V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION

V. ULUSLARARASI EKONOMİ, SİYASET VE YÖNETİM SEMPOZYUMU
ISEPA 2022

GÖÇ, KRİZ, GÜVENLİK VE DİJİTALLEŞME

ISEPA 2022

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

10–11 Ekim 2022, DİYARBAKIR

Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

https://tr.isepa.org/

Editörler/ Editorial Board

Prof. Dr. Seyfettin ASLAN

Dr. Barış ÜLKER

E-ISBN: 978-625-00-9032-9

Bu Kitapta Dicle Üniversitesi İİBF tarafından 10-11 Ekim 2022 tarihlerinde Diyarbakır'da yüzyüze ve çevirmiçi olarak düzenlenen V. Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu'nda kabul edilen ve sözlü olarak sunulmuş bildirilerin özetleri yer almaktadır.

This book contains abstracts of the papers presented in The V. International Symposium on Economics, Politics and Administration (ISEPA '22) which was held face to face and online in Diyarbakir, on October 10-11, 2022, with the organization and ownership of the Faculty of Economics and Administrative Sciences of Dicle University.

Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Diyarbakır/TÜRKİYE

Dicle University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Diyarbakir/ TURKEY

Diyarbakır, Ekim/October 2022.

isepaibildiri@gmail.com

facebook/isepa

Twitter/isepa

İÇİNDEKİLER / Table Of Contents

Sunuş / Foreword 4

Bildiri Çağrısı / Call For Papers 5

Kurullar/ Boards 7

Davetli Konuşmacılar / Speakers 12

Bilimsel Program/ Programme 13

Bildiri Özetleri / Abstracts 21

SUNUŞ

Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından ve Dicle Üniversitesi Rektörlüğü'nün katkılarıyla düzenlenen *V. Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu (ISEPA '22),* 10-11 Ekim 2022 tarihlerinde hem yüzyüze hem de çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Göç, Kriz, Güvenlik ve Dijitalleşme ana temasıyla gerçekleştirilen Sempozyum'da, her biri kendi alanında uzman akademisyenlerin konuşmacı olarak katıldıkları açılış panelinden sonra, uygun bulunmuş olan 69 bildiri, toplam 12 oturumda, 40 farklı üniversiteden ve kamu kuruluşundan 84 araştırmacı ve uzmanın katılımıyla sunulmuştur.

Ulusal ve Uluslararası düzeyde sosyal bilimler alanındaki nitelikli bilimsel çalışmaları desteklemek ve artırmak amacını taşıyan ve Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi tarafından beşincisi düzenlenen Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu'nun (ISEPA '22) düzenlenmesinde ve başarıyla tamamlanmasında görev alan Düzenleme Kurulu üyelerine, Sempozyum Sekretaryasına ve bu kitapta özet bildirileri yer alan değerli bilim insanlarına katkıları için Fakültem ve şahsım adına teşekkür ederim.

Prof. Dr. Seyfettin ASLAN
Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı
Dicle Üniversitesi İİBF Dekanı

FOREWORD

The *5th International Symposium on Economics, Politics and Administration (ISEPA '22),* which was organized by the Faculty of Economics and Administrative Sciences with the contributions of Dicle University Rectorate, was held on 10-11 October 2022 as both online and face to face.

In the Symposium, which was held with the main theme of Migration, Crisis, Security and Digitalization, 69 papers were presented by the participation of 84 researchers and experts from 40 different universities and institutions in 12 sessions, after the opening panel in which the academicians who are experts in their own fields were participated.

The V. International Symposium on Economics, Politics and Administration (ISEPA '22), was organized for the fifth time by Dicle University Faculty of Economics and Administrative Sciences, aiming to support and increase qualified scientific studies in the field of social sciences at national and international level. On behalf of my Faculty and myself, I would like to thank the members of the Organizing Committee who took part in the organization and successful completion of the symposium, the Symposium Secretariat, and the valuable scientists whose abstracts are included in this book.

Prof. Seyfettin ASLAN
Chairman of the Symposium Organizing Committee
Dicle University Faculty of Economics and Administrative Sciences Dean

BİLDİRİ ÇAĞRISI

V. ULUSLARARASI EKONOMİ, SİYASET VE YÖNETİM SEMPOZYUMU

ISEPA '22

"Göç, Kriz, Güvenlik ve Dijitalleşme"

10-11 Ekim 2022, DİYARBAKIR

V. Uluslararası Ekonomi, Siyaset ve Yönetim Sempozyumu (ISEPA '22) Düzenleme Kurulu, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdarî Bilimler Fakültesi tarafından 10-11 Ekim 2022 tarihlerinde düzenlenecek olan sempozyuma sizleri davet etmekten onur duyar.

Sempozyumda ana tema olarak, ekonomik, politik, yönetsel etkiler ve sonuçlar öncelikli olmak üzere, göç, kriz, güvenlik ve dijitalleşme konulu çalışmalar beklenmektedir. Ana tema kapsamı dışında olmakla birlikte, sempozyumun başlığına uygun bildiriler de değerlendirmeye kabul edilecektir.

ISEPA '22 Sempozyumu, Doçentlik, atama, yükseltme kriterlerini sağlamaktadır. İsteyen katılımcıların çalışmaları ayrıca hakem değerlendirmesinden geçmek koşuluyla, Akademik Teşvik Kriterlerine uygun ve ISBN numarasına sahip Editoryal kitap bölümü olarak yayımlanabilecektir. Sunum dili Türkçe ve İngilizcedir. Online veya yüzyüze katılma imkânı bulunmaktadır. Sempozyum ile ilgili ayrıntılı bilgi almak ve başvuru yapmak için lütfen web sitemizi www.isepa.org adresini ziyaret ediniz.

DÜZENLEME KURULU

CALL FOR PAPERS

V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION

ISEPA '22

"Migration, Crisis, Security and Digitalization"

10-11 OCTOBER 2022, DIYARBAKIR

The Organizing Committee of International Symposium on Economics, Politics and Administration (ISEPA) is honored to announce ISEPA '22.

The main theme of the symposium was defined as migration, crisis, security and digitalization and priority was given to economic, politic and administrative effects and results. Although not within the scope of the main theme, papers in accordance with the title of the Symposium will also be accepted for evaluation.

The full texts of the authors who prefer, will also be published as a chapter within the scope of the editorial book from an international publisher which provides the criteria of the Academic Encouragement and Associate Professorship Regulations, that will be require to be evaluated by the referee additionally. The presentiation language is both Turkish and English. Presentations could also be done as online or face to face.

Important dates, guidefor participation and authors and contact information can be accessed at www.isepa.org/en.

ORGANIZING COMMITTEE

ONURSAL BAŞKAN / Honorary President

Prof. Dr. Mehmet KARAKOÇ
Dicle Üniversitesi Rektörü

DÜZENLEME KURULU / Organising Committee

Prof. Dr.	Seyfettin ASLAN	Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı
Doç. Dr.	F. Müge SAKAR	Dicle Üniversitesi İİBF. Dekan Yardımcısı
Dr. Öğr. Üyesi	Yunus YILMAZ	Dicle Üniversitesi İİBF. Dekan Yardımcısı
Doç. Dr.	Pelin KARATAY GÖĞÜL	Dicle Üniversitesi İİBF. İktisat Bölümü
Doç. Dr.	Mehmet SONGUR	Dicle Üniversitesi İİBF. İktisat Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi	Nurettin MENTEŞ	İnönü Üniversitesi. Malatya MYO.
Dr. Öğr. Üyesi	Ömer TAYLAN	Dicle Üniversitesi İİBF. Sosyal Hizmet Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi	Selman KIZILKAYA	Dicle Üniversitesi İİBF. Sağlık Yönetimi Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi	Fatih Selim ERDAMAR	Dicle Üniversitesi DÜSEM Müdür V.
Arş. Gör. Dr.	Barış ÜLKER	Dicle Üniversitesi İİBF. İktisat Bölümü
Arş. Gör. Dr.	Lütfü SİZER	Dicle Üniversitesi İİBF. İktisat Bölümü
Arş. Gör.	Ahmet Vedat KOÇAL	Dicle Üniversitesi İİBF. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
Öğr. Gör.	Yazgım DEMİR AKYIL	Dicle Üniversitesi. DÜSEM Müdür Yrd.

SEKRETERYA / Secretariat

Dr. Öğr. Üyesi	Yunus YILMAZ	Sekreterya Başkanı, İİBF Dekan Yardımcısı
Dr. Öğr. Üyesi	Ömer TAYLAN	Dicle Üniversitesi İİBF. Sosyal Hizmet Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi	Selman KIZILKAYA	Dicle Üniversitesi İİBF. Sağlık Yönetimi Bölümü
Arş. Gör. Dr.	Lütfü SİZER	Dicle Üniversitesi İİBF. İktisat Bölümü
Arş. Gör.	Ahmet Vedat KOÇAL	Dicle Üniversitesi İİBF. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

BİLİM KURULU / Scientific Board

Prof. Dr. Abdeslam BADRE, Mohammed V Üniversitesi, Rabat/ Fas.

Prof. Dr. Abdullah ÇELİK, Harran Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Abdullah YILMAZ, Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi

Prof. Dr. Abdülkadir BAHARÇİÇEK, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Abdülkadir BİLEN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Abuzer PINAR, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Ahmet TARCAN, Dicle Üniversitesi İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Ali CEYLAN, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Arpad HORNYAK, Pecs Üniversitesi, Beşerî Bilimler Fakültesi, Macaristan

Prof. Dr. Atilla DOĞAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Bahar BURTAN DOĞAN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Bayram COŞKUN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Bekir Berat ÖZİPEK, Medipol Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Prof. Dr. Burcu ÖZCAN, Fırat Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Dr. Khaled TADMORI, Lübnan Üniversitesi

Prof. Dr. Esra SİVEREKLİ, Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ferit İZCİ, 100. Yıl Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Gökhan TUNCEL, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Halis ÖZER, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Hamza ATEŞ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. İbrahim Halil SUGÖZÜ, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim YILDIRIM, Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Kahraman ÇATI, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Kasım KARATAŞ, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Khaled ALADWAN, Yermük Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün

Prof. Dr. Khaliq AHMAD, Uluslararası İslam Üniversitesi, Malezya

Prof. Dr. Mahmut Hakkı AKIN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet ASUTAY, Durham Üniversitesi İşletme Fakültesi/ İngiltere

Prof. Dr. Mehmet DEMİRBAĞ, Essex Üniversitesi İşletme Fakültesi/ İngiltere

Prof. Dr. Mehmet İVRENDİ, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Mithat Arman KARASU, Harran Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi.

Prof. Dr. Murat PIÇAK, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Muzaffer KOÇ, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Nazım KARTAL, Sinop Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Nazif SHAHRANI, Indiana University, Bloomington/ABD.

Prof. Dr. Oğuzhan GÖKTOLGA, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ömer ÇAHA, Mardin Artuklu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Ramazan ŞENGÜL, Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Reis MULITA, Universiteti Marin Barleti, Institute of Collabration for Integration and Development, Arnavutluk/ Albania

Prof. Dr. Rıfat BİLGİN, Fırat Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Selehaddin BAKAN, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Selim KILIÇ, NiğdeÖmer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Selma KARATEPE, İnönü Üniversitesi**,** İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Serhat HARMAN, Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi

Prof. Dr. Seyfettin ASLAN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Seyfettin ERDOĞAN, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Sıdıka KAYA, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Sufian Farid SHUAIB, Uluslararası İslâm Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Malezye

Prof. Dr. Şükrü KARATEPE, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı

Prof. Dr. Vedat IŞIKHAN, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Yakup BULUT, Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Yılmaz BİNGÖL, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Prof. Dr. Yılmaz DEMİRHAN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Yusuf BARAN, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

Prof. Dr. Yusuf ÇELİK, Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Zamir Ahmed AWAN, Direktör Yardımcısı, Çin Araştırmaları Merkezi, Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sosyal Bilimler ve İnsan Bilimleri Fakültesi, İslâmabad, Pakistan

Doç. Dr. Ahmet KAYAN, Harran Üniversitesi, İktisadi ve idari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Alabana Metaj-STOJANOVA, South East European University /Makedonya.

Doç. Dr. Aliye Fatma MATARACI, International University of Sarajevo, Social Science Department / Bosna Hersek

Doç. Dr. Aslı AYDEMİR, Dicle Üniversitesi İletişim Fakültesi

Doç. Dr. Azzam ANANZEH, Yermük Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün.

Doç. Dr. Blerton SİNANİ, South East European University /Makedonya.

Doç. Dr. Ercüment ERBAY, Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Gizem ÇELİK, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Doç. Dr. Gülseren ÖZALTAŞ SERÇEK, Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi

Doç. Dr. Halil İbrahim ŞENGÜN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Khaled AL-DABBAS, Yermük Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün

Doç. Dr. Liliana BOŞCAN, International Relations And Europaen Studies, Bucharest University, Romanya

Doç. Dr. Lokman TOPRAK, Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi

Doç. Dr. Mehmet Barış ASLAN, Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Mehmet KAYA, Dicle Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Mehmet SONGUR, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Memet MEMETI, South East Europan University Contemprary Social Sciences, Makedonya/ Macedonia

Doç. Dr. Mohammed Bani SALAMEH, Yermük Üniversitesi, Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün

Doç. Dr. Murat SEZİK, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Murat YAMAN, Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Musa ÖZTÜRK, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Doç. Dr. Mustafa GÜNERİGÖK, Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi

Doç. Dr. Oğuzhan ZENGİN, Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Osman GEYİK, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Özgür ALTINDAĞ, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Pelin KARATAY GÖĞÜL, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Qurbanov NUSRET, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi

Doç. Dr. S. Şehnaz ALTUNAKAR MERCAN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Sadık SERÇEK, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Sebahattin NAL, İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İstanbul

Doç. Dr. Sura HARAHSHEH, Al-Albayt Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün

Doç. Dr. Tahir MURATOĞLU, Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Tekin AVANER, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Doç. Dr. Yıldız ATMACA, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Doç. Dr. Zeki AKBAKAY, Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah İSLAMOĞLU, İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Abdulvahap ULUÇ, Harran Üniversitesi, İktisadi ve idari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ceylan BOZPOLAT, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin KURT, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Musallam TALAS, Mardin Artuklu Üniversitesi Turizm Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Müslüm KAYACI, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Oktay KIZILKAYA, Hakkâri Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer ÇINAR, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer TAYLAN, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Recep AKDAĞ, Mardin Artuklu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Salâhattin ALTUNDAĞ, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu

Dr. Öğr. Üyesi Serhun AL, İzmir Ekonomi Üniversitesi İşletme Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ufuk BİRCAN, Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Yunus BULUT, İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Yunus YILMAZ, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Ayman HAYAJNEH, Yermük Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü, Ürdün

Dr. Demet YAMAN SONGUR, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Dr. Mohd Iqbal ABDULWAHAB, Uluslararası İslâm Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Malezya

Dr. Nazım CAFEROV, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi

V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION

ISEPA '22
www.isepa.org

DAVETLİ KONUŞMACILAR

INVITED SPEAKERS

1) Prof. Dr. Gökhan KARABULUT / İstanbul University / Faculty of Economics

2) Dr. Orhon Can DAĞTEKİN / Ankara Hacı Bayram Veli University/ Department of Finance and Banking

3) Dr. Metin ÇORABATIR / President of Research Centre on Asylum and Migration

V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION

ISEPA '22

www.isepa.org

BİLİMSEL PROGRAM

SCIENTIFIC PROGRAMME

10 – 11 Ekim / October 2022
Dicle Üniversitesi İktisadi ve idari Bilimler Fakültesi
Diyarbakır/ TÜRKİYE
Dicle Üniversity Faculty of Economic and Administrative Sciences
Diyarbakır/ TURKEY

V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION

V. ULUSLARARASI EKONOMİ, SİYASET VE YÖNETİM SEMPOZYUMU
ISEPA '22

Dicle Üniversitesi 15 Temmuz Kültür ve Kongre Merkezi
Diyarbakır

AÇILIŞ KONUŞMALARI

B Salonu

	Prof. Dr. Seyfettin ASLAN	Dicle Üniversitesi, İ.İ.B.F. Dekanı Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı
	Prof. Dr. Mehmet KARAKOÇ	Dicle Üniversitesi Rektörü Sempozyum Onursal Başkanı

AÇILIŞ OTURUMU

B Salonu

Moderatör: **Prof. Dr. Vahap ÖZPOLAT**		**Tarih: 10 Ekim 2022 (Pazartesi)** **Saat: 10:00 – 12:00**
	Prof. Dr. Gökhan KARABULUT	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
	Dr. Orhon Can DAĞTEKİN	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
	Dr. Metin ÇORABATIR	İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi Başkanı

1. OTURUM (YÜZYÜZE)

GÖÇ VE TOPLUM

Çalıştay 1 Salonu

Oturum Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin KURT	Tarih: 10 Ekim 2022 (Pazartesi) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ / Author	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Üyesi M. Emin KURT Bilim Uzmanı Berat İNCİ	Göç ve İnsan Ticareti
2	Dr. Öğr. Gör. Enver AKIN	Eski Çağda Anadolu ve Çevresinde Göçler
3	Prof. Dr. Seyfettin ASLAN Arş. Gör. Ahmet Vedat KOÇAL	Bir Sosyal Kontrol Aracı Olarak Türkiye'de Darbeler: 28 Şubat Örneği
4	Arş. Gör. Ahmet Vedat KOÇAL	Kentin Neoliberal Tasarımı Bağlamında Birikim Aracı ve Ayrışma Mekânı Olarak "Bulvar": Diyarbakır'da Ticarîleşme ve Seçkinleşme Pratikleri
5	Bilim Uzm. Hakan GÜZELSOY Bilim Uzm. Aslıhan PATNOS	Türkiye'de Yerellik ve Merkezîyetçilik İkilemi Bağlamında 6360 Sayılı Yasa'nın Muhtarlık Üzerindeki Etkileri
6	Doç. Dr. Hamza ŞİMŞEK Yük. Lis. Öğr. Kadriye MİRZADE	Halkın Mazlum ve Gariban Ozanı Ahmed Arif: Şiirleri Bağlamında Türkiye Toplumsal ve Ekonomik Yansımaları

2. OTURUM (YÜZYÜZE)

DİJİTALLEŞME

Çalıştay 2 Salonu

Oturum Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA	Tarih: 10 Ekim 2022 (Pazartesi) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Prof. Dr. Ebru ÖZGÜR GÜLER Arş. Gör. Dilek VEYSİKARANİ Dr. Öğr. Üyesi Ceren BÖRÜBAN	Metaverse Algı Düzeyinin Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz Yöntemleri İle İncelenmesi
2	Doç. Dr. Ali Fikret AYDIN	Gözetim Olgusunun Büyük Veri ve Yeni Medya Bağlamında Değerlendirilmesi
3	Dr. Öğr. Üyesi Tahsin KULA	Dijitalleşme, Toplumsal Dönüşüm ve Din
4	Dr. Öğr. Üyesi H. Rümeysa KÜÇÜKÖNER	Zorunlu Göç ve Dijital: KadiyaniAhmedilik Örneğinde
5	Dr. Arş. Gör. Sibel ÖRK ÖZEL Arş. Gör. Dilek VEYSİKARANİ Dr. Arş. Gör. Çiğdem KOŞAR TAŞ	Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi'nin Değerlendirilmesi
6	Dokt. Öğr. Amer AHMAD Yük. Lis. Öğr. Iman AHMAD	Türkiye'deki Suriyeli Mülteciler ve Covid 19: Diyarbakır'daki Hastaneler Onunla Nasıl İlgilendi?

3. OTURUM (YÜZYÜZE)
EKONOMİ
Çalıştay 3 Salonu

Oturum Başkanı Doç. Dr. Mehmet SONGUR	Tarih: 10 Ekim 2022 (Pazartesi) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Arş. Gör. Lütfü SİZER Doç. Dr. Kadir KARAGÖZ	Banka Kredileri ve Enflasyonun Para Arzı Üzerindeki Asimetrik Etkisi: Türkiye İçin NARDL Yaklaşımından Kanıtlar
2	Dokt. Öğr. Seyit ORDU Doç. Dr. Mehmet SONGUR	Metaverse ve NFT Haberlerinin Bitcoin ve Ethereum Üzerine Etkisi
3	Dr. Öğr. Üyesi Reşat SAKUR	Ücret Politikası ve Katma Değer İlişkisi: Finansal Hizmet Sektörleri Üzerine Bir Analiz
4	Dr. Öğr. Üyesi Şahin NAS	Ekonomik Büyüme ve Küreselleşme Eğilimleri: Türkiye Ekonomisine Yönelik Bulgular
5	Dr. Arş. Gör. Demet YAMAN SONGUR	OECD Ülkelerinde Yabancı Katma Değerin İhracatın Yurtiçi Katma Değerine Etkisi
6	Dokt. Öğr. Seyit ORDU	Turizm Gelirleri ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Türkiye İçin Nedensellik Analizi

4. OTURUM (YÜZYÜZE)
YÖNETİM
Çalıştay 4 Salonu

Oturum Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KARAARSLAN	Tarih: 10 Ekim 2022 (Pazartesi) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Doç. Dr. Doğan BOZDOĞAN	Tahsil Zamanaşımını Kesen Hallerin Hukuki Güvenlik İlkesi Açısından İncelenmesi
2	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KARAARSLAN	Danıştay Kararları Işığında Terörden Doğan Zararların Karşılanması
3	Dr. Arş. Gör. M. Mazhar YILDIZ	Bir Oy Potansiyeli Olarak Gençlik
4	Dr. Arş. Gör. Zakir ELÇİÇEK	İnformal Bir İletişim Biçimi Olarak Okullarda Söylentinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi
5	Arş. Gör. Sinan CEREYAN	Sa'diŞirazi'nin Bostan ve Gülistan Adlı Eserlerinde "Yönetim Anlayışı" Üzerine Bir Değerlendirme
6	Dr. Öğr. Üyesi Selman KIZILKAYA Dr. Arş. Gör. Lütfü SİZER	Ayaktan Hasta Memnuniyetinin CHAID Analizi İle İncelenmesi

5. OTURUM (ONLİNE)

GÖÇ

Oturum Başkanı Doç. Dr. Nihal Şirin PINARCIOĞLU	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 10:00 – 11:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Doç. Dr. Ceren AVCİL	Göç ve Kadın: Suriyeli Kadınlara Yönelik Nitel Bir Araştırma
2	Doç. Dr. Makbule ŞİRİNER ÖNVER Doç. Dr. Nihal Şirin PINARCIOĞLU	Sığınmacı Suriyeli Kadınlar ve Kumalık
3	Dr. Öğr. Üyesi Süreyya KOVACI	Uluslararası Göçün Ekonomik ve Kurumsal Belirleyicileri
4	Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gülce UYGUN	İngiltere'nin Göç Yönetimini Dışsallaştırması: İngiltere-Ruanda Sığınma Mutabakatı
5	Dr. Öğr. Gör. Bekir HALHALLI	Batı Avrupa'da Pandemi Sonrası Göç ve Yabancı Karşıtlığı: Hollanda ve Almanya Örnekleri
6	Yük. Lis. Öğr. Marwalhssane OUMAZANE Dr. Öğr. Üyesi Alperen MANİSALIGİL	Türkiye'deki Nitelikli Göçmen Çalışanların Çalıştıkları Şirketlerine Aidiyet Hissi

Şifre: dicle

Zoom linki:https://zoom.us/j/93646641600

6. OTURUM (ONLİNE)

FİNANS VE BANKACILIK

Oturum Başkanı Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 10:00 – 11:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Üyesi Erkin Nevzat GÜDELCİ Dr. Öğr. Üyesi Kudbeddin ŞEKER	BIST-30 Endeksinde Hisse Senedi Fiyatları ile Muhasebe Karlılık Oranları Arasındaki İlişkinin 2016-2021 Dönemi İçin Gmm Modeli İle Analizi
2	Öğr. Gör. Cebeli İNAN Prof. Dr. Erkan OKTAY	Üstel Yumuşatma Durum Uzay Modelleri Ets, Bats Ve Tbats Modelleri Kullanarak Borsa İstanbul (Bist)'te Hisse Senedi Tahmini
3	Dr. Öğr. Üyesi Ümit DOĞRUL	Fiyat Artışlarına İlişkin Algılanan Adaletin Satın Alma Niyetine Etkisinde Sadakatin Düzenleyici Rolü Var mıdır? Bu Rol Fiyat Artış Nedeni ve Düzeyine Göre Değişir mi?
4	Dr. Öğr. Gör. Ethem KILIÇ	CC-MSV Modeli ile Bitcoin ve Seçili Döviz Kurları Arasındaki Volatilite Etkileşimi
5	Dr. Mustafa BEYBUR	Banka Türlerine Göre Ticari Kredilerin İstihdam Üzerindeki Etkisi: Toda-Yamamoto Yaklaşımı
6	Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ Arş. Gör. Osman Can BARAKLI	Global Sukuk Piyasasında Yükselen Değer: Sukuk

Şifre: dicle

Zoom linki: https://zoom.us/j/99951730973

7. OTURUM (ONLINE)

DİJİTALLEŞME -1

Oturum Başkanı Dr. Lütfü SİZER	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 10:00 – 11:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Üyesi Yücel ÖZDEN	Dijitalleşmenin Siyasal Katılıma Etkisi
2	Dr. Merve DURMUŞ	Devletin Dijitalleşmesinin Dezavantajları Üzerine Bir Değerlendirme
3	Dr. Öğr. Üyesi Ömer ÇAMUR	Kamu Yönetimindeki Dijital Dönüşümün Endüstri 4.0. Açısından Değerlendirilmesi
4	Dr. Arş. Gör. Sevda BORA ÇINAR	Sürdürülebilirlik, Çeşitlilik ve Menfaat Çatışmaları Bağlamında Şirket Yönetiminin Dijitalleşmesinin Kamu Yönetimine Yansımaları
5	Dr. Arş. Gör. Burcu KUZUCU YAPAR	Dijital Vergi Denetimi: Fırsatlar ve Riskler

Şifre: dicle

Zoom linki:https://zoom.us/j/93513254113

8. OTURUM (ONLINE)

DİJİTALLEŞME -2

Oturum Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Ömer TAYLAN	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 10:00 – 11:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Üyesi Ethem TOPÇUOĞLU	Dijitalleşmenin Sürdürülebilirlik Üzerinde Etkisini Konu Edinen Yayınların Bibloyometrik Analizi
2	Dr. Öğr. Üyesi Fatih SOBACI	Sürekli İşte Olmanın Diğer Adı: Örgütlerde Dijital İletişim
3	Dokt. Öğr. Engin KARAFAKİOĞLU	Dijital İşletmelerin Pazarlama ve İnsan Kaynakları Birimlerinde Sosyal Medyanın Rolü
4	Dr. İbrahim MAVİ	Covid-19 Sonrası Eğitimde Dijital Dönüşüm: Metaverse
5	Dr. Öğr. Gör. Abidin KEMEÇ	Büyük Veri ve Büyük Verinin Analizinin Kent Yönetişimine Katkısı

Şifre: dicle

Zoom linki:https://zoom.us/j/96640994872

9. OTURUM (ONLINE)

EKONOMİ

Oturum Başkanı Doç. Dr. Pelin KARATAY GÖĞÜL	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Doç Dr. Pelin KARATAY GÖĞÜL	ABD ve Avrupa'da Göç Korkusunun Göçmen Politikasına Etkisi
2	Doç Dr. Pelin KARATAY GÖĞÜL	İklim Politikası Belirsizliğinin Gıda Enflasyonu Üzerindeki Etkisi (2000-2022)
3	Dr. Öğr. Üyesi Özge İZDEŞ TERKOĞLU	Pandemi ve Türkiye'de İşsizliğin Farklı Boyutları
4	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÇİFTCİ	Satınalma Gücü Paritesi Hipotezinin Geçerliliği: Türkiye Örneği Üzerine Esnek Döviz Kuru Rejimi Dönemi İçin Ekonometrik Bir İnceleme
5	Dr. Öğr. Üyesi M. Ali SAĞLAM	Aşiret Ekonomisinden Yerel Ekonomiye Eklemlenme: Ovacık Örneği
6	Dr. Öğr. Üyesi Veysi ASKER	Kovid-19 Salgının BIST Turizm Endeksinde Yer Alan İşletmeler Üzerindeki Etkisi

Şifre: dicle

Zoom linki: https://zoom.us/j/93646641600

10. OTURUM (ONLINE)

ULUSLARARASI EKONOMİ

Oturum Başkanı Dr. Barış ÜLKER	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Üyesi Rabia EFEOĞLU	G-8 Ülkelerinde Ar-Ge Harcamaları İle Yüksek Teknolojili Ürün İhracatı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Uygulama
2	Dr. Öğr. Üyesi Süreyya KOVACI	Avrupa Birliği Ülkelerinde Ticaret ve İstihdam İlişkisi
3	Dr. Nadide YİĞİTELİ Dr. Öğr. Üyesi Devran ŞANLI	Gıda Enflasyonu: OECD Ülkeleri Örneğinde Bir Analiz
4	Asst. Prof. Turgay CEYHAN Asst. Prof. Nazlıgül GÜLCAN	The Effect of Foreign Direct Investments on Income Inequality: The Case of OECD Countries
5	Dr. Ömer DEMİR	Kurumsal İktisat ve Avusturya Okulu Çerçevesinde Kurumların Karşılaştırmalı Bir İncelemesi

Şifre: dicle

Zoom linki: https://zoom.us/j/99951730973

11. OTURUM (ONLINE)

İŞLETME

Oturum Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Ayşe KAYACI	Tarih: 11 Ekim 2022 (Salı) Saat:14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Öğr. Gör. Abdullah Zübeyr AKMAN	"Örgüt Kültürü ve İşletme" Konularında 2000-2020 Dönemi Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz
2	Dr. Kaan Ramazan ÇAKALI Dr. Gürol BALOĞLU	Muhasebe Meslek Mensuplarına Uygulanan Disiplin Cezalarının Analizi: 2020-2021 Dönemi
3	Dr. Tuğba YEĞİN	Yeşil Teknoloji Pazarlarında Yeşil Marka Eşitliğinin Sağlanması
4	Dr. Arş. Gör. Fatma TURNA	Bir Temsil Hakkı Örneği: Düşük Gelirli Vergi Mükellefleri Kliniği
5	Arş. Gör. Şule ERGÜN Prof. Dr. F. Meral HALİFEOĞLU Arş. Gör. Ruşen ERGÜN	Geç Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Diyarbakır'da Öğretmen Yetiştiren Okulların Mimarisi Ve Günümüz Koruma Durumu
6	Yük. Lis. Öğr. Azad UYGUR Prof. Dr. F. Meral HALİFEOĞLU	Diyarbakır Surlarında İmar Hareketleri Nedeniyle Oluşan Koruma Sorunları: 1923-1950

Şifre: dicle

Zoom linki: https://zoom.us/j/93513254113

12. OTURUM (ONLINE)

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Oturum Başkanı Arş. Gör. Ahmet Fethi GÜN	Tarih:11 Ekim 2022 (Salı) Saat: 14:00 – 15:15

	YAZAR BİLGİSİ	BİLDİRİ BAŞLIĞI
1	Dr. Öğr. Gör. Bekir HALHALLI Yük. Lis. Öğr. Mehmet ACAR	Kıbrıslı Türklerin Siyasal Statü Arayışı: 1960-1974
2	Arş. Gör. Ahmet Fethi GÜN	Türk Dış Politikasında Yumuşak Güç Unsuru Olarak Yunus Emre Enstitüleri: Pratik Bir Yaklaşım
3	Dokt. Öğr. Murat KARATAY	Siyaset Teorisinin Entegrasyon Politikalarına Etkisi: Fransa ve İngiltere Örnekleri
4	Dr. İbrahim MAVİ	İnsan Hakları Bağlamında İnsanî Güvenlik Kavramı
5	Dr. Öğr. Gör. Adil İBİN	Sivil Toplum Kuruluşları Üyelerinin Liderlik Davranışı Algılarına Yönelik Bir Uygulama
6	Öğr. Gör. Dr. Ferhat DURMAZ	Endonezya ve G-20: Beklentiler, Hedefler ve Gerçekler

Şifre: dicle

Zoom linki:https://zoom.us/j/96640994872

BİLDİRİ ÖZETLERİ

ABSTRACTS

GÖÇ VE TOPLUM

MIGRATION AND SOCIETY

GÖÇ VE İNSAN TİCARETİ

Mehmet Emin KURT

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, mekurt1@hotmail.com

Berat İNCİ

Yük. Lis. Öğr., İstanbul Aydın Üniversitesi, beratinci@hotmail.com

ÖZET

21. Yüzyıl yeryüzünde ki egemen güçlerin vekâlet savaşları (terör örgütleri) eli ile başta Ortadoğu olmak üzere Asya'dan batıya doğru akan bir insan nehri misali zorunlu göçler nedeni ile insanlık tarihine kara lekeler sürüldüğü yüzyıl olmuştur. Halk sağlığı bilimi göçleri itici ve çekici göçler olarak ele almakta iken mevcut durumda ülkelerde baş gösteren siyasal düzensizlikler, iç savaş, işgaller, yoksulluk vs. nedenleri kapsayan itici göç kavramı, göçmenlerin daha iyi yaşam umudunu barındırmakta iken göç yolunda gerek terör örgütleri gerekse de insan kaçakçıları eli ile "GÖÇ", insanın ticaretine evrilmektedir.

İnsan ticareti, göç yolunda göçmenin başına gelebilen fuhuş/cinsel sömürüden organ ticaretine kadar birçok yüz kızartıcı suçu taşımaktadır. 2019 verilerine göre dünyada modern köle (seks işçisi, inşaat-fabrika-maden sektöründe, ev içi bakım ve hizmetçilikte olmak üzere) olarak insan tacirlerinin elinde tuzağa düşürülen 24,9 milyon insan bulunmaktadır. İnsan ticaretinde bebekten, çocuğa, kadından, erişkine kadar pek çok bireyin fiyatları seksten, organ ticaretine ve köleliğe kadar resmi olan ve olmayan raporlarda binlerce dolarlık bir pazarı kapsamaktadır. Asya'dan Afrika' ya ve Amerika kıtasına kadar pek çok ülkede sayıları milyonları bulan kadın, çocuk ve erkek göçmenler insan ticaretinden farklı şekillerde sömürülmektedir.

Başta Avrupa da olmak üzere şimdilerde de ülkemizde yeşeren göçmen karşıtı durumlar hızlı hareket etmek zorunda kalan göçmenleri göç yolunda daha kötü akıbetler ile karşı karşıya getirebilmekte iken mevcut hükümetlerin göçmenlerin barınma, güvenlik, sağlık vb. kavramları ele almalarını güçleştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç, İnsan Ticareti, Organ Ticareti

MIGRATION AND HUMAN TRADE

ABSTRACT

The 21st century has been the century when the world's sovereign powers, through proxy wars (terrorist organizations) and forced migrations, like a human river flowing from Asia to the west, especially in the Middle East, black stains on the history of humanity. While public health science treats migrations as repulsive and attractive migrations, in the current situation, political irregularities, civil war, occupations, poverty, etc. While the concept of push migration, which includes the reasons why, contains the hope of a better life for immigrants, “MIGRATION” evolves into human trafficking on the migration route by the hands of both terrorist organizations and human smugglers.

Human trafficking carries many disgraceful crimes, from prostitution/sexual exploitation to organ trade, which can happen to immigrants on the migration route. According to 2019 data, there are 24.9 million people trapped in the hands of human traffickers as modern slaves (including sex workers, in the construction-factory-mining industry, domestic care and maid service). The prices of many individuals in human trafficking, from babies to children, women to adults, cover a market of thousands of dollars in official and unofficial reports, from sex to organ trade and slavery. In many countries from Asia to Africa and the Americas, millions of women, children and men immigrants are exploited in different ways from human trafficking.

While the anti-immigrant situations, which are growing in our country, especially in Europe, can bring the immigrants who have to act quickly to face worse consequences on the migration route, while the current governments are concerned about the shelter, security, health, etc. of the immigrants. makes it difficult for them to grasp the concepts.

Keywords: Migration, Human Trafficking, Organ Trafficking

ESKİ ÇAĞDA ANADOLU VE ÇEVRESİNDE GÖÇLER

Enver AKIN

Öğr. Gör. Dr., Dicle Üniversitesi, envrakn@mynet.com

ÖZET

İnsanların ortaya çıkmasıyla birlikte göç hareketleri de başlamıştır. Paleolitik ve Erken Neolitik dönmelerde ortaya çıkan göçler, daha çok besine ulaşma ile ilişkiliydi. İlk göç bu dönemin insanları için en önemli besin kaynaklarının başında gelen hayvan sürülerinin takip edilmesi zorunluluğundan kaynaklanan bir göçtü. İkinci önemli zorunlu göçün sebebi ise deniz göl ve akarsu kenarlarında ya da ormanlar içinde bulunan taze bitkilere ulaşmak için yapılan göçlerdir. Erken dönemlerde besine dayalı zorunlu göçler karşımıza çıkarken, insanların yerleşik hayata geçtiği Neolitik Dönemde büyük köylerin ortaya çıkmasıyla, iklimsel değişimler sonucu meydana gelen olumsuz sonuçlar, su ve toprak yetmezliği, salgın hastalıklar ve iç çatışmalar büyük göçlerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu nedenlerle başlayan göçlerin ulaşmak istediği en önemli coğrafyanın başında Anadolu'nun geldiği anlaşılmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili, ormanları, akarsuları, dağları, gölleri ve dört iklimiyle tarih boyunca dışarıdan gelen sığınmacılar için cazip bir coğrafya olmuştur. Bu çalışmada erken dönemlerden Bizans Dönemine kadar Anadolu ve çevrinde ortaya çıkan göçler ve bu göçlerin neden olduğu sosyal kültürel ve ekonomik boyutu üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Göç, Paleolitik, Neolitik, Anadolu, Ekonomi

MIGRATIONS IN ANCIENT AGES AND AROUND ANATOLIAN

ABSTRACT

Migration movements began with the emergence of people. Migrations that occurred during the Paleolithic and Early Neolithic turn were more related to access to food. The first migration was a migration arising from the necessity of following the herds of animals, which was one of the most important food sources for the people of this period. The reason for the second important forced migration is the migrations made to reach the fresh plants in the sea, lake and river edges or in the forests. While forced migrations based on food appeared in the early periods, with the emergence of large villages in the Neolithic period, when people settled down, the negative consequences that occurred as a result of climatic changes, water and soil insufficiency, epidemic diseases and internal conflicts led to the emergence of great migrations. It is understood that Anatolia came at the beginning of the most important geography that the migrations that started for these reasons wanted to reach. Surrounded by the sea on three sides, with its forests, streams, mountains, lakes and four climates, it has been an attractive geography for refugees from outside throughout history. Migrations from the South to Anatolia, Hittite, Mitanni and Sea Peoples Migration are some of these migrations. In this study, the migrations that emerged in and around Anatolia from the early periods to the Byzantine Period and the social, cultural and economic dimensions caused by these migrations were emphasized.

Keywords: Migration, Paleolithic, Neolithic, Anatolia, Economy

BİR SOSYAL KONTROL ARACI OLARAK TÜRKİYE'DE DARBELER: 28 ŞUBAT ÖRNEĞİ

Seyfettin ASLAN

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, seyfettinaslan68@gmail.com

Ahmet Vedat KOÇAL

Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, ahmetvedatk@gmail.com

ÖZET

27 Mayıs 1960 darbesi, Demokrat Parti yönetiminin, barajlar ve kanallar yoluyla geniş ölçekli yapay sulama ve tarımsal mekanizasyon gibi tarımsal kapitalistleşme yoluyla kalkınma politikasına bağlı olarak, taşrada tarımsal üretici sınıfların yükseldiği bir dönemin sonunda, askerî ve sivil bürokrasinin egemenliğini restore etmiş, özellikle Millî Birlik Komitesi ve Cumhuriyet Senatosu gibi bürokratik kurumlar, sivil toplum ve siyaset üzerindeki bürokratik vesayeti yeniden etkinleştirmiştir.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbeleri de, ithal ikameci sanayileşme rejimi boyunca genişleyen istihdama bağlı olarak işçi sınıfının ve ücretli kesimin yükseldiği ve Petrol krizi gibi sosyo-ekonomik koşulların etkisiyle politikleştiği, bu kapsamda, Türk-İş ve DİSK gibi sendikaların kurulduğu, Sosyalist görüşün Türkiye İşçi Partisi ile ilk kez Meclis'te temsil hakkı elde ettiği, 1968 sonrası gençlik hareketlerinin yaygınlaştığı bir dönemde, özellikle Sosyalizm karşıtı bir söylem etrafında gerçekleştirilmişler, çoğunlukla sol eğilimli politikanın toplumsallaşmasını bastırma amacı gütmüşlerdir.

28 Şubat 1997 darbesi ise, özellikle Körfez ülkelerinin petro-dolar fonlarının Türkiye finansal piyasasına girmesini sağlayan faizsiz-İslâmî bankacılık, dinsel cemaat sosyal sermayesinin ticarîleşmesi gibi kaynaklar başta olmak üzere küreselleşmenin ekonomik ve teknolojik getirilerinden yararlanarak büyüme eğilimine giren, literatürde "Anadolu kaplanları" diye anılan yerel sanayi ve ticaret odakları üstünde gelişen sermaye ve servet birikimine dayalı toplumsal ve bu çerçevede muhafazakâr eğilimli siyasal değişmeyi, darbeye adını veren Milli Güvenlik Kurulu bildirgesi örneğinde olduğu gibi, laiklik söylemli bürokratik müdahalelerle denetim altına almayı amaçlamıştır.

Sonuçta, Türkiye'de askerî darbeler, İslâmcılığa karşı laiklik ya da Sosyalizm'e karşı Atatürkçülük gibi, rejimin ideolojik sınırlarını koruma söylemleri etrafında gerçekleştirilmiş ve literatürde de çoğunlukla bu temalar etrafında işlenmiş ise de, sonuçları itibarıyla esas işlevleri, dönemsel toplumsal değişmelerin kontrol altına alınması ve bu sosyolojik etkenlerin ürettiği siyasal taleplerin devletin zor gücü kullanılarak disipline edilmesi olmuştur.

Bu çalışma, Türkiye'de askerî darbelerin toplumsal ve siyasal işlevlerini, 28 Şubat darbesinin sosyo-ekonomik ve politik etkenleri ve sonuçları örneğinde tartışmak amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, toplumsal değişme, darbe, sosyal kontrol, 28 Şubat

COUPS IN TURKEY AS A SOCIAL CONTROL TOOL: THE 28 FEBRUARY CASE

ABSTRACT

The coup in May 27, 1960, restored the dominance of the military and civil bureaucracy, especially bureaucratic institutions such as the National Unity Committee and the Senate of the Republic reactivated the bureaucratic tutelage over civil society and politics, at the end of a period in which the agricultural producer classes in the countryside rose, depending on the Democratic Party administration's policy of development through agricultural capitalistization, such as large-scale artificial irrigation through dams and canals, and agricultural mechanization.

Also the coups of March 12, 1971 and September 12, 1980, were carried out in a period when the working class and wage earner rose due to expanding employment during import substitution industrialization regime, in this context, unions such as Türk-İş and DİSK were established, the Socialist view obtained the right to be represented in the Parliament for the first time by the Workers' Party of Turkey, and the youth movements became widespread after 1968, and they mostly sought to suppress the socialization of left-wing politics.

By the bureaucratic interventions with secularism discourse, as in the example of National Security Council declaration that gave the coup its name, the 28 February 1997 coup, aimed to take under control social and conservative political change based on capital and wealth accumulation developed on local industry and trade centers, which are referred to as "Anatolian tigers" in the literature and tended to grow by taking advantage of the economic and technological benefits of globalization, by the resources especially such as the Islamic-interest banking, which allows the petro-dollar funds of the Gulf countries to enter the Turkish financial market and the commercialization of religious community social capital.

As a result, although the military coups in Turkey were carried out around the discourses of protecting the ideological borders of the regime, such as secularism against Islamism or Kemalism against Socialism, and were mostly studied around these themes in the literature, their main functions have been to control periodical social changes and to discipline the political demands produced by these sociological factors by using the force of the state, in terms of their results.

This study aims to discuss the social and political functions of the military coups in Turkey, in the case of the socio-economic and political factors and consequences of the February 28 coup.

Keywords: Turkey, social change, coup, social control, February 28

KENTİN NEOLİBERAL TASARIMI BAĞLAMINDA BİRİKİM ARACI VE AYRIŞMA MEKÂNI OLARAK "BULVAR": DİYARBAKIR'DA TİCARÎLEŞME VE SEÇKİNLEŞME PRATİKLERİ

Ahmet Vedat KOÇAL

Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, ahmetvedatk@gmail.com

ÖZET

Bulvarlar, geçmişte olduğu gibi, küreselleşme sürecinde de, neoliberal ekonomik rejime ve toplumsal yapılanmaya özgü kentsel tasarımın ve kentleşme süreçlerinin en belirgin biçimlerde ve düzeyde gözlendiği mekânlardan biridir. Kentsel alanın ticaret, konut ve sanayi bölgeleri olarak bölündüğü işlevsel bölünmede kent merkezindeki ticarîleşmenin odağı olan bulvarlar, toplumsal anlamda da sınıfsal seçkinleşmenin, dolayısıyla kentsel ayrışmanın görünürleştiği öncelikli mekânlardan biri olmaktadır. İstanbul'da Bağdat, İzmir'de Alsancak ve Ankara'da Çukurambar caddeleri, bu görünümün Türkiye'deki en güncel örneklerinden üçüdür.

Bu çalışma, Diyarbakır'da 2000'li yıllarda gerçekleşen ekonomik, mekânsal ve toplumsal dönüşümler kapsamında Diclekent, Mahabad, Fırat ve Mezopotamya bulvarlarının işlevlerini ve sonuçlarını, neoliberal kentin kavramsal ve Neomarksist kent yaklaşımının kuramsal ışığı altında incelemek amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Neoliberal Kentleşme, Mekân, Bulvar, Diyarbakır

THE BOULEVARD AS A TOOL OF ACCUMULATION AND A SPACE OF URBAN SEGREGATION IN THE CONTEXT OF NEOLIBERAL DESIGN OF THE CITY: COMMERCIALIZATION AND GENTRIFICATION PRACTICES IN DİYARBAKIR

ABSTRACT

The boulevards, as an appropriate example of the economic functions and consequences of the spatial design of the neoliberal city, wtih Lefebvre's and Harvey's theoretical analyzes of the structural relationship between the modern city and space and capitalism, have been the subject of urban economy and sociology along with transportation planning, throughout the history of the modern city. In this context, physical transformation based on architectural modernization, economic commercialization and social elitism provided by the boulevards, has been one of the spatial appearances of capitalism, which constitutes the economic infrastructure of modernization. As in the examples of 5th Avenue in New York, Champs-Elysees in Paris, Oxford Street in London, Harbiye and Pera-İstiklal in Istanbul, Kordon in İzmir, the boulevards gave the spatial projections of the economic and social changes experienced in the period when they were built and the city where they were built.

This study is prepared to examine the functions and results of the Diclekent, Mahabad, Fırat and Mezopotamya boulevards within the scope of the economic, spatial and social transformations that took place in Diyarbakır in the 2000s, under the conceptual light of the neoliberal city and the theoretical light of the neomarxist urban approach.

Keywords: Neoliberal Urbanization, Space, Boulevard, Diyarbakır-Turkey

TÜRKİYE'DE YERELLİK VE MERKEZÎYETÇİLİK İKİLEMİ BAĞLAMINDA 6360 SAYILI YASA'NIN MUHTARLIK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Hakan GÜZELSOY

Bilim Uzm., Dumlupınar Üniversitesi, guzelsoyhakan@gmail.com

Aslıhan PATNOS

Bilim Uzm., İnönü Üniversitesi, patnosasli@gmail.com

ÖZET

Muhtar, etimolojik olarak Arapça kökenli bir kelime olup, Türk Dil Kurumu'na göre "köy ve mahallenin yasalarla belirtilmiş ortak işlerini yürütmek için o köy veya mahallede oturanlarca seçilen kimse" anlamına gelmektedir. Türkiye'de, yerel yönetimlerin en küçük birimlerinden biri olan muhtarlık, ilk kez, Osmanlı modernleşmesi döneminde, 1829 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Vilâyet ve Belediye sistemi başta olmak üzere, taşra yönetiminin birçok unsuruyla birlikte muhtarlık da Cumhuriyet döneminde korunmuştur. 1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanunu'nun 10. maddesi, Muhtar'ı, "köyün başı" ve "devletin memuru" olarak tanımlamış, "köy işlerinde söz söylemek, emir vermek ve emrini yaptırma" görevi ve yetkisi ile donatmıştır. Muhtarlık, kamu yönetiminin köydeki temsilcisi olarak, kamu hizmetlerinin köye ulaştırılması ve köydeki kamusal ihtiyaçların yönetime iletilmesi görevi bakımından bir idarî birim olmakla birlikte, aynı zamanda, seçimle göreve gelmesi bakımından da, yerel toplumun siyasal katılımının bir aracı konumundadır.

1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanunu üzerinde gerçekleştirilen değişikliklerle sık sık güncellenen köy yönetimi mevzuatına yönelik son ve kapsamlı değişikliklerden biri de, Büyükşehir belediyelerine ilişkin hükümler getiren 2012 tarih ve 6360 sayılı yasayla düzenlenmiştir. Bu yasa ile Büyükşehir belediyelerinin sınırları içerisinde olan köylerin tüzel kişilikleri kaldırılmış, bu köyler, merkez ilçelere bağlı mahalleler hâline getirilmişlerdir. Böylece, Türkiye'nin, adaylık müzakerelerini sürdürdüğü Avrupa Birliği'nin ortak yerel yönetim politikası olarak belirlediği subsidiarite (yerellik) ve desantralizasyon (âdemî merkezîyetçilik) ilkelerinin tersine, merkezîyetçi bir anlayış uygulamaya konulmuştur.

Bu çalışma, 6360 sayılı Yasa'nın köy yönetimiyle ilgili getirmiş olduğu değişikliklerin muhtarlıklar üzerindeki etkilerini, köy ve mahalle muhtarlıklarının karşılaştırılması üzerinde incelemek ve tartışmak amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yerellik, Merkezîyetçilik, Türkiye, Köy, Mahalle, Muhtarlık, 6360 Sayılı Kanun*

THE EFFECTS OF LAW NO. 6360 ON THE MUKHTARS IN THE CONTEXT OF THE DILEMMA OF SUBSIDIARITY AND CENTRALISM IN TURKEY

ABSTRACT

Mukhtar, etymologically, is a word of Arabic origin, and according to the Turkish Language Association, means "a person chosen by the inhabitants of that village or neighborhood to carry out the common affairs of the village and the neighborhood specified by law". The Mukhtar, as one of the smallest units of local governments in Turkey, was first established in Istanbul in 1829, during the Ottoman modernization period. Along with many elements of the provincial administration, especially the provincial and municipal system, the Mukhtar was also preserved in the Republican period. Article 10 of the Village Law no 442 and dated 1924, defined the Mukhtar as "the head of the village" and "the official of the state in the village", and equipped him with the duty and authority to "speak up in village affairs, give orders and get his orders done". As the representative of the public administration in the village, the Mukhtar is an administrative unit in terms of delivering public services to the village and conveying the public needs in the village to the administration, but at the same time, it is a tool of the political participation of the local community in terms of being elected.

One of the last and comprehensive amendments to the village management legislation, which was frequently updated with the amendments made on the Village Law dated 1924 and numbered 442, is regulated by the Law No. 6360 and dated 2012, which brings provisions regarding metropolitan municipalities. By this law, the legal entities of the villages within the borders of the metropolitan municipalities were abolished, and these villages were turned into neighborhoods connected to the central districts. Thus, a centralist approach has been put into practice, contrary to the principles of subsidiarity (locality) and decentralization (decentralization) determined as the common local government policy of the European Union, with which Turkey continues its candidacy negotiations.

This study aims to examine and discuss the effects of the changes about village administration brought by the Law No. 6360 on the mukhtars, on the comparison of mukhtars of villages and neighborhoods.

Keywords: Subsidiarity, Centralism, Turkey, Village, Neighborhood, Mukhtar, Law No. 6360.

HALKIN MAZLUM VE GARİBAN OZANI AHMED ARİF: ŞİİRLERİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE TOPLUMSAL VE EKONOMİK YANSIMALARI

Hamza ŞİMŞEK

Doç. Dr., Batman Üniversitesi, hamza.simsek@batman.edu.tr

Kadriye MİRZADE

Yük. Lis. Öğr., Batman Üniversitesi, kadriyemirzade@gmail.com

ÖZET

Edebi eserlerin yaratım aşamasında sanatçılar zihinsel birikimlerinden yararlandıkları kadar toplumsal, kültürel, sosyolojik olayların farklı bileşenlerini de eserlerine yansıtırlar. Çünkü edebi eserler ile toplum arasında organik bir bağ vardır. Yazılan şiirlerin, romanların, hikayelerin içeriği incelendiğinde sanatçının yaşadığı dönemin ekonomik, siyasi ve toplumsal olaylarından bağımsız olmadığı görülebilir. Ortaya konan eserlerin birçoğunda dönemin ekonomik yansımaları karşımıza çıkmakta ve bu da ekonomi-edebiyat ilişkisinin birbirini etkileyen, besleyen ve birbirlerine yön veren kavramlar olduğunu ortaya koymaktadır.

Genel perspektifte sanat, özele indirgendiğinde ise şiir akımlarının veya hareketlerinin dinamik bir sistem içindeki siyasal, toplumsal devinimlerinde sürekli, çift yönlü bir etkileşim içinde olduğu temeline dayanan toplumcu gerçekçi akımı, temel hak ve insan özgürlükleri eksenine dayanan, sosyal ve siyasal fikirleriyle toplumu şekillendirme ve toplumun egemen güçler tarafından sömürülmesinin önüne geçme savıyla edebiyatta yer edinmiştir. Bu edebi eserlerin üreticileri yani sanatçıları, toplumun yaşadığı sorunları ve acıları tüm duygu, durum ve ayrıntılarıyla yine topluma anlatırlar, onların sanatı tabii ki toplum içindir.

Türkiye'de yaşanan toplumsal ve ekonomik sorunlara paralel olarak bu fikir akımında yetişmiş ve eserler vermiş çok önemli sanatçılarımız vardır. Yazmış olduğu tek şiir kitabıyla diğer bütün şairler arasında peygamberliğini ilan etmiş özel bir kalem, şiirlerindeki uygun kelimeyi bulmak için on yıldan fazla beklemiş, yani sabırla, nakış işler gibi şiir yazmış büyük bir usta, şiirlerinde işlemiş olduğu toplumsal konular sebebiyle büyük sıkıntılar yaşamış ve bu durum kendisine sorulduğundaysa; "*Acı çekmek bir yerde sevda gibidir, her kula nasip olmaz*" diyen Ahmed Arif'in, ağıt yakar gibi, türkü okur gibi, Türkiye portresi çizer gibi yazdığı şiirleri yoluyla Türkiye'nin iktisadi ve toplumsal olaylarının yansımaları ile edebiyat-ekonomi ilişkisi ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahmed Arif, İktisat-Edebiyat İlişkisi, Toplumsal Gerçekçilik, Türkiye Ekonomisi, Yoksulluk

THE OPPRESSED AND WRETCHED POET OF THE PEOPLE AHMED ARİF: TURKEY'S SOCIOECONOMIC REFLECTIONS IN THE CONTEXT OF HIS POEMS

ABSTRACT

At the stage of creating literary works, artists reflect different components of social, cultural and sociological events to their works as well as benefiting from their own intellectual knowledge. Because there is an organic connection between literary works and society. When the content of the poems, novels and stories are analyzed, it can be seen that the artist is not free from the economic, political and social events of the period in which he lived. In many of the literary works, we encounter the economic reflections of the current preiod. And this reveals that the correlation between economy and literature is a concept that affects, feeds and directly navigates each other.

Art in general persfective and when art is reduced to spesific, Turkish Literal Social Realist Movement, which is based on the fact that poetic movements or movements are in a continuous and two-way interaction in the political and social movements in a dynamic system, which is based on the axis of fundamental rights and human freedoms, has taken place in literature with the argument of preventing its exploitation by the powers shaping the the society with its social and political ideas and creating the dominant society. The producers of these literary works, namely the artists, tell the society about the problems and sufferings of the society with all their feelings, status details. Their art is of course for society.

In parallel with the socioeconomic problems experienced in Turkey, we have very important poets who grew up and produced works in this stream of thought (Turkish Literal Social Realist Movement). A special person who proclaimed his prophethood among all the other poets with the only book of poetry he wrote, waited for more than ten years to find the appropriate word in his poems, that is, a great master who wrote poems patiently and embroidered his words; has experienced great difficulties due to the social issues he has dealt with in his poems, and when asked about this situation; *"Suffering is like love at some point, not everyone can experience it."* It will be tried to reveal the reflections of Turkey's economic and social events and the literature-economy relationship through the poems of Ahmed Arif written as if he laments, reads a folk song, and paints a portrait of Turkey.

Keywords: Ahmed Arif, Economics-Literature Relationship, Social Realism, Turkish Economy, Poverty.

GÖÇ VE KADIN: SURİYELİ KADINLARA YÖNELİK NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Ceren AVCİL

Doç. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, cavcil@agri.edu.tr

ÖZET

Göç gerçeği, ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sonuçları itibariyle ulusal ve uluslararası toplumda görünürlüğü daha fazla etkin olan bir olgu olmaya başlamıştır. Başlangıç itibariyle mekânsal bir değişim-dönüşümü gündeme getiren göç, barındırdığı sorunlar itibariyle farklı sonuçlar doğurmaktadır. Göç, göç eden aktör/aktörler ve göç edilen yerler itibariyle hedef kitlesine giren tüm unsurları etkilemektedir.

Kadınlar, yıllar itibariyle göçten etkilenen önemli bir kesim olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Nitekim son dönemlerde kadınların göç konusuna entegre edilmesine yönelik çalışmalarda artış gözlemlenmiş, kadınların göçten daha farklı ve daha derin etkilendiklerine dair nitel çalışmalar görünür olmaya başlamıştır.

Suriye'de yıllardan beri süregelen savaş ve iç karışıklık, ülkeden göçü artırmıştır. Türkiye, Suriye'den göç alan ülkeler sıralamasında ön sıralarda yer almaktadır. Türkiye'ye gelen Suriyeli vatandaşlar, başta Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri olmak üzere Türkiye'nin neredeyse tüm illerinde yaşamaya başlamışlardır.

Bu çalışmada Ağrı iline göç eden Suriyeli kadınların göç deneyimlerine yer verilmektedir. Bu bağlamda Suriyeli kadınların göç kararını verme durumları ve kimler ile birlikte göç ettikleri irdelenmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda Ağrı ilinde yaşayan 20 Suriyeli kadın ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada Suriyeli kadınların göç kararını daha çok aileleriyle birlikte aldığı görülmektedir. Ayrıca, Suriyeli kadınların Ağrı'ya aile ve akrabalarıyla birlikte göç ettikleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Göç, kadın-göç ilişkisi, Suriyeli kadınlar.

MIGRATION AND WOMEN: A QUALITATIVE STUDY ON SYRIAN WOMEN

ABSTRACT

Migration is a reality that has garnered increasing visibility in the national and international communities by reason of its economic, social, political, and cultural implications. From its outset, migration brings along a process of spatial change and transformation and a range of consequences arising from problems associated with this phenomenon. Migration affects all elements in its target audience, be it actor(s) in migration or their destinations.

Women represent an important group in terms of their experience of the effects of migration over the years. In fact, there has been a surge in the number of studies focusing on the integration of women into the context of migration and qualitative studies examining the uniquely diverse and deep effects of migration on women have enjoyed further visibility.

The long-standing war and civil strife that have been going on in Syria for years added further impetus to emigration. Turkey is among the top countries of destination for Syrian emigrants. Upon their arrival in Turkey, Syrians settled in almost all provinces in Turkey with larger populations currently residing in Eastern and South-Eastern Anatolia.

The present study covers migration experiences of Syrian migrant women who have settled in the province of Ağrı. In this context, the study looked into the circumstances surrounding their migration decision and the people they had with them in the migration process. To this end, the author held interviews with 20 Syrian women living in the province of Ağrı. The study observed that the majority of Syrian women made the migration decision together with their families and migrated to Ağrı with their immediate and extended families.

Keywords: Migration, migration and women, Syrian women.

SIĞINMACI SURİYELİ KADINLAR VE KUMALIK

Makbule ŞİRİNER ÖNVER

Doç.Dr., Batman Üniversitesi, makbule.siriner@batman.edu.tr

Nihal Şirin PINARCIOĞLU

Doç.Dr., Batman Üniversitesi, Nihalsirin.Pinarcioglu@batman.edu.tr

ÖZET

Çağımız göç çağı ama aynı zamanda kadın göçü de artıyor. Küresel göç olgusu kadınlaştırılıyor. Özellikle savaşlar nedeniyle göç etmek zorunda kalanların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. 2011 yılından bu yana Suriye halkı, Suriye'deki iç savaş nedeniyle göç etmek zorunda kalmış ve halen devam etmektedir. Suriyeli sığınmacılar dünyanın dört bir yanına dağılmış durumda. Ancak ağırlıklı olarak Suriye'ye komşu ülkelerde bulunuyorlar ve Türkiye de bu ülkelerden biri. Resmi istatistiklere göre, 2018'de 3,6 milyondan fazla kayıtlı Suriyeli sığınmacı Türkiye'de yaşıyordu. Bunların %45,7'si kadın ve yarısı 18 yaşının altındadır. Suriyeli sığınmacılar, yoksulluktan kaynaklanan çok çeşitli zorluklarla karşı karşıya. Suriyeli sığınmacıların özellikle ucuz iş gücü olarak görülmesi genel bir sorun iken, sığınmacıların fuhuşa sürüklenmeleri ve dini nikahla ikinci (veya üçüncü) eş olarak evlenmeleri de kadınlara özgü bir sorundur. Bu çalışma kapsamında Türkiye'deki Suriyeli sığınmacı kadınların durumları ifşa edilmekte ve ikinci (üçüncü vb.) eşe "kumalık" denilmektedir. Suriyeli kadınlar ya geçim stratejisi olarak ikinci eş olmayı kabul ediyor ya da Türk erkeklerine ikinci eş olarak ebeveynleri tarafından zorla evlendiriliyor. Kadınlar, evlenecekleri erkeğin evli olduğunu bilmeden veya bilerek eş olmayı kabul ederler (fakat ikinci eş, Suriye'de olduğu gibi yasal hakları olduğunu düşünerek). Çalışmada bu durumun nedenleri çeşitli saha araştırmalarına/raporlarına dayanmaktadır. Aynı zamanda, benzer kültürlerden, dillerden, dinlerden ve etnik kökenlerden kaynaklanan ataerkil toplumsal yapının unsurları, kadın sığınmacıların cinsel bir obje olarak görülmesi temelinde tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli sığınmacı kadınlar, kuma, göç.

ASYLUM SEEKER SYRIAN WOMEN AND CO-WIFE

ABSTRACT

Our era is the age of migration, but at the same time the migration of women is increasing. The global phenomenon of migration is feminized. Especially those who have to migrate due to wars consist of mostly women. Since 2011, the Syrian people have been forced to emigrate due to the civil war in Syria and are still ongoing. Syrian asylum seekers are scattered around the world. However they are mainly located in countries bordering Syria and Turkey is one of these countries. According to official statistics, in 2018 more than 3,6 million registered Syrian asylum seeker were living in Turkey. 45,7% of them are female and half of them is under the age of 18. Syrian asylum seekers face a wide range of poverty-induced challenges. While the sight of Syrian asylum seekers as particularly cheap labour is a general problem, the dragged of the asylum seekers into prostitution and marrying them as a second (or third) wife by religious marriage is also a specific problem for women. Within the scope of this study, the conditions of Syrian asylum seeker women in Turkey are being exposed and called *"kumalık"*, the second (the third, etc.) wife. Syrian women either agree to be second wife as a livelihood strategy, or forced to get married by their parents as second wife to Turkish men. Women, without knowing that the man they were going to marry was already married, or knowingly, they agree to be the wife (but second wife, thinking they have legal rights, as in Syria). In the study, the reasons for this condition are based on various field research/reports. At the same time, the elements of patriarchal social structure -- originating from similar cultures, languages, religions and ethnicities -- are discussed at the basis of the view of female asylum seekers as a sexual object.

Keywords: Asylum seeker syrian, women, co-wife, migration.

ULUSLARARASI GÖÇÜN EKONOMİK VE KURUMSAL BELİRLEYİCİLERİ

Süreyya KOVACI

Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, skovaci@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

İnsanların kısmen veya tamamen yaşadıkları yerlerden başka yerlere taşınması anlamına gelen göçün sosyal, siyasi, kültürel ve ekonomik birçok boyutu vardır. İnsanlar, göçün faydaları maliyetlerinden daha ağır bastığında göç ederler. Bu nedenle, politika yapıcılar göçü neyin motive ettiğini belirledikten sonra buna göre politikalar geliştirebilirler. Göç üzerine yapılan araştırmalar genellikle bir kaynak ülkeden tek bir varış noktasına ikili akışları ve tek bir kaynak ülkeden diğer yerlere toplu göçü analiz eder. Bu çalışma ise, uluslararası göç akımlarının ekonomik ve kurumsal belirleyicilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'ndan elde edilen uluslararası göç verileri kapsamında göçün ekonomik ve kurumsal belirleyicileri, çok ülkeli analizlere olanak sağlayan, ekonometrik tekniklerle incelenmiştir. Sonuç olarak uluslararası göçün kurumsal belirleyicilerinin ekonomik belirleyiciler kadar etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Göç, Maliyet, Kurumsal Belirleyici, Ekonometrik Analiz.

ECONOMIC AND INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF INTERNATIONAL MIGRATION

ABSTRACT

Migration, which means that people move partially or entirely from their places of residence to other places, has many social, political, cultural, and economic dimensions. People migrate when the benefits of migration outweigh the costs. Therefore, once policymakers identify what motivates migration, they can develop policies accordingly. Studies on migration often analyze bilateral flows from a source country to a single destination and mass migration from a single source country to other places. This study aims to examine the economic and institutional determinants of international migration flows. Within the scope of international migration data obtained from the Organization for Economic Cooperation and Development, migration's economic and institutional determinants were examined with econometric techniques that allow multi-country analysis. As a result, it has been determined that institutional determinants are also influential besides the economic determinants of international migration.

Keywords: International Migration, Cost, Institutional Determinant, Econometric Analysis.

İNGİLTERE'NİN GÖÇ YÖNETİMİNİ DIŞSALLAŞTIRMASI: İNGİLTERE-RUANDA SIĞINMA MUTABAKATI

Ayşe Gülce UYGUN

Dr. Öğr. Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Universitesi, gulceuygun@comu.edu.tr

ÖZET

İngiltere ve Ruanda Nisan 2022'de Göç ve Ekonomik Kalkınma ortaklığı imzalamış, bu ortaklığın temelini İngiltere'nin sığınma taleplerine ait sorumluluk ve yükümlülüklerini Ruanda'ya devretmesi oluşturmuştur. Uygulamanın koşullarını ve tarafların sorumluluklarını belirlemek üzere imzalanan İngiltere-Ruanda Sığınma Mutabakatına göre, İngiltere sınırlarına yasa dışı yollardan ulaşan sığınma taleplerini kabul etmeyecek, sığınmacılar taleplerini iletmek üzere Ruanda'ya gönderilecek, başvuru ve takip eden süreçle ilgili maliyet İngiltere tarafından karşılanacaktır. Benzer örneklerine Danimarka, Kanada, Avustralya gibi ülkelerde de rastalanan bu türden göç yönetiminin dışsallaştırılması politikaları, gelişmiş ülkelerin, sığınmacıların ve diğer göçmenlerin sınırlarına ulaşmasını önlemeye yönelik, genellikle üçüncü ülkeleri veya özel kuruluşları görevlendiren bir tutum sonucu ortaya çıkmaktadır. Bahsi geçen aktörler bu politikaları sınır güvenliği perspektifinden ele alırken birçok eleştiriye maruz kalmaktadır. Bu çalışmanın odağı olan İngiltere-Ruanda Mutabakatı, İngiltere'nin, insan haklarına, geri göndermeme ilkesine, İngiltere'nin temel değerlerine aykırı bir tutum olarak değerlendirilmesinin yanı sıra Ruanda'daki koşulların uygun(suz)luğu gibi uygulamada karşılaşılacak sorunlar ve maliyeti ile ilgili gerekçelerle ulusal ve uluslararası gündemde eleştirilerle karşılaşmıştır. Bu çalışma İngiltere-Ruanda Sığınma Mutabakatını incelemekte, İngiltere'nin sığınma taleplerini üçüncü bir ülkeye devrini 'göç yönetiminin dışsallaştırılması' kavramsal çerçevesinde ele almakta ve İngiltere'ye yöneltilen eleştirileri değerlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göç yönetiminin dışsallaştırılması, İngiltere-Ruanda Sığınma Mutabakatı, İngiltere'nin sığınma politikası

THE UK'S EXTERNALIZATION OF MIGRATION MANAGEMENT: THE UK-RWANDA ASYLUM MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

ABSTRACT

The United Kingdom (UK) and Rwanda signed a Migration and Economic Development Partnership in April 2022, and the basis of this partnership was the UK's transfer of responsibilities and obligations regarding asylum claims to Rwanda. According to the UK-Rwanda Asylum Memorandum of Understanding signed to determine the conditions of the asylum seekers' application and the responsibilities of the parties, the UK will not accept asylum requests if the borders are illegally reached; the asylum seekers will be sent to Rwanda to convey their requests; and the cost of the application and the following process will be covered by the UK. Such policies of externalization of migration management, similar examples of which can be found in countries such as Denmark, Canada, and Australia, emerge as a result of an attitude that generally assigns third countries or private institutions to prevent developed countries, asylum seekers, and other immigrants from reaching their borders. The mentioned actors, justifying their politics of externalization based on border security, are exposed to many criticisms. In the same vein, the UK-Rwanda Deal raised criticism on domestic and international agendas. Such criticism includes, for instance, the UK's attitude against human rights; the principle of non-refoulment; and the UK's fundamental values, as well as the problems to be encountered in practice such as the unsuitability of the conditions in Rwanda and its costs to the UK. This study, therefore, examines the UK-Rwanda Asylum Memorandum of Understanding, deals with the transfer of the UK's asylum management to a third country within the framework of 'externalization of migration management', and evaluates the criticisms directed at the UK's asylum politics.

Keywords: Externalization of migration management, UK-Rwanda Asylum Memorandum of Understanding, UK's asylum policy

BATI AVRUPA'DA PANDEMİ SONRASI GÖÇ VE YABANCI KARŞITLIĞI: HOLLANDA VE ALMANYA ÖRNEKLERİ

Bekir HALHALLI

Dr., Girne Üniversitesi, bekir.halhalli@kyrenia.edu.tr

ÖZET

Pandemi (COVID-19) krizinin etkisi tüm dünyada aynı olmasa da birçok ülkede II. Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşanan en büyük sağlık, ekonomik ve sosyal kriz oldu. Batı ve Güney Avrupa ülkeleri bu sağlık krizinden daha ciddi şekilde etkilenirken Orta Avrupa ülkeleri daha orta düzeyde etkilenmiş ve COVID-19 krizine tepkileri farklı olagelmiştir. Batı Avrupadaki radikal sağ partiler halk sağlığı krizinin ciddiyetini reddettikleri, uzmanları ve verileri karaladıkları, günah keçisi aradıkları, protestoları teşvik ettikleri, liberal kurumların meşruiyetini sorguladıkları, yanlış bilgiler yaydıkları ve komploları körükledikleri için kamuoyunun büyük ilgisini çekti. Fakat Batı Avrupada'ki radikal sağ partilerin bu tepkileri Pandemi krizi süreci ve sonrasında göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı ve sınır koruma çerçevesinde söylemlerini ne derecede yaygınlaştırdı? Bu çalışma, bu sorudan hareketle, Pandemi Krizinin Batı Avrupa radikal sağ popülizminin siyasi söylemini nasıl yaygınlaştırdığını analiz etmeye çalışacaktır. Bu araştırma için özellikle Hollanda Özgürlük Partisi (Partij vor Vrijheid) ve Almanya için Alternatif Partisi (Alternative für Deutschland) seçilmiştir. Çalışma, Batı Avrupa popülist radikal sağ partilerinin politikaları bağlamında küresel sağlık krizinin yol açtığı zorlukları, Pandemi sırasında ve sonrasında bu partilerin söylemlerini nasıl uyarladıkları, bu partilerin krize tepkilerini ve yeni koşulların bu partilerin siyasi geleceklerine olası etkilerini incelemektedir.

Çalışma, Hollanda ve Almanya seçim sonuçlarının Pandemi öncesi ve sonrası verilerini karşılaştırarak bahsi geçen sağ popülist partilerin COVID-19 krizi öncesi ve sonrası göçmen karşıtlığı, yabancı düşmanlığı ve sınır koruma çerçevesinde söylemlerini nasıl yaygınlaştırdıkları analiz etmektedir. Araştırma bulguları, COVID-19 krizinin Batı Avrupa popülist sağ partilerinin söylemlerinde yabancı düşmanlığını desteklediği, çünkü genellikle sınır korumacılığı yüksek düzeyde nitelendirildiğini ve göçmenlik karşıtı tutumları güçlendirdiğini göstermektedir. Ancak ulusal meclis ve Avrupa parlamantosu seçim sonuçlarında yeterince başarılı olmadıkları ve Pandeminin beraberinde getirdiği krizi politize etmekte güçlük çektikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, bulgular, Batı Avrupa'da mevcut göçmen karşıtı tutumları, yabancı düşmanlığı ve sınır söylemlerinin derinleşmesi nedeniyle Pandemi sonrası bahsi geçen partilerin orta ve uzun vadede popülaritelerini artırmasının beklendiği tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa, Pandemi (COVID-19), Popülizm, Göçmenlik Karşıtı, Yabancı Düşmanlığı.

ANTI-IMMIGRATION AND XENOPHOBIA IN WESTERN EUROPE IN POST-PANDEMIC PERIOD: THE CASE OF THE NETHERLANDS AND GERMANY

ABSTRACT

Although the impact of the Pandemic (COVID-19) crisis is not the same all over the world, it has been the biggest health, economic and social crisis in many countries since the Second World War. While Western and Southern European countries were more severely affected by this health crisis, Central European countries were more moderately affected and their responses to the COVID-19 crisis were different. Radical right-wing parties in Western Europe have captured public attention for denying the seriousness of the public health crisis, defaming experts and data, scapegoating, promoting protests, questioning the legitimacy of liberal institutions, spreading misinformation, and fomenting conspiracies. However, to what extent did these reactions of the radical right parties in Western Europe spread their discourse in the framework of anti-immigrant, xenophobia and border protection during and after the Pandemic crisis? Based on this question, this study will try to analyze how the Pandemic Crisis spread the political discourse of Western European radical right populism. Particularly the Dutch Freedom Party (Partij vor Vrijheid) and the Alternative for Germany (Alternative für Deutschland) were selected for this research. The study examines the difficulties caused by the global health crisis in the context of the policies of Western European populist radical right parties, how these parties adapted their discourses during and after the Pandemic, their reactions to the crisis and the possible effects of the new conditions on their political future.

The study analyzes how the aforementioned right-wing populist parties spread their discourse in the framework of anti-immigration, xenophobia and border protection before and after the COVID-19 crisis by comparing pre-pandemic and post-pandemic data of the Dutch and German election results. The research findings suggest that the COVID-19 crisis promotes xenophobia in the discourses of Western European populist right parties as it often characterizes border protection at a high level and strengthens anti-immigration attitudes. However, it has been determined that the national assembly and the European parliament election results are not successful enough and those parties have difficulty in politicizing the crisis brought about by the Pandemic. In addition, the findings also show that post-pandemic is expected to increase these parties' popularity in the medium and long term due to deepening the existing anti-immigrant attitudes, xenophobia, and border rhetoric in Western Europe.

Keywords: Populism, Pandemic (COVID-19), Europe, Anti-Immigration, Xenophobia.

TÜRKİYE'DEKİ NİTELİKLİ GÖÇMEN ÇALIŞANLARIN ÇALIŞTIKLARI ŞİRKETLERİNE AİDİYET HİSSİ

Marwa Ihssane OUMAZANE
Yük. Lis. Öğr., Marmara Üniversitesi, marwa.ihssane85@gmail.com

Alperen MANİSALIGİL
Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, alperen.manisaligil@marmara.edu.tr

ÖZET

Pek çok ülke nitelikli göçmenleri çalışma gücüne dahil ederek ekonomilerini güçlendirmek için kayda değer bir çaba sarf etmektedir. Nitelikli göçmenleri bir ülkede tutabilmenin önemli bir gereği de çalıştıkları şirketlere aidiyet hissedebilmeleridir. Bu gereksinime karşılık, Türkiye özelinde nitelikli göçmenlerin nasıl ve ne zaman çalıştıkları şirketlere aidiyet hissettiği konusundaki bilgi kısıtlıdır. Bu çalışmada, nitelikli göçmenlerin Türkiye'de çalışma tecrübesine dönük bakış açılarını keşfetmek için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat yapılan 13 göçmen çalışan, ABD, Birleşik Krallık, Cezayir, Fas (3), Kamerun, Kolombiya, Libya, Malezya, Pakistan, Ürdün ve Tunus'tan gelmektedir. Örnekleme dahil olan katılımcılar, geldikleri ülke bakımından Türkiye'de benzeri araştırmalarda yoğunlaşılan gruplardan edinilenlerden farklı içgörülere erişebilmek için seçilmiştir. Veri analizi neticesinde katılımcılar 'aidiyet hissedenler' ve 'aidiyet hissetmeyenler' olmak üzere iki kümeye ayrılmıştır. Aidiyet hisseden göçmen çalışanların ortak özellikleri olumlu bir işyeri ortamına ve yöneticilere sahip olma, işyerinde ortak bir dili konuşabilme, değişim ile çeşitliliği kabullenme ve işyerine aidiyet ihtiyacı hissetme olarak belirlenmiştir. Aidiyet hissetmeyen göçmen çalışanların bu durumuna olumsuz bir işyeri ortamı ve yöneticilere sahip olma, uyum sağlama ile değişimi reddetme ve nezaketsiz işyeri uygulamaların yol açtığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, farklı coğrafyalardan nitelikli göçmenleri çalışma gücüne dahil etmek isteyen ülkelerin ve şirketlerin bu amaçlarına ulaşmak için daha etkili düzenlemeler yapmasını kolaylaştırabilir.

Anahtar Kelimeler: yetenek yönetimi, aidiyet hissi, göç, uyum, örgütsel davranış

TALENTED IMMIGRANTS' SENSE OF BELONGING TO THEIR COMPANIES IN TURKEY

ABSTRACT

Many countries strive for attracting and retaining talented immigrants to strengthen their economic systems. Yet, this pursuit necessiates that talented immigrants to feel sense of belonging to their companies. Meanwhile, there is limited knowledge about how and when talented immigrants feel sense of belonging to their companies in Turkey. We employ a qualitative research method to fill this gap by exploring talented immigrants' perspectives of their work experience and sense of belonging in Turkey. We conduct in-depth, semi-structured interviews with 13 migrant employees from Algeria, Cameroon, Colombia, Jordan, Libya, Malaysia, Morocco (3), Pakistan, the UK, the USA, and Tunisia. We purposefully select this sample to access novel insights about immigrant groups whose viewpoints are largely missing in similar studies. We cluster the participants into two groups as a result of our data analysis: Immigrants with a sense of belonging (ISB) and immigrants who lack a sense of belonging (ILSB). ISB have a positive workplace environment and management, share a common language with their colleagues, are open to change and diversity, and yearn to belong. On the other hand, ILSB suffer from a negative workplace environment and management, experience inconsiderate workplace policies, and distance themselves from adaptation. These findings may enable countries and companies to develop effective policies and practices to attract and retain talented immigrants from different parts of the world.

Keywords: talent management, sense of belonging, immigration, adaptation, organizational behavior

DİJİTALLEŞME

DIGITALIZATION

METAVERSE ALGI DÜZEYİNİN ÇOK DEĞİŞKENLİ İSTATİSTİKSEL ANALİZ YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİ

Ebru ÖZGÜR GÜLER

Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi, ozgurebru@cu.edu.tr

Dilek VEYSİKARANİ

Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi, dveysikarani@cu.edu.tr

Ceren BÖRÜBAN

Dr. Öğr. Üyesi, Topkapı Üniversitesi, cerenboruban@topkapi.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda, teknoloji dünyasında oluşan gelişmeler bilgi ve iletişim alanını da paralel olarak etkilemektedir. Bu bağlamda, dijitalleşme ile birlikte literatürde her geçen gün dikkat çeken metaverse kavramı günümüzde sanal dünyanın önemli bir yerini oluşturmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmada son yıllarda oldukça popüler olmaya başlayan ve Covid-19 döneminde sanal dünyada zirvede yer alan metaverse kavramının derinlemesine incelenmesi ve üniversite öğrencilerinin metaverse kavramına yönelik farkındalık düzeylerinin ve algılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın örneklem grubunu Adana'da yer alan devlet üniversitelerinden öğrenciler oluşturmaktadır. Veri toplama yöntemi olarak anket araştırması kullanılacaktır. Çalışmada üniversite öğrencilerinin metaverse algı düzeylerini belirlemek için kullanılacak olan ölçeğin geçerlilik ve güvenirlik analizleri Süleymanoğulları (2022) vd. tarafından daha önce yapılmış olup bahse konu olan çalışmada öğrencilerin demografik özelliklerine göre metaverse algı ve bilgi düzeylerinin farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilerin yaş, cinsiyet, sınıf gibi demografik özelliklerinin belirlenmesi için hazırlanan sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise 17 soru ve 5'li likert tipte olan "Metaverse Ölçeği" yer almaktadır. Çok değişkenli istatistiksel analiz tekniklerinden olan faktör analizi ile örneklem grubunun analiz için uygun olup olmadığı belirlendikten sonra ANOVA ile demografik değişkenlerin metaverse algı düzeyi ile ilişkisi incelenecektir. Araştırmada, SPSS 22 programı kullanılacaktır. Çalışmanın neticesinde, üniversite öğrencilerinin metaverse algı ve bilgi düzeylerini etkileyen değişkenler belirlenerek, Covid-19 dönemi ile birlikte daha hızlı adapte olduğumuz sanal dünyanın verimli kullanılmasına yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, Faktör Analizi, ANOVA.

INVESTIGATION OF THE METAVERSE PERCEPTION LEVEL WITH MULTI VARIABLE STATISTICAL ANALYSIS METHODS

ABSTRACT

In recent years, developments in the world of technology affect the information field and communication in parallel. In this context, the concept of metaverse, which draws attention in the literature with digitalization, constitutes an important place in virtual world today. In this context, this study, it is aimed to examine the concept of metaverse, which has become very popular in recent years and is at the top in virtual world during the Covid-19 period, and to determine the awareness levels and perceptions of university students towards the concept of metaverse. The sample group of the study consists of students from state universities in Adana. Survey research will be used as the data collection method. The validity and reliability analyzes of the scale, which will be used in the study to determine the metaverse perception levels of university students, were conducted by Süleymanoğulları (2022) et al. It was aimed to determine whether the metaverse perception and knowledge levels of the students differ according to their demographic characteristics. Accordingly, the questionnaire form consists of two parts. In the first part, there are questions prepared to determine the demographic characteristics of the students such as age, gender and class. In the second part, there are 17 questions and a 5-point Likert-type "Metaverse Scale". After determining whether the sample group is suitable for analysis with factor analysis, which is one of the multivariate statistical analysis techniques, the relationship between demographic variables and metaverse perception level will be examined with ANOVA. SPSS 22 program will be used in the research. As a result of the study, the variables affect the metaverse perception and knowledge levels of university students will be determined and suggestions will be made for the efficient use of virtual world, which we have adapted more quickly with the Covid-19 period.

Keywords: Metaverse, Factor Analysis, ANOVA

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ MÜLTECİLER VE COVİD 19, DİYARBAKIR'DAKİ HASTANELER ONUNLA NASIL İLGİLENDİ?

Amer AHMAD

Dokt. Öğr., Harran Üniversitesi, syrian-1600@hotmail.com

Iman AHMAD

Yük. Lis. Öğr., Dicle Üniversitesi, iman1921994@gmail.com

ÖZET

Suriye'de devam eden savaş nedeniyle çok sayıda Suriyeli evlerini terk etmek zorunda kalmış ve ardından kendilerini komşu ülkelerde (Türkiye, Ürdün, Lübnan ve Mısır) mülteci olarak bulmuşlardır.
2020 yılının başında Covid 19, dünyada Covid 19'un ulaşmadığı hiçbir ülke olmadığı için yaygın bir şekilde yayıldı ve tüm dünya ülkelerine bulaştı.
Ülkeler, Covid 19'un yayılmasını sınırlamak, insanlarını, tüm sakinlerini ve hatta mültecileri korumak için önlemler aldı.
Türkiye, Covid-19 virüsünün yayılmasını azaltmak için bir kamu kampanyası başlattı ve bu amaçla bir talimat listesi geliştirdi. Türk hastaneleri iyileşene kadar hastalara bakım ve tedavi sağladı. Hastalar, ister vatandaş ister mülteci olsun, farklı ırk ve koşullardaki hastanelere geldi. Araştırmamız, Türkiye hastanelerinin Diyarbakır'daki Suriyeli mültecilere COVID-19 virüsü bulaşmışken nasıl davrandığını ele alıyor.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, COVID-19, Suriyeli mülteciler.

SYRIAN REFUGEES IN TÜRKİYE AND COVID 19, HOW DID THE HOSPITALS IN DİYARBAKIR DEAL WİTH HIM?

ABSTRACT

Because of the ongoing war in Syria, a large number of Syrians were forced to leave their homes, and then found themselves as refugees in neighboring countries (Turkey, Jordan, Lebanon, and Egypt).

At the beginning of the year 2020, Covid 19 spread widely and infected all countries of the world, as there is no country in the world that Covid 19 did not reach.

Countries have taken precautions to limit the spread of Covid 19, to protect their people, all their residents, and even refugees.

Turkey has started a public campaign to mitigate the spread of the Covid-19 virus, and has developed a list of instructions for this purpose. Turkish hospitals provided care and treatment for patients until recovery. Patients came to hospitals of different races and conditions, whether they were citizens or refugees.

Our research deals with how Turkish hospitals deal with Syrian refugees in Diyarbakir while they are infected with the COVID-19 virus.

Keywords: Turkey, COVID-19, Syrian refugees.

GÖZETİM OLGUSUNUN BÜYÜK VERİ VE YENİ MEDYA BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Ali Fikret AYDIN

Doç.Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, fikretali@hotmail.com

ÖZET

Dijitalleşmeyle birlikte büyük verinin elde edilmesi ve yeni medyanın yaygınlaşması hem kurumların hem de toplumların hayatı üzerinde önemli değişimlere yol açmıştır. Yeni medyayı geleneksel medya yapısından ayıran en önemli unsur, kullanıcılar hakkında elde ettiği bilgileri bulut sistemlerde depolayabilmesi ve eş zamanlı olarak analiz edebilmesidir. Ayrıca yeni medyanın yapay zekâ, nesnelerin interneti ve büyük veri sistemleriyle bütünleşmeye başlaması, gözetimin her alanda yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Her ne kadar yeni medyanın sansürsüz medya ve demokratik iletişim gibi fırsatlar sunduğu düşünülse de, Foucault'nun ifade ettiği gibi bu sistemlerde görünürlük bir tuzaktır. Günümüzde gözetim pratiklerinin yeni medya aracılığıyla gerçekleşmesi ve bu durumun bireylerin kendi istekleriyle gerçekleşmesi gözetime farklı bir boyut getirmiştir. Geçmişte büyük önem taşıyan mahremiyet olgusu yeni gözetim teknolojileri ile birlikte önemini kaybetmiştir. Çalışma kapsamında gözetim olgusunun büyük veri ve yeni medya pratikleri bağlamında tartışılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyük Veri, Yeni Medya, Gözetim.

EVALUATION OF SURVEILLANCE IN THE CONTEXT OF BIG DATA AND NEW MEDIA

ABSTRACT

The acquisition of big data and the spread of new media with digitalization have led to significant changes in the lives of both institutions and societies. The most important element that distinguishes new media from traditional media structure is that it can store and analyze the information obtained about users in cloud systems simultaneously. In addition, the integration of new media with artificial intelligence, internet of things and big data systems causes surveillance to become widespread in every field. Although new media are thought to offer opportunities such as uncensored media and democratic communication, as Foucault states, visibility in these systems is a trap. Today, the realization of surveillance practices through new media and the realization of this situation by individuals' own will has brought a different dimension to surveillance. The phenomenon of privacy, which was of great importance in the past, has lost its importance with new surveillance technologies. Within the scope of the study, it is aimed to discuss the phenomenon of surveillance in the context of big data and new media practices.

Keywords: Big Data, New Media, Surveillance.

DİJİTALLEŞME TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM VE DİN

Tahsin KULA

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, tahsinkula@hotmail.com

ÖZET

Dijitalleşmenin bireysel ve toplumsal hayat üzerindeki etkileri nelerdir? Dijitalleşmeyle ortaya çıkan değişim ve dönüşümler nelerdir? Dijitalleşme ve toplumsal dönüşüm bireysel ve toplumsal dindarlığı nasıl etkilemektedir? Teknolojik gelişim ve dönüşüm dini değerleri nasıl etkiler? Dijitalleşmenin eğitim ve öğretime katkıları nelerdir? Dijitalleşmenin bağımlılıkla ilişkisinin boyutları nelerdir? Dijitalleşmenin, modern insanın hayatı üzerindeki etkileri ve bu etkilerin insan sağlığı ile ilişkileri de değerlendirilecektir. Dijitalleşme eksenli toplumsal değişimler ve etkileri mevcut geleneklerimizi, inanç yapımızı ve alışkanlıklarımızı erozyona uğratması sebebiyle özellikle gelenekçi fikirler ve ideolojiler açısından dezavantajlı olarak mı değerlendirilmektedir? Çünkü dijitalleşme, gelenekler ve alışkanlıklar için hem bir risk oluşturmakta hem de bir tehdit olarak algılanmaktadır. Yani geleneksel ve kurumsal dindarlıkların alanı dijitalleşme ile birlikte daralmış ve daralmaya devam etmektedir. Artık geleneksel halk dindarlığı ve kurumsal dindarlık yerini sekülerleşen zihinlere bağlı olarak bireysel dindarlıklar ve sanal/online dindarlıklar dediğimiz dindarlık formlarına bırakmaktadır. Hatta dijitalleşmeyle birlikte sanal ilişkiler, hayali cemaat ve grubların oluştuğu görülmektedir. Dijitalleşme kaynaklı, toplumsal gelişim ve dönüşümün kültürel ve ahlaki değerlere etkilerine de yer verilecektir. Konu ile ilgili literatür çalışmalarının sonuçları da paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimler: Dijitalleşme, Din, Toplumsal Dönüşüm, Sanal İletişim

DIGITALIZATION SOCIAL TRANSFORMATION AND RELIGION

ABSTRACT

What are the effects of digitalization on individual and social life? What are the changes and transformations that occur with digitalization? How do digitalization and social transformation affect individual and social religiosity? How does technological development and transformation affect religious values? What are the contributions of digitalization to education and training? What are the dimensions of the relationship between digitalization and addiction? The effects of digitalization on the life of modern people and the relationship of these effects with human health will also be evaluated.

Are digitalization-oriented social changes and their effects considered to be disadvantageous, especially in terms of traditionalist ideas and ideologies, as they erode our existing traditions, belief structure and habits? Because digitalization poses both a risk and a threat to traditions and habits. In other words, the field of traditional and institutional religiosity has narrowed and continues to shrink with digitalization. Now, traditional folk religiosity and institutional religiosity leave their place to forms of religiosity, which we call individual religiosity and virtual / online religiosity, depending on secularized minds. In fact, it is seen that virtual relations, imaginary communities and groups are formed with digitalization. The effects of digitalization-induced social development and transformation on cultural and moral values will also be included. The results of the literature studies on the subject will also be shared.

Keywords: Digitalization, Religion, Social Transformation, Virtual Communication

ZORUNLU GÖÇ VE DİJİTAL: KADİYÂNÎ AHMEDÎLİK ÖRNEĞİNDE

Halide Rumeysa KÜÇÜKÖNER

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, rumeysah@hotmail.com

ÖZET

19. yüzyılda Hindistan Müslümanları arasında nübüvvetin devamına yönelik fikirlerle ortaya çıkan Kadiyânî Ahmedîliğin tarihsel serüvenini Hindistan ve Pakistan dönemi olarak ikiye ayırmak mümkündür. Nitekim Ahmedîlerin İngiltere sömürgesi altındaki Hindistan'daki sosyo-politik durumları görece daha iyi olmuştur. 1947'deki Hindistan-Pakistan ayrılığı sonrası Pakistan döneminde bir Müslüman ülkede dinî farklılıkları daha belirgin şekilde ortaya çıkmış ve resmi bir problem olarak değerlendirilmişlerdir. Ülkede, 1970lerden itibaren Ahmedî karşıtı yasalar çıkarılmaya başlanmıştır. Ahmedîler anayasa maddesiyle "İslam-dışı" kabul edilen ilk Müslüman topluluk olarak İslam tarihine geçmişlerdir. Bunun dışında süreç içerisinde İslami pratikleri yapmalarını dahi yasaklayan yasalar meydana getirilmiştir.

Ahmedîler açısından oldukça olumsuz şekilde ilerleyen süreç, zamanla onlar için büyük bir fırsata dönüşmüştür. Zira 1980lerden itibaren yaşadıkları sıkıntılar Ahmedîlerin Batılı ülkeler tarafından insan hakları problemi olarak görülmelerini sağlamış ve toplu şekilde Batı'ya göç etmelerinin yollarını aralamıştır. Batı'ya göç ise Ahmedîlere, zorunlu göçün getirdiği sıkıntıları yaşatmak yerine büyük imkânların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Zira Batı ülkelerine toplu şekilde göç ettikleri bu dönem bütün dünyada dijitalin hızla yayılmaya başladığı bir döneme denk gelmiştir. Ahmedîler de dijitalin yayılımını oldukça yakından takip etmiştir. Dijital, yerel bir cemaatten çıkıp evrensel/ulus aşırı bir dini gruba dönüşmelerinde önemli bir parametre olmuştur.

Pakistan'da sadece bir gazete ve dergiyle halka ulaşılırken artık dijitaldeki farklı mecralar üzerinden de kitlelere ulaşılmaya başlanmıştır. Öncelikle MTV isimli bir TV kanalı açılmış ve Ahmedî tarihindeki devrim niteliğinde bir gelişme yaşanmıştır. Bu TV kanalı, süreç içerisinde kıta aşırı yayın yapmaya başlamış ve dünyanın farklı coğrafyalarındaki Ahmedîler arasındaki iletişimi güçlendirmiştir. Böylelikle Ahmedîlik'te akidevî bütünlüğün sağlanması, mezhepsel aidiyetin ve şuurun oluşması noktasında ciddi gelişmelerin yaşanmasının önü açılmıştır.

Ahmedîler sadece TV kanallarıyla değil aynı zamanda internet mecralarıyla da dijitalin imkânlarını kullanmaya devam etmişlerdir. Özellikle "alislam" isimli internet sitesi hem Ahmedî halifesinin Ahmedîlere haftalık sohbeti olan Cuma hutbelerinin yayımlanması, hem topluluk için önemli haberlerin paylaşılması hem de içerisinde yer alan devasa dijital kütüphanesiyle Ahmedîler ve Ahmedîlik hakkında araştırma yapanlar için büyük olanaklar sunmaktadır. Bunun dışında "love for all hatred for none", "khalifatulmasih" gibi onlarca başka web siteleri de söz konusudur. Ayrıca sürekli olarak "IOS" ve "Android" işletim sistemleri üzerinden indirilebilen çeşitli programlar da geliştirmektedirler.

Hilafetin yönetimi altındaki "kurumsal Ahmedîlik" sosyal medyanın yeni ortaya çıktığı dönemde sosyal medyaya mesafeli yaklaşmıştır. Ancak son birkaç senedir Ahmedîlik, misyoner özellikli bir yapı olmasından dolayı müntesip kazanmak için kurumsal kimliğiyle Twitter, Facebook ve Instagram gibi sosyal medya sitelerinde aktif olarak yer almaya başlamıştır. Ayrıca kısa ve etkileyici videolarla da Youtube üzerinden kitlelere ulaşmaya çalışmaktadır.

Bütün bu bilgilerden söylenilebilir ki dijital, Ahmedîlerin hem kendi tabanlarını konsolide etmelerinde hem de Ahmedîliğe müntesip kazandırmalarında önemli bir misyona sahip olmuştur. Ancak modern dönemde Ahmedîlik içerisinde yaşanan ayrışma veya ihtilaflarda da dijitalin önemli etkileri söz konusudur. Zira mezhep içerisinde yaşanan ayrışmalar sonucu ortaya çıkan yeni Ahmedî gruplar da ana bünyeden ayrışma nedenlerini dijitalin çeşitli mecralarında açıklamakta ve gruplarına yeni Ahmedî kazandırmak için dijital kullanımına oldukça önem vermektedirler.

Modern dönem Ahmedî tarihine genel olarak bakıldığında, Batı ülkelerine yönelik toplu "göç"ün Ahmedîlik'te oldukça büyük bir dönüşümün yaşanmasına sebebiyet verdiği anlaşılmaktadır. Zira Ahmedîler dijitalin imkânlarıyla gelişmeler kaydederken aynı zamanda dijital aracılığıyla çeşitli ayrışmalar da yaşamak durumunda kalmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Ahmedîlik, Göç, Dijital, Modern Çağ

FORCED MIGRATION AND DIGITAL: IN THE CASE OF QADIANI AHMADIS

ABSTRACT

It is possible to divide the historical adventure of Qadiyani Ahmadiyya, which emerged with the ideas of the continuation of the prophethood among the Indian Muslims in the 19th century, as the Indian and Pakistani periods. As a matter of fact, the socio-political situation of Ahmadis in India under the British colony was relatively better. After the partition of India-Pakistan in 1947, the religious differences emerged more clearly in a Muslim country during the Pakistani period and were considered as an official problem. Anti-Ahmadi laws have been enacted in the country since the 1970s. Ahmadis have also entered the history of Islam as the first Muslim community to be considered "non-Islamic" with the article of the constitution. Apart from this, the laws have been introduced that prohibit even practicing Islamic practices in the process.

The process, which progressed in a very negative way for Ahmadis, turned into a great opportunity for them over time. Because the troubles they have experienced since the 1980s made the Ahmadis to be seen as a human rights problem by Western countries and paved the way for them to migrate to the West en masse. The migration to the West, on the other hand, generally provided the great opportunities for the Ahmadis instead of causing them to experience the difficulties of forced migration. Because this period, in which they migrated en

masse to Western countries, coincided with a period when digital began to spread rapidly all over the world. Ahmadis also followed the spread of digital very closely. Digital has been a significant parameter in their transformation from a local community to a universal/transnational religious group.

While reaching the public with only one newspaper and magazine in Pakistan, it is now possible to reach the masses through different digital channels. First of all, a TV channel named MTV was opened and a revolutionary development in the history of Ahmadi was paved. This TV channel started to broadcast transcontinental in the process and strengthened the communication between Ahmadis in different geographies of the world. Thus, it paved the way for serious developments in Ahmadiyya to ensure the unity of the creed and the formation of sectarian belonging and consciousness.

Ahmadis continued to use the possibilities of digital not only with TV channels but also with internet channels. In particular, the website “alislam” offers great opportunities for those who do research on Ahmadis and Ahmadis with its huge digital library, publishing the Friday sermons, the weekly conversation of the Ahmadi caliph, and sharing serious news for the community. Apart from this, there are dozens of other websites such as "love for all hatred for none", "khalifatulmasih". In addition, they are constantly developing various programs that can be downloaded through the operating systems "IOS" and "Android".

“Institutional Ahmadis” under the rule of the caliphate had a distant approach to social media when social media was just emerging. However, in the last few years, Ahmadiyya has started to take an active part in social media sites such as Twitter, Facebook and Instagram with its corporate identity in order to gain followers due to its missionary nature. It also tries to reach the masses on Youtube with short and impressive videos.

From all this information, it can be said that digital has had a significant mission in both consolidating Ahmadis’ base and making people adhere to Ahmadiyya. However, in the modern era, there are important effects of digital in the separation or conflicts experienced within Ahmadis. Because, new Ahmadi groups also explain the reasons for their separation from the main body in digital environments and attach great importance to the use of digital in order to bring new Ahmadis to their groups.

When we look at the modern period Ahmadi history in general, it is understood that the mass "migration" to Western countries caused a great transformation in Ahmadiyya. Because while Ahmadis made progress with the possibilities of digital, they also had to experience various separations through digital.

Keywords: Ahmadiyya, Migration, Digital, Modern Era

DİJİTAL EKONOMİ VE TOPLUM ENDEKSİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sibel ÖRK ÖZEL

Arş. Gör. Dr., Çukurova Üniversitesi, sork@cu.edu.tr

Dilek VEYSİKARANİ

Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi, dveysikarani@cu.edu.tr

Çiğdem KOŞAR TAŞ

Arş. Gör. Dr., Çukurova Üniversitesi, ckosar@cu.edu.tr

ÖZET

1900'lü yılların sonlarında teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi ile birlikte yeni kavramlar da hayatımıza girmiş olup bu kavramlardan bir tanesi de dijital ekonomidir. Sağlık, bankacılık, eğitim, ulaşım gibi birçok sektörde dijital bir şekilde gerçekleşen tüm ekonomik faaliyetler için kullanılan dijital ekonomiyi ölçmek için ise çeşitli endeksler oluşturulmuştur. Bu endekslerden bir tanesi de 2014 yılından beri hesaplanmakta olan ve Avrupa Birliği komisyonu tarafından yayımlanan Dijital Ekonomi ve Toplum Endeksi (DESI)'dir. Bu endeks 2014 yılından beri çeşitli ülkeler için yayınlanmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı dijital ekonomi kavramını incelemek ve DESI'yi detaylı bir şekilde ele almaktır. Ayrıca ülkeler bazında DESI skorlarının bir değerlendirilmesinin yapılması çalışmada hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Ekonomi, Avrupa Birliği, DESI.

EVALUATION OF THE DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY INDEX

ABSTRACT

With the rapid development of technology in the late 1900s, new concepts have entered our lives and one of these concepts is the digital economy. Various indices have been created to measure the digital economy, which is used for all economic activities that take place digitally in many sectors such as health, banking, education and transportation. One of these indices is the Digital Economy and Society Index (DESI), which has been calculated since 2014 and published by the European Union commission. This index has been published for various countries since 2014. In this direction, the aim of the study is to examine the concept of digital economy and to discuss DESI in detail. In addition, it is aimed in the study to make an evaluation of DESI scores on the basis of countries.

Keywords: Digital Economy, European Union, DESI.

DİJİTALLEŞMENİN SİYASAL KATILIMA ETKİSİ

Yücel ÖZDEN

Dr. Öğr. Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi, yozden@beu.edu.tr

ÖZET

Teknolojik yeniliklerin yaşanmasıyla birlikte toplumsal hayatın farklı alanlarında önemli dönüşümlerin başladığı söylenebilir. Teknolojik gelişmelerin ardından siyasi, ekonomik, toplumsal ve kültürel anlamda dijitalleşme sürecine geçildiği görülmektedir. Bu süreç içerisinde teknolojik gelişmeler kitlelere ulaşmayı daha kolay hale getiren araçları insanlığın kullanımına hazır hale getirmiştir. Böylece iletişim yöntemleri ve araçlarında yaşanan değişim siyasal alanı da etkilemiştir. Dolayısıyla toplumsal yaşam içerisindeki birçok öğeye benzer şekilde siyaset alanında da dijitalleşme yaşanmaktadır. Dijitalleşme ile dönüşen siyaset demokrasi anlayışı için anahtar kavram olan siyasal katılımın boyutlarını da değiştirmiştir. Yeni iletişim teknolojileri hem yurttaşları etkin konuma getirmekte hem de farklı iletişim kanallarının kullanımını sağlayarak siyasal katılımı artırmaktadır. Zira çift yönlü iletişim sürecine imkan tanıyan dijitalleşme ile geleneksel katılım yolları farklı platformlara taşınmakta ve siyasal katılım pratikleri çeşitlenmektedir. Bu çalışmada, öncelikle dijitalleşme kavramı ve siyasal katılım kavramları incelenecektir. Ardından dijitalleşme sürecinin siyasal katılım üzerindeki etkileri ele alınacak ve çeşitlenen siyasal katılım uygulamaları demokrasi bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Siyasal Katılım, Demokrasi.

THE EFFECT OF DIGITALIZATION ON POLITICAL PARTICIPATION

ABSTRACT

Technological innovations cause significant transformations in different areas of social life. After the technological developments, it is seen that the process of digitalization in political, economic, social and cultural terms has started. In this process, technological developments have made the tools that make it easier to reach the masses ready for the use of humanity. Thus, the change in communication methods and tools also affected the political field. Therefore, digitalization is experienced in the field of politics, similar to many elements in social life. Transforming politics with digitalization has also changed the dimensions of political participation, which is the key concept for the understanding of democracy. New communication technologies both make citizens active and increase political participation by enabling the use of different communication channels. Because with digitalization, which allows two-way communication process, traditional ways of participation are moved to different platforms and political participation practices are diversified. In this study, first of all, the concept of digitalization and political participation will be examined. Then, the effects of the digitalization process on political participation will be discussed and diversified political participation practices will be evaluated in the context of democracy.

Keywords: Digitalization, Political Participation, Democracy.

DEVLETİN DİJİTALLEŞMESİNİN DEZAVANTAJLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Merve DURMUŞ

Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, mervedurmus4190@gmail.com

ÖZET

Bilgi ve iletişim teknolojileri gün geçtikçe insanların hayatında daha önemli bir yer kaplamaktadır. Bu durum haliyle birçok alanda önemli değişimleri de beraberinde getirmekte ve kamu sektörü de bu değişimden nasibini almaktadır. Bilgi çağının getirdiği vatandaşlık ve demokrasi kavramlarının geleneksel anlamlarının yeniden tanımlanması ihtiyacı, kamu mal ve hizmetlerinin dağıtımının daha verimli bir hale getirilmesi gibi talepler devletlerin de değişime ayak uydurmasını gerektirmektedir. Bu ihtiyaçlara binaen vatandaşların daha iyi hizmet alabilmeleri için kamu mal ve hizmetlerine ulaşım ile bunların dağıtımının geliştirilmesi/iyileştirilmesi için teknolojiden yararlanılması anlamına gelen elektronik devlet (yaygın kullanımıyla e-devlet) uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır. Ancak vatandaşların kamu hizmetlerinin kullanımında büyük kolaylık sağlayan e-devletin aynı zamanda birçok dezavantajının da bulunduğu görülmüştür. Mevcut araştırma kapsamında bu dezavantajların neler olduğu incelenmiş ve sonuç olarak; halkın internete erişiminin kısıtlı olması yani e-dışlanma (e-exclusion), siber suçlar nedeniyle e-devlete karşı güven kaybı ve vatandaşların böylece e-devleti tercih etmemeleri, insanların kendilerini devletin aşırı gözetimi altında hissetmeleri, yanlış şeffaflık ve hesap verebilirlik algısı, e-devlet için kurulacak altyapının oldukça maliyetli olması gibi sebeplerin e-devleti dezavantajlı bir hale getirdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: E-devlet, devletin dijitalleşmesinin dezavantajları

AN ASSESSMENT ON THE DISADVANTAGES OF GOVERNMENT DIGITALIZATION

ABSTRACT

Information and communication technologies occupy a more important place in people's lives day by day. This situation naturally brings with it important changes in many areas and the public sector also gets its share from this change. Demands brought by the information age such as the need to redefine the traditional meanings of the concepts of citizenship and democracy and to make the distribution of public goods and services more efficient require states to keep up with the change. Based on these needs, electronic government (e-government, which is widely used) applications have started to be used, which means the use of technology for the improvement of transportation and distribution of public goods and services so that citizens can get better service. However, it has been seen that e-government, which provides great convenience for citizens in the use of public services, also has many disadvantages.Within the scope of the current research, these disadvantages were examined and as a result it has been seen that; the limited access of the public to the internet, namely e-exclusion, loss of confidence in e-government due to cybercrime, and the fact that citizens do not prefer e-government, people feel under the oversight of the state, false perception of transparency and accountability, the infrastructure to be established for the e-government are quite costly make e-government disadvantageous.

Keywords: E-government, disadvantages of state digitilization

KAMU YÖNETİMİNDEKİ DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜN ENDÜSTRİ 4.0 AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ömer ÇAMUR

Dr. Öğr. Üyesi, Bingöl Üniversitesi, omercamur44@gmail.com

ÖZET

Sanayileşmenin 4. aşaması olarak nitelendirilen Endüstri 4.0, genel anlamda insanların, makinaların, bilgisayarların ve nesnelerin interneti olarak ifade edilmektedir. Endüstri 4.0 bilgi ve iletişim teknolojilerinin üretim ve yönetim süreçlerinde kullanılmasını amaçlamaktadır. Endüstri 4.0, internet tabanlı uygulamaların kullanıldığı, birbirleriyle otonom bir şekilde iletişim kurabilen akıllı cihazlarla üretimin gerçekleştirildiği ve yönetsel süreçlerin tüm aşamalarında internetin sunduğu imkanlardan faydalanıldığı bir aşamaya geçişi ifade etmektedir. Bu nedenle Endüstri 4.0, üretimde ve yönetimde bir dönüşümü gerektirmektedir. Bu dönüşüm, teknolojinin hayatın her alanında yoğun bir şekilde kullanılması üzerinde yükselmekte ve tüm özel ve kamu kurumlarının dönüşümünü içermektedir. Kamu yönetimi, vatandaşların ortak ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyla faaliyet göstermektedir. Kamu yönetiminin başarısı vatandaş ihtiyaçlarını hızlı, etkin ve verimli bir şekilde giderebilmesinde saklıdır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler vatandaşların kamu yönetiminden beklentilerini artırmış ve hizmet sunumlarını geliştirmeleri talebini gündeme getirmiştir. Günümüzde vatandaşlar sadece hizmet sunan bir kamu yönetimini değil, hizmetlerin hızlı ve teknoloji tabanlı uygulamalarla daha etkin bir şekilde sunulmasını ve kamusal işlemlerin kolay bir şekilde gerçekleşmesini beklemektedirler. İlgili talepler kamu yönetiminin hizmet sunma mantığında bir değişimin yaşanmasını zorunlu kılmaktadır. Gelinen seviyede kamu yönetimi dijital bir dönüşüm yaşamaktadır. Son dönemlerde kamu yönetiminin hizmet sunma anlayışında teknolojinin imkanlarından faydalanması ve dijital bir dönüşüm yaşaması bir yandan vatandaş talepleri ile ilgiliyken diğer yandan, teknolojinin gelişmesiyle ortaya çıkan fırsatların kullanılması ile ilgilidir. Endüstri 4.0, teknolojinin imkanlarından en üst seviyede faydalanma imkanı sunarak kamu yönetiminin dijital dönüşümünü etkilemektedir. Yapılan bu çalışmada öncelikle Endüstri 4.0'ın ne olduğu ve hangi bileşenleri içerdiği ile kamu yönetiminde yaşanan dijital dönüşümün boyutu ortaya konmuştur. Çalışmanın devamında ise kamu yönetiminde yaşanan dijital dönüşüm Endüstri 4.0 özelinde değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yönetimi, Dijital Dönüşüm, Endüstri 4.0.

EVALUATION OF DIGITAL TRANSFORMATION IN PUBLIC ADMINISTRATION IN TERMS OF INDUSTRY 4.0

ABSTRACT

Industry 4.0, which is described as the fourth stage of industrialization, is generally expressed as the internet of people, machines, computers and things. Industry 4.0 aims to use information and communication technologies in production and management processes. Industry 4.0 refers to transition to a stage where internet-based applications are used, production is carried out with smart devices that can communicate with each other autonomously, and the opportunities offered by the internet are used at all stages of the administrative processes. For this reason, Industry 4.0 requires a transformation in production and administration. This transformation rises on the intensive use of technology in all areas of life and includes the transformation of all private and public institutions. Public administration means operating to meet the common needs of citizens. The success of public administration lies in meeting the needs of citizens quickly, efficiently and effectively. Developments in information and communication technologies have increased the expectations of citizens from public administration and have brought up the demand for improving service delivery. Today, citizens not only expect a public administration that provides services, but they also expect services to be provided faster and more effectively with technology-based practices and public transactions to be carried out easily. The aforementioned demands necessitate a change in the service delivery logic of public administration. Public administration is experiencing a digital transformation at the current level. In recent years, public administration's using technology in service delivery and experiencing a digital transformation is related to demands of citizens on the one hand, while it is related to using the opportunities that come out with the development of technology on the other hand. Industry 4.0 affects the digital transformation of public administration by providing the opportunity to make use of the possibilities of technology at the highest level. The present study first discusses what Industry 4.0 is, its components and the extent of digital transformation in public administration. The rest of the study evaluates digital transformation in public administration in terms of Industry 4.0.

Keywords: Public administration, Digital Transformation, Industry 4.0.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, ÇEŞİTLİLİK VE MENFAAT ÇATIŞMALARI BAĞLAMINDA ŞİRKET YÖNETİMİNİN DİJİTALLEŞMESİNİN KAMU YÖNETİMİNE YANSIMALARI

Sevda BORA ÇINAR

Arş. Gör. Dr., Akdeniz Üniversitesi, av.sevdabora@gmail.com

ÖZET

Ticaret hukukunun temel konularından biri olan şirket yönetimi ve özellikle sermaye şirketi olan anonim şirketlerin yönetimine ilişkin sistematik, yönetimin olduğu her alanda ilham vericidir. Nitekim medeniyetin bir göstergesi olan ticaretin gelişmesi, ürün, hizmet ve kaynakların serbest dolaşımı ve buna ilişkin hukuki alt yapı ihtiyacı bir bütün olarak mümkün olan en kusursuz organizasyon yapısını gerektirmiş, şirket tüzel kişilikleri bu ihtiyacın sonucu olarak hukuk tarafından icat edilmiştir. Ticaret, sürekli gelişen, dönüşen, inovasyon ve bilimsel birikimle yenilenen bir uygulama alanı olduğundan bu faaliyetleri yürüten organizasyonların nasıl yönetilmesi gerektiği ve yönetimin temel değerlerinin nasıl oluşturulması gerektiği sürekli tartışma konusu edilmiştir. Bu tartışmaların sonucunda ticaret hukuku mevzuatı da sürekli yenilenmekte ve ticaret uygulamasında yaşanan gelişmeler ve yeniliklerle yeni alanlara ilişkin düzenlemeler üzerinde çalışılmaktadır. Bu alanların başında şirket yönetiminin dijitalleşmesi, ticari faaliyetin ve personelin dijital dönüşümü, bu dönüşümün geleneksel ticaret hukuku mevzuatında nasıl ele alınması gerektiği yer almaktadır.

Dijital dönüşümün ilkim krizinden cinsiyet eşitliğine, sürdürülebilirlikten çevrenin korunmasına kadar pek çok şirket politikasını sistematik hale getirmek ve şirket kültürünü otonomlaştırmak gibi yerel ve küresel ölçekte etki dalgası oluşturma potansiyeli bulunmaktadır. Şirketlerin yönetim algısı ve kültüründe meydana gelen bu değişim ve dönüşüm odağına yönetimi alan özel ve kamusal tüm organizasyonlar açısından dikkatle takip edilmeli ve ele alınmalıdır. Teknolojik gelişmelerin yönetim işlevini insanlardan ziyade teknolojik materyaller, yazılımlar ve donanımların daha verimli ve dürüst bir şekilde yerine getirdiğini düşündürmesi olasılığında, insan odaklı yönetim mimarisi üzerinde de yeniden düşünülmesi gerekecektir. Nitekim dünya uzunca bir süredir insanlar tarafından ve genellikle sadece insanların menfaatine olarak yönetilmekte ancak insan odaklı yönetimin artık insan için bile sürdürülemez hale geldiği kritik eşiğe doğru yaklaşılmaktadır. Dijital yönetim mimarisi ise faaliyet alanıyla ilişkili tüm çevreyi bütünsel olarak ele alma, sürdürülebilirlik, çeşitlilik ve çevrenin korunması için çok daha geniş kapsamlı menfaat hesaplamalarını gerçekleştirme potansiyeli taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital dönüşüm, şirket yönetimi, sürdürülebilirlik, çeşitlilik, menfaat çatışmaları.

REFLECTIONS OF DIGITALIZATION OF COMPANY MANAGEMENT ON PUBLIC MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF SUSTAINABILITY, DIVERSITY AND CONFLICTS OF INTEREST

ABSTRACT

Company management, which is one of the main subjects of commercial law, and especially the management of joint stock companies, which are capital companies, is inspiring in all areas of management. As a matter of fact, the development of trade, which is an indicator of civilization, the free movement of products, services and resources, and the need for legal infrastructure as a whole required the most perfect organizational structure, company legal entities were invented by law as a result of this need. Since commerce is a field of practice that is constantly developing, transforming, and renewed with innovation and scientific knowledge, how the organizations carrying out these activities should be managed and how the basic values of the management should be created have been the subject of constant discussion. As a result of these discussions, the commercial law legislation is constantly being renewed, and the developments and innovations in trade practice and regulations regarding new areas are being studied. At the beginning of these areas are the digitalization of company management, the digital transformation of commercial activities and personnel, and how this transformation should be handled in traditional commercial law legislation.

Digital transformation has the potential to create a wave of influence on a local and global scale, such as systematizing many company policies from the climate crisis to gender equality, from sustainability to environmental protection, and autonomizing company culture. This change and transformation in the management perception and culture of the companies should be carefully followed and addressed in terms of all private and public organizations that take the management into focus. The human-oriented management architecture will also need to be reconsidered if technological developments suggest that technological materials, software and hardware perform the management function more efficiently and honestly rather than humans. As a matter of fact, the world has been ruled by people for a long time and generally only for the benefit of people, but people-oriented management is now approaching the critical threshold where it becomes unsustainable even for people. The digital management architecture, on the other hand, has the potential to consider the entire environment related to its field of activity holistically, and to realize much broader benefit calculations for sustainability, diversity and environmental protection.

Keywords: digital transformation, company management, sustainability, diversity, conflicts of interest.

DİJİTAL VERGİ DENETİMİ: FIRSATLAR VE RİSKLER

Burcu KUZUCU YAPAR

Arş. Gör. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, burcukuzucuyapar@hotmail.com

ÖZET

Dijital dönüşüm, her alanda olduğu gibi vergi idaresinde de değişikliklere yol açmıştır. Vergi idaresindeki dijital dönüşümün 1998 yılında hayata geçirilen Vergi Dairesi Otomasyon Projesi ile başladığı kabul edilmektedir. Günümüzde ise vergi idaresinin elektronik ortamda yürüttüğü e-beyanname, e-tebligat, e-haciz gibi daha birçok faaliyeti bulunmaktadır. Vergilendirmede yaşanan dönüşüm, dijital vergi denetimi ile devam etmektedir. Dijital vergi denetiminin yaygınlaşması, ekonomik reform hedeflerinden biridir. Ayrıca e-defter ve e-belge kullanan mükellef sayısının giderek artması da bu dijitalleşmeyi mümkün ve hatta zorunlu kılmaktadır. Uzun vadede hedeflenen, vergi denetim sürecinin tamamen elektronik ortama taşınması ve böylelikle incelemelerin daha etkin, verimli ve hızlı şekilde yapılmasıdır. Dijital vergi denetiminin gerek vergi idaresi gerekse mükellefler açısından fırsatlar yaratacağı kuşkusuzdur. Denetlenecek mükellef sayısının artması, zamandan ve maliyetlerden tasarruf sağlanması bu fırsatlardan en önemlileridir. Ayrıca teknoloji yoğun sürece geçilmesiyle daha az insan kaynaklı hata yapılması, sadece zamanaşımı yaklaşan işlemlerin değil daha güncel işlemlerin de denetlenmesi, uzayan incelemelerin mükellef açısından oluşturduğu olumsuzlukların ortadan kalkması gibi hususlar da fırsatlara örnek olarak gösterilebilir. Ancak dijital vergi denetiminin yalnızca fırsatlarına odaklanarak risklerini görmezden gelmek, en iyiye ulaşılmasını engelleyecektir. Bu nedenle çalışmada dijital vergi denetiminin risklerine de vurgu yapılacaktır. Teknoloji yoğun uygulamaların sahip olduğu güvenlik tehditleri bu risklerden ilkidir. Bazı mükelleflerin bilgisayar teknolojisi sahipliğinin ve bilgisinin düşük olması, e-imza kullanımının yaygın olmaması ve vergi denetim elemanlarının yeterince uzmanlaşmaması da hem risk hem de engel olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca fiziki denetimin ihmal edilmesi olasılığı, kişisel verilerin ve vergi mahremiyetinin korunmasında yaşanabilecek sorunlar, mükellef haklarının göz ardı edilmesi riski gibi riskler de dijital vergi denetimi açısından söz konusu olabilecektir. Bu riskleri ortadan kaldırmadan dijital vergi denetimini yaygınlaştırmak yerine dijital denetimin diğer denetim yöntemleri ile desteklenmesi daha yerinde olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Vergi Denetimi, Elektronik Vergi Uygulamaları, Vergi Denetimi.

DIGITAL TAX AUDIT: OPPORTUNITIES AND RISKS

ABSTRACT

Digital transformation has led to changes in tax administration, as in every area. It is accepted that digital transformation in tax administration started with the Tax Office Automation Project, which was implemented in 1998. Nowadays, tax administration has many electronic activities such as e-declaration, e-notification, e-distraint. Digital transformation in taxation continues with digital tax audit. Increasing prevalence of digital tax audit is one of the economic reform aims. Also, increasing number of taxpayers using e-ledgers and e-documents makes this digitalization possible and even mandatory. In the long run, the aim is to transfer tax audit process completely to electronic so that inspections are carried out more effectively, efficiently and quickly. There is no doubt that digital tax audit will create opportunities for tax administration and taxpayers. Increasing the amount of taxpayers to be audited and saving time and costs are the most important ones. In addition, issues such as making fewer human-induced mistakes by switching to a technology-intensive process, auditing not only transactions about to be prescription but also current transactions, and eliminating the negative effects of protracted inspections can be given as examples of opportunities. However, focusing only on the opportunities and ignoring the risks will prevent the best from being achieved. Therefore, risks of digital tax audit will also be emphasized in this study. Digital security threats are the first of these risks. Low computer technology ownership and knowledge of some taxpayers, limited use of e-signatures, and unspecialized auditors are both risks and obstacles. In addition, risks such as possibility of neglecting physical audit, problems that may arise in protection of personal data and tax privacy, ignoring rights of taxpayers may also occur. It would be more convenient to support digital tax audit with other audit methods instead of mainstreaming digital tax audit without eliminating these risks.

Keywords: Digital Tax Audit, Electronic Tax Applications, Tax Audit.

DİJİTALLEŞMENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÜZERİNDE ETKİSİNİ KONU EDİNEN YAYINLARIN BİBLOYOMETRİK ANALİZİ

Ethem TOPÇUOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Arel Üniversitesi, ethemtopcuoglu@gmail.com

ÖZET

Dijital teknolojiler cep telefonu ile hayatımıza girmesi ile birlikte hayatımızın içindeki yerini hızlı ve değişmez bir biçimde artırmaya başlamıştır. Günümüzde metaverse, endüstri 4.0, toplum 5.0, artırılmış gerçeklik, giyilebilir teknolojiler, sosyal medya ve dijitalleşen birçok unsur ile dijitalleşme hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru olmuştur. Bu kapsamda yapılan çalışmada, Web of Science üzerinden dijitalleşme ve sürdürülebilirliği içeren toplam 1.024 eser bibloyometrik analiz ile incelenmiştir. Bibliyometrik analiz, belirlenen bir konu üzerinden bilgisayar destekli bir program aracılığıyla, yapılan yayın ve çalışmaların arasındaki ilişki ve bağlantıları incelemeyi sağlayan bir analiz yöntemidir (Han vd, 2020). Bibloyometrik analiz için VOSviewer programı kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, dijitalleşmenin sürdürülebilirliğe etkisi konusunda en çok çalışma 156 adet ile Almanya, 117 adet ile İtalya, 83 adet ile Çin Halk Cumhuriyeti, 79 adet ile Rusya ve 70 adet ile İsveç tarafından yapılmıştır. Türkiye'den sadece 27 eser bulunmaktadır. Bu konuda yayın yapan yazarlar bakımından Morteza Ghobakhloo, Vinit Parida ve Johanna Pohl ön plana çıkmaktadır. En çok tekrarlanan anahtar kelimeler 366 adet ile "digitalization", 228 adet ile "sustainability", 62 adet ile "digital transformation" ve 40 adet ile "industry 4.0" olarak belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda görsel haritalar elde edilmiş olup literatürün niceliği ve kalitesi hakkında nesnel bilgiler oluşturulması sağlanmıştır. Görsel haritalar karmaşık düğümler ve bağlantıları açıklayan, nicel verilerin nitel sonuçlara dönüştürülmesine izin veren bilgilerin görsel temsilini oluşturmaktadır (Van Eck & Waltman, 2014). Yapılan çalışma sonucunda ilk yayının 2007 yılında yapıldığı ve her geçen yıl araştırma sayısının giderek arttığı gözlenmektedir. Yayınların içeriğine bakıldığında ise işletmeler için dijitalleşmenin sürdürülebilirlik için zorunluluk olduğu görülmektedir. Özellikle Endüstri 4.0 ile birlikte bu inanışın arttığı gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, Sürdürülebilirlik, Bibloyometrik Analiz

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF PUBLICATIONS ON THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON SUSTAINABILITY

ABSTRACT

With the introduction of digital technologies into our lives with mobile phones, they have begun to increase their place in our lives rapidly and invariably. Today, digitalization has become an indispensable element of our lives with the metaverse, industry 4.0, society 5.0, augmented reality, wearable technologies, social media and many digitalizing elements. In this study, a total of 1,024 works including digitalization and sustainability on Web of Science were analyzed with bibliometric analysis. Bibliometric analysis is an analysis method that enables to examine the relationship and connections between publications and studies on a determined subject through a computer-assisted program (Han et al., 2020). VOSviewer program was used for bibliometric analysis. As a result of the analysis, the most studies on the impact of digitalization on sustainability were made by Germany with 156, Italy with 117, the People's Republic of China with 83, Russia with 79 and Sweden with 70. There are only 27 works from Türkiye. Morteza Ghobakhloo, Vinit Parida and Johanna Pohl come to the forefront in terms of authors publishing on this subject. The most repeated keywords were determined as "digitalization" with 366, "sustainability" with 228, "digital transformation" with 62 and "industry 4.0" with 40. As a result of the analysis, visual maps were obtained and objective information about the quantity and quality of the literature was provided. Visual maps are a visual representation of information that explains complex nodes and connections, allowing quantitative data to be transformed into qualitative results (Van Eck & Waltman, 2014). As a result of the study, it is observed that the first publication was made in 2007 and the number of researches is increasing every year. When we look at the content of the publications, it is seen that digitalization is a necessity for sustainability for businesses. It is observed that this belief has increased especially with Industry 4.0.

Keywords: Digitalization, Sustainability, Bibliometric Analysis

SÜREKLİ İŞTE OLMANIN DİĞER ADI: ÖRGÜTLERDE DİJİTAL İLETİŞİM

Fatih SOBACI

Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, fatih.sobaci@gop.edu.tr

ÖZET

Bir mesajın karşı tarafa aktarılması ve alıcı tarafından anlamlandırılması sürecine iletişim denir. İletişim, yaşam açısından önemli olduğu kadar, örgütsel süreçler açısından da önemlidir. Çünkü canlı bir organizma olan örgütlerin işleyişi açısından, örgütsel unsurlar arasındaki bağ önem arz etmektedir. Bu önemin ortaya çıkardığı örgütsel iletişim kanalları, zamana bağlı olarak değişim göstermiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte örgütsel iletişimde yoğun olarak yaşanan dijitalleşme, farklı dönemlerde pozitif ve negatif etkileriyle araştırmalara konu olmuştur. COVID-19 pandemisinde örgütlerin çok daha yoğun kullanmaları, dijital iletişimi bir kez daha güncel kılmıştır. Konuyu günümüz açısından daha önemli kılan ise pandemi döneminde tüm örgütsel paydaşlar tarafından kanıksanan dijital iletişimin, bu sürecin etkisiyle iş dışı yaşamla iş yaşamı arasındaki sınırları hiç olmadığı kadar zayıflatmasıdır. Araştırma, yaşanan bu sürecin çalışanlar üzerine etkilerini ve benzer durumların güncel olarak yaşanıp yaşanmadığını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç kapsamında, pandemi döneminde işlerini dijital ortamdan yürütmüş olan beş katılımcıyla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve ulaşılan veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Ulaşılan sonuçlar, pandemi döneminde dijital iletişimin yoğun olarak kullanıldığını, pandemi sonrası dönemde ise pandemi dönemine göre daha az; fakat öncesine göre çok daha yoğun kullanıldığını göstermektedir. İletişim kanalı olarak özel sektörde mail, kamudaysa anlık mesajlaşma uygulamalarının kullanıldığı görülmektedir. Katılımcıların mesai dışında da bu kanallar üzerinden işleriyle ilgili bilgilendirme ve taleplere maruz kaldıkları, mesai dışında iletişimin kopmaması yönünde yönetimsel bir talebin olduğu, özel sektörde gece çok geç saatlerde sabah için iş isteme durumlarının yaşandığı görülmektedir. Bu sonuçlar, pandemi döneminde genel anlamda pozitif katkılarının görüldüğü dijital iletişimin, günümüze dönük bazı örgütsel problemler bıraktığı ve bu problemlerin daha geniş sorunlara yol açmadan giderilmesi gerektiğini göstermektedir. Hayatın her anında işte olmasa da işle yaşayan bir insan kaynağı üzerinden sürdürülebilir bir performans ve verimliliğe ulaşmak mümkün görülmemektedir. Bu kapsamda, çalışanların mesai saatleri dışında işle ilgili mesaj dalgasına maruz kalmalarının önlenmesi ve dijitalleşmenin olumsuz etkilerinden korunması amacıyla Fransa İş Kanununda yer alan "ulaşılamama hakkı"nın ülkemizde de yasal mevzuata adapte edilmesi düşünülebilir. Araştırma sonuçları, örgütlere pratiğe dönük birer uygulama önerisi olarak sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel İletişim, Dijital İletişim, İş Hayatı, COVID-19, Ulaşılamama Hakkı

OTHER NAME OF ALWAYS BEING AT WORK: DIGITAL COMMUNICATION IN ORGANIZATIONS

ABSTRACT

The process of transmitting a message to the other party and making it meaningful by the receiver is called communication. Communication is important in terms of organizational processes as well as in terms of life. Because in terms of organizational functioning, the bond between the elements that make up the organization is important. The organizational communication revealed by this importance has changed over time. Developments in information and communication technologies have increased digitalization in organizational communication. Digital communication has been the subject of research with its positive and negative effects in different periods. The fact that it is used much more by organizations in the COVID-19 pandemic has once again made digital communication up to date. The fact that digital communication, which has been adopted by all organizational stakeholders during the pandemic period, blurs the boundaries between non-work life and business life with the effect of this process, making the issue more important for today. The research aims to determine the effects of this process on the employees and whether similar situations are experienced currently. Within the scope of this purpose, interviews were held with five participants who carried out their business in the digital environment during the pandemic period and the data obtained were subjected to content analysis. The results show that digital communication is used less in the post-pandemic period than in the pandemic period; but it shows that it is used much more than before. As a communication channel, mail is used in the private sector and instant messaging applications are used in the public sector. Participants are exposed to information and job requests about their jobs through these channels outside of working hours. Organizations want to maintain communication outside of working hours, and it is seen that there are cases of demanding a job for the next day in the private sector, very late at night. According to these results, it can be said that the digital communication, which had positive contributions in general during the pandemic period, left some organizational problems for today. It is thought that these problems should be resolved before they cause wider problems. It is not possible to achieve a sustainable performance and productivity through a human resource that lives with work, even if not at work, in every moment of life. In this context, in order to prevent employees from being exposed to work-related message waves outside of working hours and to protect them from the negative effects of digitalization, it may be considered to adapt the "right to disconnect" in the French Labor Law to the legal legislation in our country. The results of the research are presented as a practical application proposal to organizations.

Keywords: Organizational Communication, Digital Communication, Business Life, COVID-19, The Right to Disconnect

DİJİTAL İŞLETMELERİN PAZARLAMA VE İNSAN KAYNAKLARI BİRİMLERİNDE SOSYAL MEDYANIN ROLÜ

Engin KARAFAKIOĞLU

Dokt. Öğr., Beykent Üniversitesi, enginkarafakioglu@gmail.com

ÖZET

Son dönemlerde teknolojik gelişmelerin hız kazanmasıyla birlikte hayatımızın her alanında büyük bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır. Dijital dönüşüm olarak da bilinen bu süreç işletmelerin bütünsel yapısını, kültürel iklimini ve işleyişini etkilemektedir. Dijital dönüşümle birlikte işletmeler de dijital stratejilere ihtiyaç duymuştur. Endüstri 4.0 çağında başlayan dijital teknolojiler, işletmelerin üretim, pazarlama ve insan kaynakları gibi fonksiyonlarının dijital dönüşümünün başlangıcı olmuştur. Özellikle bilgi teknolojilerinde yaşanan bu değişim ve dönüşüm gerek bireylerin yaşantısında gerekse işletmelerin iletişim, haberleşme, ulaşım kanalları ve alt birimlerindeki işleyişlerinde değişime neden olmuştur. Küreselleşmenin getirdiği rekabet ortamında işletmelerin varlığını sürdürmek ve rakiplerinden farklılaşmak istemesi işletmeleri dijital bir strateji olarak sosyal medya araçlarına yöneltmiştir. Sosyal medya kullanıcılarının yaygın olması, işletmeleri hedef müşteri bulma, marka bilinirliliğini artırma, müşteri ile olan ilişkilerini artırma gibi hedeflerini gerçekleştirmede Facebook, Instagram, LinkedIn, Bloglar ve YouTube gibi dijital sosyal medya platformlarını kullanmayı zorunlu kılmıştır. Bu araştırmanın amacı dijital işletmelerin pazarlama ve insan kaynakları birimlerinde sosyal medyanın rolünün kavramsal bir çerçevede incelenmesidir. Araştırmada elde edilen bilgilere literatür tarama yöntemi ile ulaşılmıştır. Günümüzde tüketicilerin bilgiyi internet yolu ile aramaları ve güç dengesinin tüketicilere geçmesiyle birlikte sosyal medyayı kullanan dijital işletmelerin pazarlama birimlerine bakıldığında geleneksel yöntemlerden vazgeçildiği yapılan çalışmalarda görülmektedir. Dijital işletmeler pazarlama biriminde sosyal medya araçlarını kullanarak ürün bilinirliliği ve tutundurma faaliyetlerine önem vermektedir. Dijitalleşen insan kaynakları biriminde ise sosyal medya aracılığıyla kurumlar profesyonel verimli çalışanları hedeflerken, çalışanlar da sosyal medyayı aktif şekilde kullanarak kariyer hedeflerine yön verebilmektedir. İnsan kaynakları yönetiminde ayrıca işe alımlarda chatbotlardan yararlanılması, iş başvurularında QR kodların devrede olması, mobil İKY uygulamaları, işe alım süreçlerinde yapay zekanın kullanılması diğer dijital uygulamalar olarak sayılabilir. Sonuç olarak dijital işletmeler sosyal medyayı rekabet ortamında bir strateji olarak değerlendirmektedir. Pazarlama biriminde sosyal medya aracılığı ile işletmenin ürün ve hizmetlerinin görünürlülüğünü artırmak, insan kaynakları biriminde ise verimli profesyonel çalışanlara ulaşılmak istenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital İşletmeler**,** Sosyal Medya, Pazarlama, İnsan Kaynakları

THE ROLE OF SOCIAL MEDIA IN MARKETING AND PUBLIC RELATIONS OF BUSINESSES

ABSTRACT

With the acceleration of technological developments in recent years, there has been a great change and transformation in every aspect of our lives. This process, also known as digital transformation, affects the holistic structure, cultural climate and functioning of businesses. With the digital transformation, businesses also needed digital strategies. Digital technologies, which started in the age of Industry 4.0, have been the beginning of the digital transformation of functions such as production, marketing and human resources of enterprises. This change and transformation, especially in information technologies, has caused a change both in the lives of individuals and in the functioning of communication, transportation channels and sub-units of enterprises. In the competitive environment brought by globalization, the desire of businesses to survive and to differentiate from their competitors has led businesses to social media tools as a digital strategy. The prevalence of social media users has made it necessary for businesses to use digital social media platforms such as Facebook, Instagram, LinkedIn, Blogs and YouTube in order to achieve their goals such as finding target customers, increasing brand awareness, and increasing their relations with customers. The aim of this research is to examine the role of social media in marketing and human resources units of digital businesses in a conceptual framework. The information obtained in the research was obtained by the literature review method. Today, when consumers search for information via the internet and the balance of power passes to consumers, it is seen in the studies that traditional methods are abandoned when the marketing units of digital businesses using social media are examined. Digital businesses give importance to product awareness and promotion activities by using social media tools in the marketing unit. In the digitalized human resources unit, while institutions target professional and efficient employees through social media, employees can direct their career goals by actively using social media. In human resources management, the use of chatbots in recruitment, the use of QR codes in job applications, mobile HRM applications, the use of artificial intelligence in recruitment processes can be counted as other digital applications. As a result, digital businesses consider social media as a strategy in a competitive environment. It is desired to increase the visibility of the products and services of the enterprise through social media in the marketing unit, and to reach productive professional employees in the human resources unit.

Keywords: Digital Business, Social Media, Marketing, Public Relations

COVİD-19 SONRASI EĞİTİMDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM: METAVERSE

İbrahim MAVİ

Dr., Bahçeşehir-Uğur Eğitim Kurumları, ibrahimmavi01@gmail.com

ÖZET

Metaverse artırılmış gerçeklik platformu olarak kabul görmektedir. Günümüzde birçok alan için popülerlik kazanan metaverse sanal gerçeklik ve buna benzer olarak karma gerçeklik ile artırılmış gerçeklik gibi digital sosyalleşme alanı şeklinde kabul görmektedir. Bu çalışmada dijital toplumsallaşma sürecinde metaverse'ün eğitimi dönüştürücü etkisi incelenmektedir. Yakın dönemde eğitim alanında artmaya başlayan ve neredeyse zorunluluk haline gelmiş olan online eğitim birçok kurum tarafından tercih edilmeye başlanmıştır. Covid-19 sürecinde Millî Eğitim Bakanlığının ilk ve ortaöğretim kademelerinde, Yüksek Öğretim Kurulu'nun Üniversitelerde yoğun çalışmalarla sürdürdüğü online eğitim, özel sektörde de büyük yatırımlar yapılarak desteklenmiştir. Bunun sonucunda da eğitimde dijital bir dönüşüm yaşanmıştır. Bu dönüşümde digital gelişmelerin eğitime olan katkısı vurgulanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda çalışmada eğitimde hibrit öğrenme, online eğitim, artırılmış gerçeklik destekli eğitim gibi yeni gelişmeler vurgulanmıştır. Elde edilen verilere göre klasik eğitim anlayışının bir dönüşüm yaşamaya başladığı savunulabilir. Bu dijital değişim ve dönüşüm sürecinde metaverse'ün artırılmış gerçeklik oluşumunun etkisiyle de yeni bir süreç başladığı savunulabilir. Ayrıca eğitimciler tarafından gelecekte de bu alanda yoğun bir talebin olacağı öngörülmektedir. Bu kapsamda metaverse'ün eğitimde dijital dönüşüme olan etkisinin ölçülmesi amaçlanmakta olup, kaynak taraması yöntemiyle elde dilen veriler analiz edilerek, metaverse uygulamalarını yürüten örnek kurumların uygulamaları ile online eğitim alanında yapılmış olan alan araştırmaları da incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, Online Eğitim, Digital Dönüşüm, Eğitim Sosyolojisi.

DIGITAL TRANSFORMATION IN EDUCATION AFTER COVID-19: METAVERSE

ABSTRACT

Metaverse is accepted as an augmented reality platform. Today, the metaverse, which has gained popularity for many areas, is accepted as a digital socialization field such as virtual reality and similarly mixed reality and augmented reality. In this study, the transformative effect of metaverse on education in the process of digital socialization is examined. Online education, which has recently started to increase in the field of education and has become almost a necessity, has started to be preferred by many institutions. During the Covid-19 process, online education, which the Ministry of National Education continued with its efforts at primary and secondary education levels and the Higher Education Council in universities, was supported by large investments in the private sector. As a result, there has been a digital transformation in education. In this transformation, the contribution of digital developments to education has begun to be emphasized. In this context, new developments in education such as hybrid learning, online education, and augmented reality supported education were emphasized in the study. According to the data obtained, it can be argued that the understanding of classical education has begun to undergo a transformation. In this digital change and transformation process, it can be argued that a new process has begun with the effect of the augmented reality formation of the metaverse. In addition, it is predicted that there will be an intense demand in this field in the future by educators. In this context, it is aimed to measure the effect of metaverse on digital transformation in education, and the data obtained by the literature review method are analyzed, and the applications of sample institutions that carry out metaverse applications and field studies in the field of online education are also examined.

Keywords: Metaverse, Online Education, Digital Transformation, Educational Sociology.

BÜYÜK VERİ VE BÜYÜK VERİNİN ANALİZİNİN KENT YÖNETİŞİMİNE KATKISI

Abidin KEMEÇ

Öğr. Gör. Dr., Uşak Üniversitesi, abidinkemec@gmail.com

ÖZET

Geleneksel yöntemlerle çözümlenmesi zor hatta imkansız olarak görülen karmaşık, yapılandırılmış veya yapılandırmamış verilere büyük veri denilmektedir. Büyük veri analizi ise, farklı yeteneğe sahip araçlar kullanarak karar verme sürecini daha düşük maliyetli ve hızlı hale getiren yeni nesil bilgi ve iletişim teknolojisi tabanlı uygulamadır. Mobil uygulamalar, cihazlar, sensörler, giyilebilir cihazlar, otomobiller, sosyal medya hesapları ve oyunlar benzeri birçok kaynaktan elde edilen veriler, büyük veri analizi sayesinde anlamlı ve işlenebilir hale gelmektedir.

Yöneticiler için verimlilik, sürdürülebilirlik ve yaşanabilirlik boyutlarında önemli katkılar sunma potansiyeli bulunan büyük veri analizinden son yıllarda yararlanma çabaları yoğunlaşmıştır. Büyük veri analitiği, çevre korunmadan yeşil alan yönetimine, ulaştırma, sağlık, eğitim, kültür ve turizm hizmetlerine kadar birçok alanda süreçlerin verimliliğinin, etkinliğinin, etkililiğinin ve üretkenliğinin artırılmasında özel şirketler, kamu kurumları ve belediyeler tarafından bir araç olarak kullanılmaktadır. Ek olarak işgücü maliyetlerinde tasarruf sağlanması ve katılımın artırılması noktasında önemli ölçüde katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Çalışma kapsamında, büyük veri kavramı ele alınarak büyük veri analizinin sunduğu fırsatlar, öne çıkan özellikleri, sakıncaları ve uygulama alanları ele alınacaktır. Ayrıca büyük veri analizinin kent yöneticileri açısından yönetişime sunacağı olası katkılar değerlendirecek ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Büyük veri, büyük veri analizi, yönetişim, kentsel yönetişim

BIG DATA AND THE THE CONTRIBUTION OF BIG DATA ANALYSIS TO URBAN GOVERNANCE

ABSTRACT

Complex, structured or unstructured data that is seen as difficult or even impossible to analyze with traditional methods is called big data. Big data analysis, on the other hand, is a new generation information and communication technology-based application that makes the decision-making process more cost-effective and faster by using tools with different capabilities. Data obtained from many sources such as mobile applications, devices, sensors, wearable devices, automobiles, social media accounts and games become meaningful and actionable thanks to big data analysis.

Big data analysis, which has the potential to make significant contributions to managers in terms of efficiency, sustainability and livability, has been frequently used in recent years. Big data analytics is used as a tool by private companies, public institutions and municipalities to increase the efficiency, effectiveness, and productivity of processes in many fields from environmental protection to green space management, transportation, health, education, culture and tourism services. In addition, it is thought that it can contribute significantly to saving labor costs and increasing participation.

Within the scope of the study, the concept of big data will be discussed and the opportunities, prominent features, drawbacks and application areas of big data analysis will be discussed. In addition, the possible contributions of big data analysis to governance in terms of city managers will be evaluated and suggestions will be presented.

Keywords: Big data, big data analytics, governance, urban governance

EKONOMİ

ECONOMICS

BANKA KREDİLERİ VE ENFLASYONUN PARA ARZI ÜZERİNDEKİ ASİMETRİK ETKİSİ: TÜRKİYE İÇİN NARDL YAKLAŞIMINDAN KANITLAR

Lütfü SİZER

Dr., Dicle Üniversitesi, lutfu.sizer@dicle.edu.tr

Kadir KARAGÖZ

Doç. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, kadir.karagoz@cbu.edu.tr

ÖZET

Para arzı, banka kredileri ve enflasyon arasındaki ilişki iktisat teorisinde oldukça fazla ilgi görmekte ve araştırmacılar tarafından yaygın bir biçimde araştırılmaktadır. Bu çalışmada ele alınan değişkenler arasında asimetrik bir ilişkinin varlığını doğrusal olmayan ARDL yaklaşımı ile incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede Türkiye'ye ait 2010:4-2022:7 dönemine ait aylık veriler kullanılarak değişkenler arasındaki uzun dönem ilişkisi araştırılmıştır. Elde edilen ARDL sınır testi bulgularına göre uzun dönemde değişkenler arasında herhangi bir eşbütünleşme ilişkisi bulunmazken, NARDL sınır testi sonuçlarına göre değişkenler arasında uzun dönemde anlamlı bir eşbütünleşme ilişkisi tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Para Arzı, Banka Kredisi, Enflasyon, ARDL, NARDL.

THE ASYMMETRIC EFFECT OF BANKING CREDITS AND INFLATION ON THE MONEY SUPPLY: EVIDENCE FROM THE NARDL APPROACH FOR TURKEY

ABSTRACT

The relationship between money supply, bank credits and inflation has attracted a great deal of attention in economic theory and has been widely studied by researchers. In this study, it is aimed to examine the existence of an asymmetrical relationship between the variables discussed with the non-linear ARDL approach. In this framework, the long-term relationship between the variables was investigated by using monthly data for the period 2010:4-2022:7 belonging to Turkey. According to the ARDL bounds test findings, while there was no cointegration relationship between the variables in the long term, a significant cointegration relationship was found between the variables in the long term according to the NARDL bounds test results.

Keywords: Money Supply, Bank Credit, Inflation, ARDL, NARDL.

METAVERSE VE NFT HABERLERİNİN BITCOIN VE ETHEREUM ÜZERİNE ETKİSİ

Seyit ORDU

Dokt. Öğr., Dicle Üniversitesi, seyitordu@yahoo.com

Mehmet SONGUR

Doç. Dr., Dicle Üniversitesi, mehmet.songur@dicle.edu.tr

ÖZET

19.yy'dan sonra modern teknolojinin gelişmesi ile birlikte, dünyanın yeni ekonomik dinamiğini oluşturan finansal teknoloji (FinTech) alanında da önemli gelişmeler yaşanmıştır. Yapay zekadan kripto paralara, matematiksel algoritmalar kullanılarak oluşturulan özel şifrelere (Blockchain) kadar devrim niteliğinde gelişmeler ortaya çıkmıştır. Blockchain teknolojisinde yaşanan gelişmeler ile birlikte web 3.0 olarak ifade edilen kavram her geçen gün daha çok ön plana çıkmıştır. Web 3.0 kavramı, nesnelerin interneti olarak adlandırılan yani tüm fiziki yapıların belirli bir ağ yapısına bağlanarak birbirleriyle etkileşim içinde olduğu bu yapı ile birlikte gerçeğin ve sanalın iç içe geçtiği bir web teknolojisidir. Özünde web 3.0, kullanıcılara sahiplik biçiminde güç vermek için blok zincirleri, kripto para birimleri, Metaverse ve NFT ekosistemini kullanır.

Metaverse yani sanal ve gerçeklik arasında köprü kuran bu teknoloji, entelektüel yapı, ekonomik üretim ve kültürel etkileşim için altyapı fırsatı sunan aynı zamanda farklı ileri teknolojik yapılar olan, Arttırılmış Sanal Gerçeklik ve Karma Gerçeklik (AR ve MR) teknolojilerini birleştirerek kullanıcılarına Genişletilmiş Gerçeklik (XR) sunar. Bu teknoloji, arttırılmış sanal gerçeklik ile üç boyutlu bir sanal dünyanın teknoloji girişimcileri arasında paylaşılan bir vizyonu ve kendi içindeki fiziksel bir dünyaya sahip olan somut sistemi ifade eder. Öte yandan Metaverse için önemli bir etkinleştirici olan ve Metaverse teknolojisinin gelişimini teşvik eden NFT'ler (Non-Fungible Token) ise, dijital nesneler için sahiplik kavramını temsil eden Blockchain teknolojisinin en etkin Kriptografik varlıklarıdır. NFT'ler tamamen benzersiz ve Ethereum (ETH) blok zincirinin bir parçası olarak akıllı sözleşmelerin özelliklerini ve faydalarını benimsemektedir.

Bu çalışmanın amacı, Metaverse ve NFT üzerine yapılan haberlerin Bitcoin ve Ethereum fiyatı ve getirisi üzerine etkisini incelemektir. Bu kapsamda, 1.1.2021 ile 12.4.2022 tarihleri arasındaki günlük verilerden yararlanılmıştır. Çalışmada Johansen eşbütünleşme analizi ve FMOLS, DOLS ve CCR eşbütünleşme katsayı tahmincileri testlerinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda Johansen eşbütünleşme testine göre elde edilen sonuçlar uzun dönemde değişkenler arasında eşbütünleşme ilişkisi olduğu yönündedir. Ayrıca FMOLS, DOLS ve CCR katsayı tahmincileri bulgularına göre de, uzun dönemde Metaverse ve NFT haberlerinde meydana gelen artış Bitcoin ve Ethereum fiyatını pozitif etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Metaverse, NFT, Bitcoin, Ethereum, Eşbütünleşme.

EFFECT OF METAVERSE AND NFT NEWS ON BITCOIN AND ETHEREUM PRICE AND REVENUE

ABSTRACT

With the development of modern technology after from the 19th century, important developments have also been experienced in the field of financial technology (FinTech), which constitutes the new economic dynamic of the world. Revolutionary developments have emerged from artificial intelligence to cryptocurrencies, to special passwords (Blockchain) created by using mathematical algorithms. With the developments in blockchain technology, the concept expressed as web 3.0 has come to the fore day by day. The concept of Web 3.0 is a web technology in which real and virtual are intertwined with this structure, which is called the internet of things, that is, all physical structures are connected to a certain network structure and interact with each other. At its core, web 3.0 uses the ecosystem of blockchains, cryptocurrencies, Metaverse and NFT to power users in the form of ownership.

With the development of modern technology after the 19th century, important developments have also been experienced in the field of financial technology (FinTech), which constitutes the new economic dynamic of the world. Revolutionary developments have emerged from artificial intelligence to cryptocurrencies, to special passwords (Blockchain) created using mathematical algorithms. With the developments in blockchain technology, the concept expressed as web 3.0 has come to the fore day by day. The concept of Web 3.0 is a web technology in which real and virtual are intertwined with this structure, which is called the internet of things, that is, all physical structures are connected to a certain network structure and interact with each other. At its core, web3 uses the ecosystem of blockchains, cryptocurrencies, Metaverse and NFT to power users in the form of ownership.

The aim of this study is to examine the effect of news on Metaverse and NFT on Bitcoin and Ethereum price and yield. In this context, daily data between 1.1.2021 and 12.4.22022 were used. In the study, Johansen cointegration analysis and FMOLS, DOLS and CCR cointegration coefficient estimators tests were used. In this context, the results obtained according to the Johansen cointegration test show that there is a cointegration relationship between the variables in the long run. In addition, according to the findings of FMOLS, DOLS and CCR coefficient estimators, the increase in Metaverse and NFT news in the long run positively affects the price of Bitcoin and Ethereum.

Keywords: Metaverse, NFT, Bitcoin, Ethereum, Cointegration.

ÜCRET POLİTİKASI KATMA DEĞER İLİŞKİSİ: FİNANSAL HİZMET SEKTÖRLERİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Reşat SAKUR

Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, resatsakur@hotmail.com

ÖZET

İş tatminini etkileyen en önemli örgütsel faktörlerin başında personele ödenen ücret gelmektedir. Düşük gelire sahip çalışanların iş tatmini ve bunun sonucunda personelin üretilen katma değere katkısı, diğer gelir gruplarına göre daha düşük düzeyde seyretmektedir. Bir kurumda iş tatmini ve bunun getirdiği performans artışı, kurumun sağladığı katma değer üzerinde de etkili olmaktadır.

Literatürde çalışmalar genellikle ücret ve iş tatmini üzerinde yoğunlaşmış olup, yapılan çalışmalarda kamu bankalarında çalışanların aldıkları ücret karşısında iş tatmini ve performans artışının özel bankalara göre daha etkin olduğu sonucuna ulaşırken bazı çalışmalarda ücretin performans artışı ve katma değer yaratımında bir fark olmadığı, bazı çalışmalarda ise özel sektör bankalarında ücret politikasının kamu bankalarına göre performans artışında daha etkin olduğu tespit edilmiştir. Bankacılık sektöründe çalışanlara yönelik maaş politikasının üretilen katma değer üzerinde ne düzeyde etkili olduğuna dair çalışmalar literatürde yok denecek kadar azdır. Finans sektöründe maaş ile üretilen katma değer arasındaki ilişkinin ölçülmesi, bankaların katma değer üreterek daha kârlı olmaları açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada, TÜİK'ten elde edilen 2002-2021 yılları arası veriler yardımıyla finansal hizmetler, sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri ile finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı hizmetler sunan sektörlerde çalışanların maaş artışlarının kurumun ürettiği katma değer üzerinde nasıl bir etki yarattığı regresyon analizi yardımıyla ölçülmeye çalışılmıştır. Yapılan analizler sonucunda; öncelikle regresyon analizi varsayımları test edilmiş ve modellerde doğrusal bağlantının olmadığı, her üç modelin de hata terimlerinin normal dağıldığı, modellerde değişen varyans sorununun bulunmadığı fakat her üç modelde de otokorelasyon sorununun olduğuna ulaşılmıştır. Modellerdeki otokorelasyon sorunu Newey-West OLS standart hataları düzeltme yöntemi ile düzeltilerek modeller tahmin edilmiştir. En küçük Kareler Yöntemi (OLS) ile tahmin edilen modellerin üçünün de pozitif ve anlamlı olduğu Finansal hizmetler, sigorta reasürans ve emeklilik şirketleri ve finansal hizmetler ve sigorta faaliyetleri için yardımcı hizmetler sunan her üç sektör çalışanlarının maaş artışlarının şirketlerin ürettiği katma değer üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Finansal Hizmetler, Çalışan Ücretleri, Katma Değer, TÜİK, Sigorta Hizmetleri

RELATIONSHIP POLICY AND VALUE ADDED: AN ANALYSIS ON FINANCIAL SERVICE SECTORS

ABSTRACT

One of the most important organizational factors affecting job satisfaction is the wage paid to the personnel. Job satisfaction of low-income employees and their contribution to the added value produced as a result are lower than those of other income groups. Job satisfaction in an institution and the increase in performance it brings are also effective on the added value provided by the institution.

Studies in the literature have generally focused on wages and job satisfaction, and in the studies conducted, it has been concluded that job satisfaction and performance increase are more effective against the wages of employees in public banks compared to private banks. It has been determined that wage policy in banks is more effective in increasing performance compared to public banks. Studies on the effect of the salary policy towards the employees in the banking sector on the added value produced are almost non-existent in the literature. Measuring the relationship between the salary and the added value produced in the finance sector is considered to be important in terms of making banks more profitable by producing added value.

In the study, with the help of the data obtained from TURKSTAT between 2002-2021, the effect of the salary increases of the employees in financial services, insurance, reinsurance and pension companies and sectors providing financial services and ancillary services for insurance activities on the added value produced by the institution was measured with the help of regression analysis has been studied. As a result of the analyzes made; First of all, the regression analysis assumptions were tested and it was found that there is no linear connection in the models, the error terms of all three models are normally distributed, there is no problem of varying variance in the models, but there is a problem of autocorrelation in all three models. The models were estimated by correcting the autocorrelation problem in the models with the Newey-West OLS standard error correction method. Salary increases of employees in all three sectors providing financial services, insurance reinsurance and pension companies, and ancillary services for financial services and insurance activities, where all three of the models estimated by the Least Squares Method (OLS) are positive and significant, have a positive effect on the added value generated by the companies results have been reached.

Keywords: Financial Services, Employee Wages, Value Added, TurkStat, Insurance Services

EKONOMİK BÜYÜME ve KÜRESELLEŞME EĞİLİMLERİ: TÜRKİYE EKONOMİSİNE YÖNELİK BULGULAR

Şahin NAS

Dr. Öğr. Üyesi, Şırnak Üniversitesi, sahinnass@gmail.com

ÖZET

Küreselleşme, dünyada finansal kaynakların, üretim faktörlerinin, teknoloji ve bilgi birikiminin, mal ve hizmetlerin önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Bu faktörlerin serbestçe dolaşmasıyla ulusal ekonomiler giderek daha fazla dünya piyasalarına eklemlenir. Özellikle 1970'li yıllardan sonra hızlanan küreselleşmenin iki önemli evresi bulunmaktadır. 1870-1914 küreselleşmenin ilk evresini oluşturmaktadır. 1970 sonrası dönem ise küreselleşmenin ikinci evresini oluşturmaktadır. Dünyada 1970 sonrası dönemde küreselleşme eğilimleri önem kazanmış, ekonomik büyümenin ve kalkınmanın önemli bir bileşeni olduğuna yönelik tartışmalar yoğunlaşmıştır. Bu çerçevede çalışmanın temel motivasyonu 1970 sonrası dönemde Türkiye'de finansal küreselleşme, ticari küreselleşme, politik küreselleşme ve bilgi küreselleşmesi faktörleri ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. 1970 sonrası dönemde Türkiye'de küreselleşme eğilimleri ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi analiz edebilmek amacıyla ekonometrik modellere başvurulmuştur. Çalışmada ekonometrik modellerinden Toda-Yamamoto nedensellik testi uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre Türkiye'de 1970-2018 döneminde; finansal küreselleşmeden büyümeye doğru tek yönlü, bilgi küreselleşmeden büyümeye çift yönlü, büyümeden ticari küreselleşmeye tek yönlü bir nedensellik ilişkisi tespit edilirken, politik küreselleşme ve büyüme arasında bir nedensellik ilişki tespit edilmemiştir. Elde edilen sonuçlara göre 1970-2018 döneminde Türkiye ekonomisinde özellikle finansal küreselleşme ve bilgi küreselleşmenin ekonomik büyümeyi etkilerken, ekonomik büyüme ticari küreselleşmeyi etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Ekonomik Büyüme, Tükiye Ekonomisi

ECONOMIC GROWTH AND GLOBALIZATION TRENDS: FINDINGS FOR TURKISH ECONOMY

ABSTRACT

Globalization is the removal of barriers in front of financial resources, factors of production, accumulation of knowledge and technology, and circulation of goods and services in the world. With the free circulation of these factors, national economies are increasingly articulated with world markets. Two important phases of globalization accelerated especially after the 1970s. 1870-1914 constitute the first phases of globalization. The post-1970 period, on the other hand, constitutes the second phase of globalization. Globalization trends gained importance in the post-1970 period in the world, and debates about it being an important component of economic growth and development intensified. In this context, the main motivation of the study is to analyse the relationship between financial globalization, trade globalization, political globalization and information globalization factors and economic growth in Turkey in the post-1970 period. Econometric models were used to analyse the relationship between globalization trends and economic growth in Turkey in the post-1970 period. Toda-Yamamoto causality test, which is one of the econometric models, was applied in the study. According to the findings, between 1970 and 2018 in Turkey; while a one-way causality relationship from financial globalization to growth, bidirectional causality from information globalization to growth, and one-way causality from growth to trade globalization, no causality relationship was found between political globalization and growth. According to the results obtained, it has been seen that while financial globalization and information globalization affect economic growth in the Turkish economy in the 1970-2018 period, economic growth affects commercial globalization.

Keywords: Globalization, Economic Growth, Turkish Economy

OECD ÜLKELERİNDE YABANCI KATMA DEĞERİN İHRACATIN YURTİÇİ KATMA DEĞERİNE ETKİSİ

Demet YAMAN SONGUR

Dr., Dicle Üniversitesi, demet.yaman@dicle.edu.tr

ÖZET

Ülkelerin küresel değer zincirine entegrasyonu için ihraç ettikleri ürünlerde yurtiçi katma değeri arttırmaları önem arz etmektedir. İhracatta yurtiçi katma değerin en önemli belirleyicilerinden birisi ihraç edilen ürünlerdeki yurtdışı katma değerdir.

Bu kapsamda bu çalışmada 1995-2018 dönemi için yıllık veriler yardımıyla ve 38 OECD ülkesinde ihracatın yurtdışı katma değerinin, ihracat içindeki yurtiçi katma değer üzerine etkisi, panel veri analiz teknikleri yardımıyla incelenmiştir. Elde edilen bulgular, değişkenler arasındaki ilişkinin pozitif yönde olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Küresel değer zinciri, ihracatta katma değer, panel veri analizi.

THE EFFECT OF FOREIGN VALUE ADDED ON DOMESTIC ADDED VALUE OF EXPORTS IN OECD COUNTRIES

ABSTRACT

In order for countries to integrate into the global value chain, it is important for them to increase domestic added value in the products they export. One of the most important determinants of domestic added value in exports is the foreign added value in exported products.

in this study, the effect of foreign added value of exports on domestic added value in exports in 38 OECD countries was examined with the help of panel data analysis techniques with the help of annual data for the period 1995-2018. The results obtained show that the relationship between the variables is in a positive direction. Deciently, the relationship between the variables is in a positive direction.

Keywords: Global value chain, value added of export, panel data analysis.

TURİZM GELİRLERİ VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: TÜRKİYE İÇİN NEDENSELLİK ANALİZİ

Seyit ORDU

Dokt. Öğr., Dicle Üniversitesi, seyitordu@yahoo.com

ÖZET

Diğer sektörlere göre nispeten daha düşük düzeyde teknoloji ve temel beceri gerektiren turizm sektörü, küresel ekonominin en dinamik ve sürekli büyüyen sektörüdür. Dünya geliri arttıkça, bireylerin daha çok gezme ve görme arzusu ile beraber artan tüketim ihtiyaçları turizm sektörüne olan talebinde artmasına yol açmaktadır. Turizm sektörünün en önemli özelliği ülkeye döviz girdisi sağlamasıdır. Ülkelerin turizm gelirlerinden elde ettikleri dövizler ödemeler bilançosu üzerinde etkin rol oynayarak çarpan etkisi ile birlikte ekonomik büyümeyi hızlandıracağı ifade edilebilir. Turizm sektörü, ulaşım, yiyecek-içecek, konaklama gibi sektörlerin gelişimini teşvik ederek ülke ekonomisine katma değer sağlayarak ekonomik büyümeyi desteklediği düşünülmektedir. Ayrıca turizm sektörü, önemli pozitif dışsallıklar yaratarak ülke ekonomisini yakından etkilemektedir. Özellikle turizm sektörü iç ve dış borçların finanse edilmesinde, aynı zamanda ulaşım, yiyecek-içecek ve inşaat gibi bazı temel sektörleri sübvanse ederek istihdam fırsatları yaratmakta ve temel makroekonomik sorunların çözülmesinde etkili olduğu düşünülmektedir.

Ülkeye önemli döviz girdisi sağlayan turizm sektörü bilhassa gelişmekte olan ülkeler için ekonomik büyümenin temel belirleyici sektörleri arasında yer aldığı ifade edilebilir. Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan Türkiye'de de turizm sektörü, özellikle 24 Ocak 1980 yılında alınan ekonomik kararlar ile birlikte ithal ikameci politikalardan ziyade sanayileşme politikalar benimsenmesiyle birlikte ekonomik büyümenin temel dinamiğini oluşturmuştur. Türkiye'de turizm sektörü bazı temel pozitif dışsallıklar yaratarak ekonomik büyüme üzerinde etkili olmaktadır. Bu dışsallıklar işgücü çarpanı etkisi, yurt içi ithalat etkisi, ihracat-gelir dağılımı üzerindeki etkisi ve istihdam etkisi gibi ekonomik büyümenin belirleyicileridir. Bu bakımdan gerek ulusal gerekse uluslararası birçok çalışmaya konu olan Türkiye'de turizm gelirleri ve ekonomik büyüme ilişkisi günümüzde de araştırmacılar tarafından hâlâ tartışılmaya devam edilmektedir.

Yapılan bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 1980-2021 dönemine ait turizm gelirlerinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu bağlamda Türkiye'ye ait 1980-2021 dönemini kapsayan yıllık veriler yardımıyla Türkiye'nin turizm gelirleri ve reel gayri safi yurt içi hasıla arasındaki ilişki ARDL sınır testi yaklaşımı ile araştırılmıştır. Elde edilen bulgular, uzun dönemde Türkiye için turizm gelirleri ve ekonomik büyüme arasında eşbütünleşme ilişkisi olduğu yönündedir. ARDL test sonuçlarına göre turizm gelirlerinde meydana gelen %1'lik bir artışın ekonomik büyümeyi %0.48 arttırdığı ve bu sonucunda istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Turizm Gelirleri, Ekonomik Büyüme, ARDL Sınır Testi.

TOURISM REVENUES AND ECONOMIC GROWTH: ARDL BOUNDS TEST ANALYSİS FOR TURKEY

ABSTRACT

The tourism sector, which requires relatively lower levels of technology and basic skills compared to other sectors, is the most dynamic and constantly growing sector of the global economy. As the world income increases, the desire of individuals to travel and see more, and their increasing consumption needs lead to an increase in the demand for the tourism sector. The most important feature of the tourism sector is that it provides foreign currency inflow to the country. It can be stated that the foreign currency obtained by the countries from tourism revenues will play an active role on the balance of payments and accelerate economic growth with the multiplier effect. It is thought to support economic growth by providing added value to the country's economy by encouraging the development of sectors such as the tourism sector, transportation, food and beverage, and accommodation. In addition, the tourism sector closely affects the country's economy by creating significant positive externalities. In particular, the tourism sector is thought to be effective in financing domestic and foreign debts, as well as creating employment opportunities by subsidizing some basic sectors such as transportation, food and beverage and construction, and solving basic macroeconomic problems.

It can be stated that the tourism sector, which provides significant foreign currency inflow to the country, is among the main determining sectors of economic growth, especially for developing countries. In Turkey, which is among the developing countries, the tourism sector has formed the basic dynamic of economic growth, especially with the economic decisions taken on January 24, 1980, with the adoption of industrialization policies rather than import substitution policies. The tourism sector in Turkey has an impact on economic growth by creating some fundamental positive externalities. These externalities are the determinants of economic growth such as the labor multiplier effect, the domestic import effect, the export-income distribution and the employment effect. In this respect, the relationship between tourism revenues and economic growth in Turkey, which has been the subject of many national and international studies, is still being discussed by researchers today.

The aim of this study is to investigate the effect of tourism revenues on economic growth in Turkey for the period of 1980-2021. In this context, the relationship between Turkey's tourism revenues and real gross domestic product was investigated with the ARDL bounds test approach with the help of annual data covering the period 1980-2021 belonging to Turkey. The findings show that there is a cointegration relationship between tourism revenues and economic growth for Turkey in the long run. According to ARDL test results, it is seen that a 1% increase in tourism revenues increases economic growth by 0.48%, and as a result, it is statistically significant.

Keywords: Turkey, Tourism Revenues, Economic Growth, ARDL Bounds Test.

ABD VE AVRUPA'DA GÖÇ KORKUSUNUN GÖÇMEN POLİTİKASINA ETKİSİ

Pelin KARATAY GÖGÜL

Doç. Dr., Dicle Üniversitesi, pelinkaratay@hotmail.com

ÖZET

Dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca insan, eşitsizlik, çatışma, doğal afet, ekonomik kriz veya zulüm nedeniyle ülkelerinin sınırları içinde veya ötesinde sığınmak için göç etmek zorunda kalmaktadır. Ülkelerin, sürekli genişleyen küresel hareketiyle bağlantılı fırsat ve risklere giderek daha fazla maruz kaldığı bir çağda, politika yapıcılar sınır kontrolleri ve sınır yönetimine yönelik politikaları yeniden gözden geçirmekte ve uluslararası göç, doğası gereği ülkeleri birbirine bağlayan bir konu halini almaktadır. Özellikle son yıllarda ABD ve Avrupa'ya mülteci akını göç konusunu bu ülkeler özelinde bir politika belirsizliğine doğru götürmektedir. Artan göç bu ülkelerde güvenlik korkularını arttırmakta ve bunun sosyo-ekonomik sonuçları hakkında endişe duyulmaktadır.

Bu çalışmada Baker, Bloom ve Davis (2015) tarafından geliştirilen ve gazete makalelerine dayalı olarak göçle ilgili korkuların ve politika belirsizliğinin yoğunluğu için yeni nicel göstergeler sağlayan endekslerden faydalanılarak göç konusundaki belirsizliğe dikkat çekilmek istenmiştir. ABD, İngiltere, Fransa ve Almana için 1990-2022 dönemine ait göç korkusu endeksi ve göçmen politika belirsizliği endeksi değişkenleri arasındaki ilişki analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç Korkusu, Göçmen Politikası, Politika Belirsizliği

THE IMPACT OF FEAR OF MIGRATION ON IMMIGRANTS POLICY IN THE USA AND EUROPE

ABSTRACT

Millions of people around the world have to migrate to seek refuge within or beyond their country's borders because of inequality, conflict, natural disaster, economic crisis or persecution. In an age where countries are increasingly exposed to the opportunities and risks associated with their ever-expanding global movement, policy makers are reconsidering policies on border controls and border management, and international migration is by its very nature a tethering issue. Especially in recent years, the influx of refugees to the USA and Europe has led the issue of migration towards a policy uncertainty specific to these countries. Increasing immigration raises security fears in these countries and concerns about its socio-economic consequences.

In this study, it is aimed to draw attention to the uncertainty about migration by making use of the indices developed by Baker, Bloom and Davis (2015) that provide new quantitative indicators for the intensity of fears and policy uncertainty about migration based on newspaper articles. The relationship between the fear of immigration index and the immigration policy uncertainty index for the period 1990-2022 for the USA, England, France and Germany were analyzed.

Keywords: Fear of Immigration, Immigrant Policy, Policy Uncertainty.

İKLİM POLİTİKASI BELİRSİZLİĞİNİN GIDA ENFLASYONU ÜZERİNDEKİ ETKİSİ (2000-2022)

Pelin KARATAY GÖGÜL

Doç. Dr., Dicle Üniversitesi, pelinkaratay@hotmail.com

ÖZET

İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve gıda güvenliği üzerindeki doğrudan etkileri son yıllarda başta Birleşmiş Milletler olmak üzere birçok ülkenin gündemine aldığı bir konu haline gelmiştir. Küresel ölçekte mücadeleyi içeren, güçlü bir iklim politikası dizayn edilmeye çalışılmaktadır. Bu politika en başta artan nüfus bağlı artan gıda talebi ve iklim değişikliğine bağılı gıda arzı arasındaki makasın açılmasıyla ortaya çıkan tarım ve arazi fiyatlarındaki artışı hesaba katan, sürdürülebilir ve dikkatli bir şekilde tasarlanmış olmalıdır. Ancak dünya genelinde baş gösteren belirsizliklere 2019 yılında Covid 19 pandemisinin eklenmesi, Rusya-Ukrayna Savaşı ve enerji fiyatlarındaki atışlar, tedarik zincirindeki aksamalar, iklim politikası belirsizliğini arttırmış ve bu belirsizlik gıda fiyatları üzerinde ciddi bir baskı meydana getirmiştir.

Bu sorundan yola çıkarak bu çalışmada 200M1-2021M12 dönemine ait aylık Gavriilidis K. (2021) tarafından geliştirilen "İklim Politika Belirsizliği Endeksi" ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafında derlenen "Dünya Gıda Fiyatları Endeksi" serileri arasındaki uzun dönemli ilişki Granger Eş Bütünleşme analizi ve nedensellik analizi ile test edilmiştir. Değişkenlerin durağanları Augmented Dickey-Fuller (ADF) ve Philips Perron (PP) birim kök testleri ile sınanmış, serlerin birinci dereceden durağan oldukları görülmüştür. Elde edilen bulgular iklim politika belirsizliği ve gıda fiyatları arasında uzun dönemli ilişkicinin varlığını doğrulamış, yapılan nedensellik analizine göre ise iklim politika belirsizliğinin gıda fiyatları endeksinin nedeni olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İklim Politikası, Belirsizlik, Gıda Enflasyonu

THE IMPACT OF CLIMATE POLICY UNCERTAINTY ON FOOD INFLATION (2000-2022)

ABSTRACT

The direct effects of climate change on agricultural production and food security have become an issue on the agenda of many countries, especially the United Nations, in recent years. It is tried to design a strong climate policy that includes the struggle on a global scale. This policy must be sustainable and carefully designed, taking into account the rise in agricultural and land prices, which is brought about primarily by the widening of the gap between the growing food demand due to a growing population and the food supply due to climate change. However, the addition of the Covid 19 pandemic in 2019 to the global uncertainties, the Russia-Ukraine War and the rise in energy prices, disruptions in the supply chain, increased climate policy uncertainty, and this uncertainty put a serious pressure on food prices.

Based on this problem, in this study, the long-term relationship between the monthly "Climate Policy Uncertainty Index" developed by Gavriilidis K. (2021) for the period 200M1-2021M12 and the "World Food Price Index" series compiled by the United Nations Food and Agriculture Organization (FAO) Granger Tested with Co-Integration analysis and causality analysis. The stationarities of the variables were tested with Augmented Dickey-Fuller (ADF) and Philips Perron (PP) unit root tests, and it was found that the series were stationary in the first order. The findings obtained confirmed the existence of a long-term relationship between climate policy uncertainty and food prices, and according to the causality analysis, it was concluded that climate policy uncertainty was the cause of the food price index.

Keywords: Climate Policy, Uncertainty, Food Inflation

PANDEMİ VE TÜRKİYE'DE İŞSİZLİĞİN FARKLI BOYUTLARI

Özge İZDEŞ TERKOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, ozge.izdes@iuc.edu.tr

ÖZET

Pandeminin direk ve dolaylı etkileri nedeniyle işgücü piyasasında hem arz yönlü hem de talep yönlü kesintiler yaşanmıştır. Bu çalışmanın amacı, 2000'lerin başından bu yana yüksek işsizlik sorununun çözülemeyen bir sorun olarak kaldığı Türkiye'de pandemiyle birlikte işsizliğin yapısının nasıl dönüştüğü ortaya konmaktadır. Analiz, Hane Halkı İşgücü Anketleri verilerine dayanmaktadır. Çalışmada, pandemi öncesi ve sonrası verileri karşılaştırılarak, işsizliğin farklı boyutlarını ortaya koyan dar ve geniş tanımlı işsizlik göstergeleri kullanılmaktadır. İşsizliğin süresi ve işsizlerin işgücü piyasasıyla ilişkisinin dönüşümüne ilişkin analiz yardımıyla işsizliğin boyutları, derinliği ve günümüzdeki yapısı ortaya konmaktadır. Pandemi nedeniyle işten çıkarmaların yasaklanması ve kurala bağlanmasıyla beraber çalışır görünüp de çalışmayan ya da daha az saat çalışma olanağı bulabilenleri de görebileceğimiz ve işsizliğin gerçek boyutunu tartabileceğimiz temel göstergelerden biri de çalışma saatlerindeki değişimdir. Bu nedenle işsizliğe ilişkin analiz, çalışma saatlerindeki kayıplar ile tamamlanmaktadır. Çalışmanın bulguları demografik farklılıklar temelinde ayrıştırılarak ele alınarak, toplumun hangi kesimleri için işsizlik sorunun daha yakıcı bir sorun olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, İşsizlik, Geniş İşsizlik, Labor Market, Turkey

PANDEMIC AND DIFFERENT DIMENSIONS OF UNEMPLOYMENT IN TURKEY

ABSTRACT

Due to the direct and indirect effects of the pandemic, both supply-side and demand-side interruptions have been experienced in the labor market. The aim of this study is to present how the structure of unemployment has evolved with the pandemic in Turkey, where the problem of high unemployment continued to be problem since the beginning of the 2000's. The analysis is based on data from Household Labor Force Surveys. In the study, to be able to show the impact of the COVID-19, data before and after the pandemic is used for narrow and broadly defined unemployment indicators that provide information on different dimensions of unemployment. The dimensions, depth and current structure of unemployment are revealed with the help of an analysis on the duration of unemployment and the transformation of the unemployed people's relationship with the labor market. With the prohibition of layoffs during the pandemic, one of the main indicators by which we can understand the true extent of unemployment is the change in working hours. By analysing the change in working hours we can see those who seem employed but do not work and earn income or who can only find the opportunity to work fewer hours. For this reason, the analysis on unemployment is complemented with the losses in working hours. The findings of the study are examined on the basis of demographic disaggregation to evaluate for which segments of society the unemployment problem is a more burning problem.

Keywords: Pandemic, Unemployment, Broad Unemployment, Labor Market, Turkey.

SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ HİPOTEZİNİN GEÇERLİLİĞİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ ÜZERİNE ESNEK DÖVİZ KURU REJİMİ DÖNEMİ İÇİN EKONOMETRİK BİR İNCELEME

Fatih ÇİFTCİ

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, fatih.ciftci@bozok.edu.tr

ÖZET

Satınalma gücü paritesi (PPP) hipotezinin geçerliliğinin test edilmesi ve ayrıca bu hipotezin teorik temellerinin ve çelişkilerinin araştırılması, uluslararası iktisat literatüründe, uzunca bir zamandan bu yana, epeyce yer tutan bir mesele olagelmiştir. Bu kapsamda bir testin gerçekleştirilmesi, halen önemli teorik ve pratik çıkarımlara yol açabilir. Bu hipotezin geçerliliği, genel bir deyişle, birim-kök ve/veya eşbütünleşme test yöntemleri kullanılarak tetkik edilebilmektedir. Ampirik literatür gözden geçirildiğinde, her ne kadar güçlü teorik gerekçelere sahip olsa da, söz konusu hipotez lehine kesin kanıtların henüz ortaya çıkmadığı kolayca görülebilir. Esasında, PPP hipotezi, aralarında Türkiye'nin de olduğu pek çok ülke için, şimdiye dek nispeten yetersiz bir ampirik destek bulmuştur. Bu çalışmada, ilgili konu bakımından teori ve kanıtlar arasında ortaya çıkan ihtilaf bir motivasyon kaynağı olarak görülmekte ve reel döviz kuru değişkeninin zaman-serisi özellikleri, çeşitli birim-kök ve durağanlık test tekniklerine başvurularak, Türkiye örneği için araştırılmaktadır. Söz konusu araştırma, döviz kuru rejiminde en son yapılan başlıca değişikliği takip eden dönem için, yani, Şubat 2001 sonrası dönem için gerçekleştirilmektedir. Bu amaç için çeyrek-yıllık veriler kullanılmıştır. Dönem-ortalaması ve dönem-sonu döviz kurlarının her biri için, tüketici ve üretici fiyat indekslerinden faydalanılarak, iki farklı reel döviz kuru serisi oluşturulmuştur. Ekonometrik incelemelerde, geleneksel ADF ve KPSS test tekniklerinden ve ayrıca bu tekniklerin bazı modern varyantlarından yararlanılmıştır. Bulgular, PPP hipotezinin, sadece yapısal değişimleri belirli bir yöntemle dikkate alan bazı modern birim-kök veya durağanlık testlerinin uygulanması halinde karşılık bulduğunu göstermiştir. Ayrıca, durağanlık iddiasını boş hipotezleri olarak alan KPSS-temelli test tekniklerinin, PPP doktrini için nispeten daha fazla destek sunduğu da tespit edilmiştir. Sonuç olarak, PPP hipotezi lehine kanıtların yetersizliği, diğer faktörlerin yanı sıra, yaygın bir biçimde kullanılan bazı tekniklerin ilgili serideki kırılmaları (etkin bir biçimde) yakalama konusundaki elverişsizliğine ve/veya testin boş hipotezinin oluşturulma biçimine bağlanabilir. Tüm bunlarla birlikte, elde edilen bu sonuçlara, mevcut çalışmanın kendi sınırlılıklarından dolayı biraz temkinle yaklaşılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tek-fiyat kanunu, PPP bulmacası, reel döviz kuru, birim-kök ve durağanlık testleri, Fourier-fonksiyonu.

THE VALIDITY OF THE PURCHASING POWER PARITY HYPOTHESIS: AN ECONOMETRIC INVESTIGATION ON THE TURKISH CASE FOR THE ERA OF FLEXIBLE EXCHANGE RATE REGIME

ABSTRACT

Testing for the validity of the purchasing power parity (PPP) hypothesis, as well as exploring its theoretical underpinnings and contradictions, has been a very hot issue in international economics literature for quite some time now. Performing such a test can still lead to important theoretical and practical implications. In general terms, the validity of this hypothesis can be explored by using the unit-root and/or cointegration testing methodologies. After reviewing the empirical literature, it can easily be seen that no conclusive evidence in favor of the hypothesis has emerged even though it has sound theoretical reasons. Indeed, the PPP hypothesis has, so far, found relatively little empirical support for many countries, including Turkiye. Taking the controversy between the theory and evidence on the issue as a source of motivation, this study explores time-series properties of the real exchange rate variable for the case of Turkiye by employing a variety of unit-root and stationarity test techniques. This exploration is carried out for the period following the latest major change made in the exchange rate regime, i.e., for the period after February 2001. Quarterly data have been used for that purpose. The consumer and producer price indices were benefited from to construct two different real exchange rate series for each of the period-average and end-of-period exchange rates. In econometric examinations, the traditional ADF and KPSS test techniques as well as some of their modern variants have been used. The findings have shown that the PPP hypothesis holds true only when some modern unit-root or stationarity tests taking into account structural changes in a particular way are employed. Moreover, it has been determined that the KPSS-based test techniques taking the argument of stationarity as their null hypotheses offer relatively more support for the PPP doctrine. As a conclusion, one can relate the lack of evidence in favor of the PPP hypothesis to the inappropriateness of some widely used techniques in (effectively) capturing breaks in the relevant series and/or to the way of constructing the null hypothesis of the test, among other things. The results obtained, however, should be approached with some caution due to its own limitations of the present study.

Keywords: The law of one-price, the PPP puzzle, the real exchange rate, unit-root and stationarity tests, the Fourier-function.

AŞİRET EKONOMİSİNDEN YEREL EKONOMİYE EKLEMLENME: OVACIK ÖRNEĞİ

M. Ali SAĞLAM

Dr. Öğr. Üyesi, Artvin Çoruh Üniversitesi, alisaglam62@gmail.com

ÖZET

Türkiye toplumsallığının bir parçası olarak aşiret örgütlenmesi Tunceli ilinin bütün ilçelerinde olduğu üzere Ovacık ilçesinde de baskın bir örgütlenme örüntüsüdür. Her zaman böyle olmamakla birlikte aşiret bir ya da birkaç köyden yerleşiktir. Aşiret hukukunun baskın olduğu Ovacık; Geç dönem Osmanlısından Erken cumhuriyet döneminin önemli bir evresine kadar bu hukuki sınırlara tabi bir yerleşke alanıdır. Bu bağlamda aşiret toplulukları mekanların tasarruflarını belirlerken aşiret sınırını çizmeden başlayıp aşiret alt örgütlenmesine kadar sirayet eden ekonomik, siyasal-sosyal ağ oluşturmuşladır. Netice itibariyle aşiretlerin hâkim olduğu Ovacık'ta ekonomik aktivitelerin örgütlenmesi de aynı motivasyonun parçasdır.

Aşiretler, Ovacık'ın ekonomik aktivitelerinin baskın karakteri olan hayvancılık faaliyetlerini gerçekleştirir iken aşiret bölgesi olarak tarif ettikleri alanların ezbetler ve hatta sülaleler düzeyinde paylaştırmışlardır. Söz konusu bu aşiret altı örgütlenmeleri hayvancılık başta olmak üzere diğer faaliyetleri yürütürken mekân sınırlarına özel önem atfederler. Bir başka aşiretin sınırını ihlal etmemek üzerine kurulu bu sözleşmeye aşiretlerin karşılıklı saygı duyması temel gayedir

Aşiret ekonomisinin yerel pazara aktarımında aşiret pratiklerinin önemli bir yer tuttuğu gözlenmektedir. Bu bağlamda aşiret mekanına gelen tüccarların referansları, güven içinde iktisadi faaliyette bulunması için olmaz ise olmazdır. Keza aşiretlerin yerel pazarlara ürünlerini aktarır iken çevre mekanlardaki toplumsallıklarla kurmuş olduğu ilişki de önemlidir. Bu bağlamda Ovacık merkez köylerinde yer alan aşiretler (Aslan uşağı gibi) daha iç kesimlerdeki aşiret topluluklarının Erzincan ve Elâzığ gibi yerel pazarlara mal aktarımında aracı görevi üstlenirler. Aslan uşağı aşiretinin ticari aktörlerinde biriken ürünler Erzincan yerel ekonomisine dahil edilmek üzere dış bir ticari aktörü bekler. Bağasor (Başbağlar) sakinlerinin aşiret toplumsallığına bir dış ticari aktör olarak ilintilenmesiyle başlayan süreç takas ekonomisinden para ekonomisine kadar çeşitli değişim araçları üzerinden Ovacık kırsalını Erzincan'a dahil eder. Keza Hozat'ın Şeyh Hasananlı konfedrasyonun (ovacık aşiretlerinin önemli bir kısmı bu konfedrasyonun üyesidir) aşiretleri üzerinden Hozat merkeze ve ötesinde Elâzığ iktisadi pazarına eklemlenme ise içeriden bir iktisadi aktör üzerinde eklemlenmeye örnek teşkil eder. Son olarak kimi Ermeni tüccarların iç bölgelerdeki iktisadi faaliyetlerin aracısı/aktörü olmaları aynı ilişki ağının farklı formunu temsil eder. Bu çalışmanın amacı Ovacık mekansallığında aşiret örgütlenmesinin baskın karakteri altında iktisadi/ticari ilişkilerin hangi örüntüler

üzerinden ilerlediğini açığa çıkmaktadır. Bu bağlamda ikinci el kaynaklar üzerinden Ovacık iktisadi faaliyetlerinin niteliği açığa çıkarılır iken derinlemesine görüşme yöntemi üzerinden ise bu ilişkilerin nasıl bir seyir izlencesinin parçası olduğu ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İktisat Tarihi, Tarım ekonomisi, Hayvancılık, Yerel ekonomi, Aşiret ekonomisi.

THE ARTICULATION FROM THE TRIBAL ECONOMY TO THE LOCAL ECONOMY: THE CASE OF OVACIK

ABSTRACT

Tribal organization as a part of Turkey's sociality is a dominant organizational pattern in Ovacık, as it is in all districts of Tunceli province. The tribe is constituted by one or several village settlements, although this is not always the case. Ovacik, where tribal law is dominant, is subject to such a legal boundary from the late Ottoman period until an important phase of the early republican period. While, in this context, tribal communities have shaped their spatial organization, they have formed an economic, political and social networks that starts from drawing the tribal borders and thereby extending to shaping tribal sub-organizations. As a result, the organization of economic activities in Ovacık, where tribes dominate, is a part of this same motivation.

While the tribes carried out the livestock activities, which is the dominant character of the economic activities of Ovacık, they shared the areas they described as the tribal region at the level of kinships and even dynasties. While these sub-tribal organizations carry out other activities, being animal husbandry in the first place, they attach special importance to the boundaries of space. The main purpose of this contract, which is based on not violating the border of another tribe, is mutual respect of the tribes.

It is observed that tribal practices have an important place in the transformation of the tribal economy to a local market. In this context, the references of the merchants who come to the tribal place are indispensable for carrying out their economic activities in confidence. Likewise, while the tribes transfer their products to the local markets, the relationship they have established with the socialities in the surrounding areas is also important. In this context, the tribes located in the central villages of Ovacık (such as Aslan servant) act as intermediaries in the transfer of goods from the inner tribal communities to the local markets such as Erzincan and Elâzığ. The products accumulated in the commercial actors of the Aslan uşağı tribe wait for an external commercial actor to be included in the local economy of Erzincan. The process, which started with the association of the residents of Bağasor (Başbağlar) with the tribal community as an external commercial actor, incorporates the Ovacık countryside into Erzincan

through various means of exchange, from barter economy to money economy. Likewise, the articulation of Hozat's Sheikh Hasananlı confederation (a significant part of the ovacık tribes are members of this confederation) to the Hozat center and beyond to the Elazığ economic market is an example of articulation through an internal economic actor. Finally, the fact that some Armenian merchants are intermediaries/actors of economic activities in the inner regions represents a different form of the same network of relations.

The aim of this study is to reveal the patterns through which economic/commercial relations progress under the dominant character of tribal organization in Ovacık spatiality. In this context, while the nature of Ovacık's economic activities is revealed through second-hand sources, how the course of these relations take shape is revealed and discussed through in-depth interview method.

Keywords: Economic History, Agricultural Economy, Animal Husbandry, Local Economy, Tribal Economy.

KOVİD-19 SALGINININ BIST TURİZM ENDEKSİNDE YER ALAN İŞLETMELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Veysi ASKER

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, veysi-asker@outlook.com

ÖZET

Günümüzde birçok ülke açısından önemli bir gelir kapısı olarak kabul edilen turizm gelirleri, ülke ekonomilerinin gelişmesinde ve büyümesinde büyük bir rol oynamaktadır. Özellikle ülkemiz gibi gelişmekte olan ülke ekonomileri açısından turizm gelirlerinin önemi oldukça fazladır. Turizm sektörünün yiyecek-içecek, acentecilik ve konaklama gibi çok sayıda hizmet sektörü ile bağlantılı olması diğer sektörlerin performansını da doğrudan veya dolaylı bir biçimde etkilemekte ve ülke ekonomisi açısından önemini belirgin bir biçimde ortaya koymaktadır. Ancak ülke ekonomilerine büyük katkılar sunan turizm sektörü sosyal, politik, sağlık ve ekonomik alanda yaşanan krizlerden hemen etkilenebilmektedir. Bu tip krizlerden kaçınmak oldukça zor olmakla birlikte bu etkilerin kısa bir süre içerisinde azaltılması işletmelerin verimli ve etkin bir biçimde yönetilmesine bağlıdır.

2019 yılının son çeyreğinde Çin'de görülmeye başlanan kovid-19 virüsü kaynaklı hastalık çok kısa bir süre içerisinde dünyaya yayılmıştır. Kovid-19 salgını ile birlikte hayatımıza girmiş olan sokağa çıkma kısıtlamaları ve karantina uygulamaları günlük hayatı olumsuz anlamda etkilemiştir. Bu uygulamalardan birçok sektör olumsuz anlamda etkilenmiştir. Ancak kovid-19 salgınının olumsuz etkilerini en çok hisseden sektörlerin başında turizm sektörü gelmektedir. İlgili dönemde turizm sektöründe faaliyet gösteren çok sayıda işletme ayakta kalmak ve faaliyetlerini devam ettirmek adına birçok farklı strateji izlemişlerdir. Ancak söz konusu bu stratejilerin fayda sağlayıp sağlamadığı tam olarak bilinmemektedir. Bu doğrultuda bu çalışmada BIST turizm endeksinde yer alan 7 işletmenin 2020-2021 dönemine ait finansal açıdan performansı Critic temelli Edas yöntemi ile incelenmiştir. Çalışma sonucunda BIST turizm endeksinde yer alan işletmelerin büyük bir kısmının kovid-19 salgınından kaynaklı karantina uygulamalarından ve sokak kısıtlamalarından olumsuz anlamda etkilendikleri söylenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kovid-19, Critic, Edas, BIST Turizm Endeksi.

THE EFFECT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON COMPANIES INCLUDED IN BIST TOURISM INDEX

ABSTRACT

Today, tourism revenues, which are accepted as an important source of income for many countries, play a major role in the development and growth of national economies. Especially in terms of the economies of developing countries like our country, the importance of tourism revenues is quite high. The fact that the tourism sector is connected with many service sectors such as food and beverage, agency and accommodation also directly or indirectly affects the performance of other sectors and clearly reveals its importance in terms of the country's economy. However, the tourism sector, which makes great contributions to the country's economies, can be immediately affected by the crises in the social, political, health and economic fields. Although it is very difficult to avoid such crises, reducing these effects in a short time depends on the productivity and efficient management of companies.

The disease caused by the covid-19 virus, which started to be seen in China in the last quarter of 2019, spread throughout the world in a very short time. Curfew restrictions and quarantine practices, which have entered our lives with the covid-19 pandemic, have negatively affected daily life. Many sectors have been adversely affected by these practices. However, the tourism sector is one of the sectors that most feel the negative effects of the covid-19 pandemic. In the relevant period, many companies in the tourism sector followed many different strategies in order to survive and continue their activities. However, it is not known exactly whether these strategies are beneficial or not. In this direction, in this study, the financial performance of 7 companies in the BIST tourism index for the period of 2020-2021 was examined with the Critic-based Edas method. As a result of the study, most of the companies in the BIST tourism index are negatively affected by the quarantine practices and curfew restrictions caused by the Covid-19 pandemic.

Keywords: Covid-19, Critic, Edas, BIST Tourism Index.

G8 ÜLKELERİNDE AR-GE HARCAMALARI İLE YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜN İHRACATI ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Rabia EFEOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Kastamonu Üniversitesi, refeoglu@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Ülkelerin ekonomik gelişmişliğinin göstergeleri arasında önemli bir yer tutan Ar-Ge harcamaları ve yüksek teknolojili ürün ihracatı arasındaki ilişki son yıllarda incelenen bir konu haline gelmiştir. Çalışmanın amacı G8 ülkelerinde 2007-2018 dönemi için Ar-Ge harcamaları ve yüksek teknolojili ürün ihracatı arasındaki ilişkiyi analiz etmektir. Bu amaçla yatay kesit bağımlılığını dikkate alan panel veri analizi yöntemleri kullanılmıştır. Serilerin durağanlığı ikinci kuşak panel birim kök testleriyle, eşbütünleşme ilişkisinin varlığı Westerlund (2007) panel eşbütünleşme testiyle, nedensellik ilişkisi Dumitrescu-Hurlin (2012) panel nedensellik testiyle incelenmiş, eşbütünleşme katsayıları tahmin edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, modelde yatay kesit bağımlılığının olduğu, Ar-Ge harcamaları ile yüksek teknolojili ürün ihracatı arasında eşbütünleşme ilişkisinin olduğu, nedensellik testi sonucuna göre Ar-Ge harcamaları ile yüksek teknolojili ürün ihracatı arasında çift yönlü nedensellik ilişkisi olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra eşbütünleşme tahmin katsayı sonuçlarına göre, Ar-Ge harcamalarındaki artışın yüksek teknolojili ürün ihracatı üzerindeki etkisinin pozitif ve anlamlı olduğu, Ar-Ge harcamalarındaki %1'lik artışın yüksek teknolojili ürün ihracatını %1.59 arttırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Teknolojili Ürün İhracatı, Ar-Ge Harcamaları, Panel Veri Analizi

AN APPLICATION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN R&D EXPENDITURES AND HIGH-TECH PRODUCT EXPORT IN G8 COUNTRIES

ABSTRACT

The relationship between R&D expenditures and high-tech product export, which have an important place among the indicators of the economic development of countries, has become a subject that has been examined in recent years. The aim of the study is to analyze the relationship between R&D expenditures and high-tech product exports in G8 countries for the period 2007-2018. For this purpose, panel data analysis methods that take into account the cross-section dependency were used. The stationarity of the series was examined with the second generation panel unit root tests, the existence of the cointegration relationship with the Westerlund (2007) panel cointegration test, the causality relationship with the Dumitrescu-Hurlin (2012) panel causality test, and the cointegration coefficients were estimated. According to the results of the analysis, it was seen that there is a cross-section dependency in the model, there is a cointegration relationship between R&D expenditures and high-tech product exports, and according to the causality test result, there is a bidirectional causality relationship between R&D expenditures and high-tech product exports. In addition, according to the cointegration estimation coefficient results, it was determined that the effect of the increase in R&D expenditures on high-tech product exports was positive and significant, and 1% increase in R&D expenditures increased high-tech product exports by 1.59%.

Keywords: High-Tech Product Export, R&D Expenditures, Panel Data Analysis

AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNDE TİCARET VE İSTİHDAM İLİŞKİSİ

Süreyya Kovacı

Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, skovaci@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Ticaretin istihdamla ilişkisi, hem teorik hem de ampirik olarak farklı görüşleri olan ekonomik ilişkilerden biridir. İhracat, talebi genişleterek, üretimi tam kapasiteye yaklaştırarak, istihdam seviyelerini olumlu etkilerken; ithalat, ithalatla rekabet eden sektörlerde iş kayıplarına neden olmaktadır. Bir taraftan ticaretin yoksulluk, sosyal eşitsizlik, iş güvencesizliği ve işsizliği artırdığı diğer yandan, ticaretin ürünler için yeni pazarların mevcudiyeti yoluyla ölçeğe göre artan getiriden elde edilen faydaların bir sonucu olarak ekonomik büyümeyi arttırdığı ileri sürülmektedir. Dolayısıyla, ticaret istihdam ilişkisi, ticaret-büyüme kanalından kaynaklanabilir. Bu konuda yapılan ampirik çalışmaların farklı sonuçları bulunmaktadır. Bu çalışmada, Avrupa Birliğine üye ülkelerde ticaretin istihdamla ilişkisini incelemek amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda, Avrupa Birliği istihdam politikaları kapsamında farklı yapıya sahip ülke gruplarına göre ticaretin istihdama etkilerinin farklılaştığı sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ticaret, İstihdam, İhracat, İthalat, Avrupa Birliği

THE RELATIONSHIP BETWEEN TRADE AND EMPLOYMENT IN EUROPEAN UNION COUNTRIES

ABSTRACT

The relationship of trade with employment is one of the economic relations with different views, both theoretically and empirically. While exports positively affect employment levels by expanding demand and bringing production closer to full capacity, Imports cause job losses in sectors that compete with imports. On the one hand, it is argued that trade increases poverty, social inequality, job insecurity, and unemployment; on the other hand, trade increases economic growth due to the benefits derived from increased returns to scale through the availability of new product markets. Thus, the trade employment relationship may originate from the trade-growth channel. Empirical studies on this subject have different results. This study aims to examine the relationship between trade and employment in the European Union member countries. As a result of the study, it was concluded that the effects of trade on employment differ according to country groups with different structures within the scope of European Union employment policies.

Keywords: Trade, Employment, Export, Import, European Union

GIDA ENFLASYONU: OECD ÜLKELERİ ÖRNEĞİNDE BİR ANALİZ

Nadide YİĞİTELİ

Dr., Sosyal Güvenlik Kurumu, nadidegulbay@gmail.com

Devran ŞANLI

Dr. Öğr. Üyesi, Bartın Üniversitesi, devransanli@gmail.com

ÖZET

Gıda enflasyonu bütün diğer mal gruplarından farklı olarak, özellikle alt gelir grubunda yer alan tüketiciyi doğrudan ilgilendirmektedir. Mal sepetinde ağırlıklı olarak gıda ve temel ihtiyaçların yer aldığı bu grup için sadece ekonomik bir problem olarak sınırlı kalmayıp birçok sosyo-ekonomik ve toplumsal sonuçlar yaratmaktadır. Özellikle metropolitan bölgelerde işsizlik ile birlikte yaşanan gıda enflasyonu az gelişmiş ülkelerde yoksulluğun boyutlarını derinleştirmektedir. Bu nedenle tarımsal gıda fiyatlarının istikrarı geniş toplum kesimleri için diğer bütün mal gruplarından daha fazla öneme sahiptir.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için farklılaşan boyutlarda olmakla birlikte, 2020'li yıllar küresel ölçekte yüksek ve artan enflasyon riskinin bulunduğu bir dönemdir. Pandemi etkisi ve jeopolitik risklerden kaynaklanan tedarik aksaklıkları, arz kısıtları ve belirsizlikler enflasyon üzerinde bir baskı unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu dönemde gıda arz güvenliğindeki belirsizlikler ile enerji sektörüne ilişkin riskler, küresel düzeyde üretici ve tüketici fiyat artışlarının arka planında yer alan temel unsurlardandır.

Uluslararası gıda fiyatı 2022 Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %23,1 artış göstermiştir. Türkiye'de ise aynı dönemde TÜFE değişim oranı %78,6 artış göstermişken, gıda ve alkolsüz içeceklerde bu oran %93,9 olarak gerçekleşmiştir. TÜFE'deki değişimin % 29,8'lik payını (23,4 puan) gıda ve alkolsüz içecekler oluşturmaktadır. Hem küresel hem de Türkiye ölçeğinde gıda enflasyonunun gerek doğrudan gerekse beklentiler kanalıyla diğer harcama grupları üzerinden, TÜFE üzerindeki etkisinin göreli büyüklüğü, bu çalışmanın temel motivasyon kaynağını oluşturmaktadır. Çalışmada gıda enflasyonu ve temel bileşenleri betimleyici istatistikler ile analiz edilmektedir. Bu bağlamda, gıda ve alkolsüz içecekler ana harcama grubunu oluşturan ürünlerin genel endeks değişimine olan katkıları hesaplanmaktadır. Ayrıca tarımsal girdi fiyat endeksi irdelenmektedir. Çalışmanın bulgularına göre işlenmemiş gıda ürünleri fiyat değişiminin tarımsal girdi fiyatları ile ilişkili olduğu görülmektedir. Tarımsal girdi fiyat endeksi değişimi içerisinde "Gübre ve Toprak Geliştiriciler" fiyat değişkenliği en yüksek olan girdi olarak görülmektedir. İkinci sırayı enerji takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Gıda Enflasyonu, Tarımsal Girdi, Tarım ÜFE.

FOOD INFLATION: AN ANALYSIS ON OECD COUNTRIES

ABSTRACT

Food inflation directly concerns consumers, unlike all other commodity groups, especially those in the lower income group. Food inflation is not only an economic problem for this group, whose consumption basket mainly consists of food and basic needs, but also brings many socio-economic and social consequences. The coexistence of unemployment and food inflation, especially in metropolises, deepens the dimensions of poverty in underdeveloped countries. Therefore, the stability of agri-food prices is more crucial for extensive segments of society than other commodity groups.

Although the dimensions differ for developed and developing countries, the 2020s are a period of high and increasing inflation risk on a global scale. Supply disruptions arising from the pandemic effect and geopolitical risks appear to pressure inflation through supply constraints and uncertainties. In the mentioned period, the main factors behind the global producer and consumer price increases were uncertainties in food supply security and risks related to the energy sector.

International food prices increased by 23.1% in June 2022 compared to the same period of the previous year. In Turkey, while the CPI change rate increased by 78.6% in the same period, this rate was realized as 93.9% in food and non-alcoholic beverages. Food and non-alcoholic beverages constitute 29.8% (23.4 points) of the change in CPI. The relative size of the impact of food inflation on the CPI, both directly and through expectations, both globally and in Turkey constitutes the primary motivation for this study. The study analyses food inflation and its essential components with descriptive statistics. In this context, the price change contributions of the products included in the food and non-alcoholic beverages' expenditure group to the general index are calculated. In addition, the agricultural input price index is examined. According to the study's findings, especially in some periods, the price change of unprocessed food products exceeded the price change of processed food products. It is observed that the price change of unprocessed food products is related to agricultural input prices. Fertilisers and soil improvers are the input with the highest price variability within the agricultural input price index change. The second place is followed by energy.

Keywords: Inflation, Food Inflation, Agricultural Input, Agricultural PPI.

THE EFFECT OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS ON INCOME INEQUALITY: THE CASE OF OECD COUNTRIES

Turgay CEYHAN

Asst. Prof., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, tceyhan@mehmetakif.edu.tr

Nazlıgül GÜLCAN

Asst. Prof., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, nazligulgulcan@mehmetakif.edu.tr

ABSTRACT

The issue of how the income created in an economy is divided among economic agents is related to income distribution. Income distribution is an essential measure of the development and welfare level of countries. One of the economic indicators that can affect income distribution is foreign direct investments. Foreign direct investment is a form of long-term investment in which the investor controls or has a voice in the management of a business in a country other than his or her country of residence. Those investments are of great importance for the social development of countries and enhancing their economic well-being. Foreign direct investments can play a role in improving income distribution by increasing output, employment, exports, investments, and thus competitiveness in countries. However, it is obvious that there have been serious changes and deteriorations in the countries' income distribution with the accelerated liberalization policies in the world economy and the exceeding increase in international capital movements recently. Thus, in this study, the effect of foreign direct investments, which is a constituent of economic globalization, on income inequality has been investigated. In the study, in which econometric analysis was carried out for OECD countries, the Gini coefficient was considered as an indicator of income inequality. For the data set, annual data for the period of 2000-2020 were used. According to the results of Dumitrescu-Hurlin (2012) panel causality test, it was found that there is no causal relationship between foreign direct investments and income inequality in OECD countries.

Keywords: Foreign Direct Investments, Income Inequality, OECD, Panel Causality

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN GELİR EŞİTSİZLİĞİNE ETKİSİ: OECD ÜLKELERİ ÖRNEĞİ

ÖZET

Bir ekonomide yaratılan gelirin, ekonomik aktörler arasında nasıl bölüştürüldüğü konusu gelir dağılımı ile ilgilidir. Gelir dağılımı, ülkelerin kalkınmışlık ve refah seviyesinin önemli bir ölçütüdür. Gelir dağılımını etkileyebilen iktisadi göstergelerden biri doğrudan yabancı yatırımlardır. Doğrudan yabancı yatırımlar, yatırımcının ikamet ettiği ülke dışındaki bir ülkede bir işletmenin yönetimini kontrol ettiği veya yönetiminde söz sahibi olduğu uzun vadeli bir yatırım biçimidir. Söz konusu yatırımlar, ülkelerin sosyal yönden kalkınmaları ve ekonomik refah düzeylerinin yükseltilmesinde büyük öneme sahiptir. Doğrudan yabancı yatırımlar, ülkelerdeki üretimi, istihdamı, ihracatı, yatırımları ve dolayısıyla rekabet gücünü arttırarak gelir dağılımını iyileştirici bir rol oynayabilmektedir. Ancak, dünya ekonomisinde son dönemlerde hızlanan liberalleşme politikaları ve uluslararası sermaye hareketlerindeki olağanüstü artışla beraber ülkelerin gelir dağılımlarında da ciddi oranda değişmelerin ve bozulmaların meydana geldiği aşikardır. Bu noktadan hareketle bu çalışmada, ekonomik küreselleşmenin bir unsuru olan doğrudan yabancı yatırımların gelir dağılımı üzerindeki etkisi incelenmiştir. OECD ülkeleri için ekonometrik analizin gerçekleştirildiği çalışmada, gelir eşitsizliği göstergesi olarak Gini katsayısı ele alınmıştır. Veri seti için ise 2000-2020 dönemi yıllık verileri kullanılmıştır. Dumitrescu-Hurlin (2012) panel nedensellik testi sonuçlarına göre, OECD ülkelerinde doğrudan yabancı yatırımlar ile gelir eşitsizliği arasında herhangi bir nedensellik ilişkisinin olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Gelir Eşitsizliği, OECD, Panel Nedensellik

KURUMSAL İKTİSAT ve AVUSTURYA OKULU ÇERÇEVESİNDE KURUMLARIN KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEMESİ

Ömer DEMİR

Dr., Şırnak Valiliği, odemir001@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, kurumları, Kurumsal İktisat ve Avusturya Okulu çerçevesinde teorik olarak incelemektedir. Anaakım İktisat'a eleştirel yaklaşan Kurumsal İktisat ve Avusturya Okulu, bireysel ve toplumsal analizlerde çözümleme birimi olarak 'kurumlar'ı kavramsallaştırmayı amaçlamıştır. Bu bağlamda çalışma, Kurumsal İktisat kurucularından T. Veblen ve R. Commons ile Avusturya Okulu kurucularından C. Menger, F. Wieser ve F. Hayek'in kurumsal çözümlemelerini ve J. Schumpeter'in kapitalizm, K. Polanyi'nin ise piyasa mekanizması ile ilgili kurumsal yaklaşımlarını kapsamaktadır. Ancak bu çalışma, yeni Kurumsal İktisat ve yeni Avusturya Okulu'nun öğretilerini kapsamamaktadır. Teorik inceleme sonucunda, katışıklık ve başatlık ilkelerini birer analiz aracı olarak Veblen, Commons, Polanyi ve Schumpeter tarafından kullanıldığını, Kurumsal İktisatta açık sistem yaklaşımı, Avusturya Okulu'na ise kapalı sistem yaklaşımının egemen olduğunu, kurumsal çözümlemede Veblen'in evrimsel-antropolojik, Commons'ın hukuksal-kamusal, Schumpeter ve Polanyi'nin ise, politik iktisat temelli yaklaşımlar sergilediği çıkarsanmıştır. Ayrıca, doğal ve yapayın dengesi bağlamında kurumsal ve toplumsal süreçlerin salt yöntemsel bireyselcilik veya salt yöntemsel bütünselcilik ile açıklanamayacağı vurgulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Kurumlar, Kurumsal İktisat, Avusturya Okulu.

A COMPARATIVE EXAMINATION OF INSTITUTIONS IN THE FRAMEWORK OF INSTITUTIONAL ECONOMICS AND THE AUSTRIA SCHOOL

ABSTRACT

This study examines institutions theoretically within the framework of Institutional Economics and the Austrian School. The Institutional Economics and Austrian School, which is critical of mainstream economics, aimed to conceptualize 'institutions' as a unit of analysis in individual and social analysis. In this context, the study covers the institutional analyzes of T. Veblen and R. Commons, the founders of Institutional Economics, and C. Menger, F. Wieser and F. Hayek, the founders of the Austrian School, and institutional approaches of J. Schumpeter's on capitalism and K. Polanyi's on the market mechanism. However, the study does not include the teachings of the new Institutional Economics and the new Austrian School. The result of the theoretical analysis shows that the principles of impurity and dominance are used by Veblen, Commons, Polanyi and Schumpeter as analysis tools, the open system approach is dominant in Institutional Economics and the closed system approach is dominant in the Austrian School, Commons adopts legal-public approaches, Schumpeter and Polanyi's approaches are based on political economy. In addition, it can be emphasized that institutional and social processes cannot be explained by mere methodical individualism or mere methodological holism in the context of the balance of natural and artificial.

Keywords: Institutions, Institutional Economics, Austrian School.

YÖNETİM

ADMINISTRATION

TAHSİL ZAMANAŞIMINI KESEN HALLERİN HUKUKİ GÜVENLİK İLKESİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Doğan BOZDOĞAN

Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, dogan.bozdogan@gop.edu.tr

ÖZET

Vergilendirme yetkisi devletlerin egemenlik erkinin bir sonucu olup sınırsız değildir. Bu sınırlardan birisi zamandır. Yani belirtilen sürenin geçmesi ile mükellefin vergi borcu, devletlerin de vergi alacağı son bulmaktadır. Bu durum zamanaşımı olarak ifade edilmektedir. İdare açısından olumsuz ama mükellef açısından bir hak olarak değerlendirilebilecek zamanaşımının tarh, düzeltme, ceza kesme, tahsil ve ceza davası zamanaşımı olmak üzere çeşitleri bulunmaktadır.

Tahsil zamanaşımı 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un (AATUHK) 102. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; "Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar." Tahsil zamanaşımı süresi kanunda da belirtildiği üzere 5 yıl olup bu süreyi durduran ve kesen haller mevcuttur. Tahsil zamanaşımını kesen haller AATUHK 103. maddesinde sayılmıştır. Bunlar;

- Ödeme,
- Haciz tatbiki,
- Cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat,
- Ödeme emri tebliği,
- Mal bildirimi, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi,
- Yukarıda 5 sırada gösterilen muamelelerden herhangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumlar mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılmasıdır.

Buradan anlaşılacağı üzere kamunun her hareketi tahsil zamanaşımını kesmekte ve yeniden başlatmaktadır. Kanunda yer alan bu hareketler ile zamanaşımı süresini sonsuza kadar uzatmak mümkündür. Dolayısıyla zamanaşımı kurumu göstermelik olarak düzenlenmiş bir kurum olmaktan öteye gitmemektedir. Bu durum hukuki güvenliği sarsmaktadır. Mükellefi tedirgin eden, idareyi rehavete sürükleyen bu tür düzenlemelerin yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Değerlendirmeler sonucunda mevcut kanunlarda güncelleme yapılabilir.

Çalışmada tahsil zamanaşımını kesen hallerin hukuki güvenlik ilkesi açısından değerlendirmeleri yapılacak olup birtakım önerilerde bulunulacak ve kanunlarda yapılabilecek güncellemelere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Tahsil zamanaşımı, hukuki güvenlik, vergilendirme yetkisi, AATUHK.

ANALYSIS OF THE CASES INTERRUPTING THE COLLECTION TIMELINE IN TERMS OF LEGAL SECURITY PRINCIPLE

ABSTRACT

The taxation authority is a result of the sovereign power of the states and is not unlimited. One of these limits is time. In other words, with the expiration of the specified period, the tax debt of the taxpayer and the tax receivables of the states end. This is referred to as the statute of limitations. The statute of limitations, which is negative for the administration but can be considered as a right for the taxpayer, has types such as imposition, correction, imposition of fines, collection and statute of limitations for criminal proceedings.

Collection timeout is regulated in Article 102 of the Law on Collection Procedure of Public Claims No. 6183 (AATUHK). According to this; "If the public receivable is not collected within 5 years from the beginning of the calendar year following the calendar year in which it is due, it becomes time-barred." As stated in the law, the statute of limitations for collection is 5 years, and there are cases that stop or cut this period. The cases that cut the collection timeout are listed in Article 103 of AATUHK. These;

•Payment,

• Foreclosure enforcement,

• All kinds of collections made as a result of forced collection and follow-up transactions,

• Notification of payment order,

• Declaration of goods, acquisition of goods and notification of increase in goods,

• Any of the transactions listed in the 5 lines above is applied to or carried out by the guarantor or the representatives of foreign persons and institutions.

As it can be understood from here, every action of the public interrupts the collection statute of limitations and restarts it. With these actions in the law, it is possible to extend the statute of limitations indefinitely. Therefore, the statute of limitations institution does not go beyond being an institution arranged for show. This situation undermines legal security. Such regulations, which make the taxpayer uneasy and drag the administration into complacency, need to be re-evaluated. As a result of the evaluations, current laws can be updated.

In the study, the cases that cut the statute of limitations will be evaluated in terms of the principle of legal security, some suggestions will be made and the updates that can be made in the laws will be included.

Keywords: Collection statute of limitations, legal security, taxation authority, AATUHK.

DANIŞTAY KARARLARI IŞIĞINDA TERÖRDEN DOĞAN ZARARLARIN KARŞILANMASI

Mehmet KARAARSLAN

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, mkaraarslan21@hotmail.com

ÖZET

Ülkemizde yaşanan terör olayları, kısmen yerel kısmen ise uluslararası terör örgütleri tarafından (örn. 01.01.2017 tarihli yılbaşı baskını gibi) meydana getirilmektedir. Yaşanan bu hadiselerde vatandaş veya yabancılar maddi ve manevi zarara uğramaktadırlar. Ülkemizde yaşanan bu zararlar 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ve idarenin sorumluluğuna ilişkin genel hükümlere göre karşılanmaya çalışılmaktadır.

Ancak bu farklı kanunlar ile idarenin sorumluluğuna ilişkin genel ilkelere göre zararların karşılanması, eşitlik ilkesini zorlayan farklı uygulamalara sebebiyet verdiği gibi, zararın tespiti ve karşılanması ile ilgili farklı süreçleri öngörmesi sebebiyle de adil olmayan sonuç ve uygulamalara sebebiyet vermektedir. Örneğin zarar görenin sivil veya kamu görevlisi olması, zararın maddi veya manevi olması, zararın ticari veya kazanç kaybı olmasına göre değişik mevzuat ve usuller uygulanmaktadır. Bunun sonucu olarak benzer mağduriyetler yaşayan kişiler arasında farklı sonuçlar ortaya çıkmakta, zararlar tam anlamıyla karşılanamamaktadır.

Örneğin aynı terör eylemi sonucu eşyalarını ve işyerini kaybeden kişinin yaptığı ticari bağlantılar ve cayma bedelleri sebebiyle uğradığı zararlar 5233 sayılı Kanun kapsamında görülmemekte, yine terör olaylarında hayatını kaybedenin yakınlarına sabit bir tazminat ödenmek dışında gerçek anlamda bir zarar tespiti yapılmamaktadır. Yine manevi zararlar da bu Kanun'un kapsamı dışında tutulmktadır.

Bu tür zarara uğrayanların ise genel hükümlere göre ayrı bir usulle zararlarını talep etmesi istenmektedir. İdari yargıda sürelerin kısa ve hak düşürücü olması sebebiyle uygulamada bu usuller arasında gitgel yaşayan mağdurlar ciddi manada hak kaybı yaşamaktadırlar.

Buna karşın son yıllarda idari yargıda gelişen içtihatlarla, maddi ve manevi zararların birlikte dava edilebilmesi ve farklı sorumluluk sebeplerinin ve zararların aynı dava süreci içinde görülebilmesi (D.10.D., T.15.12.2021, E.2019/5021, K.2021/6300; D.10.D., T.15.12.2021, E.2021/6936, K.2021/6298) ile sorunların bir kısmının aşılması konusunda içtihat geliştirilmiştir. Ancak bu çözüm, sorunların tamamen aşılmasına yetmemektedir.

Bütün bunların sonucu olarak Anayasanın hukuk devleti, eşitlik ilkesi, adil yargılanma hakkı ve mülkiyet hakkı ile ilgili hükümleri ihlal edilmektedir. Var olan mevzuatın yetersizliği ve dağınıklığı sebebiyle idari yargıda da yeterli çözümler üretilememektedir. Bu nedenle terörden

doğan zararların karşılanması amacıyla genel ve uygulama birliği sağlayacak adil ve dengeli bir yasal düzenleme yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Terör, maddi zarar, manevi zarar, tazminat

COMPENSATION OF THE DAMAGES ARISING FROM TERROR IN THE LIGHT OF THE DECISIONS OF THE COUNCIL OF STATE

ABSTRACT

The terrorist incidents in our country are being carried out partly by local and partly by international terrorist organizations (e.g., such as the Christmas raid dated 01.01.2017). In these incidents, citizens or foreigners suffer material and moral damage. These damages experienced in our country are tried to be compensated by Law No. 5233 on law number 5233 on "Compensation of Losses Resulting from Terrorist Acts and Measures Taken against Terrorism", Law No. 2330 on Cash Compensation and Pensions, Law No. 3713 on the Fight Against Terrorism and the general provisions regarding the responsibility of the administration.

However, compensation of damages by these different laws and general principles regarding the responsibility of the administration causes different practices that force the principle of equality and create unfair results because it envisages different processes related to the determination and compensation of the damage. For example, different laws and procedures for covering the damage are applied depending on whether the person being harmed is a civilian or public official, whether the damage is material or moral, and whether the damage is commercial or loss of earnings. As a result, different results emerge among people who have experienced similar grievances, and the damages cannot be fully compensated.

For example, the commercial connection and withdrawal costs of the person who lost his belongings and workplace due to the same terrorist act are not covered by Law No. 5233. In addition, no real damage is determined except to pay fixed compensation to the relatives of those who lost their lives in terrorist incidents. Again, moral damages are not covered within the scope of this Law.

Those who have suffered such damage are requested to claim their damages in a separate procedure according to the general provisions. Since the periods in the administrative judiciary are short and foreclosure, the victims who go back and forth between these procedures in practice experience serious grievances.

On the other hand, in recent years, serious progress has been made in overcoming some of the problems with the jurisprudence that has developed in the administrative judiciary, with the possibility of litigating pecuniary and non-pecuniary damages together and seeing different causes of liability and damages in the same litigation process (D.10.D., T.15.12.2021, E.2019/5021, K.2021/6300; D.10.D., T.15.12.2021, E.2021/6936, K.2021/6298). However, this solution is not enough to completely overcome the problems.

As a result, the Constitution Law rules, the equality principle, the right to a fair trial, and the property right are violated. Due to the inadequacy of the existing legislation, adequate solutions cannot be produced in the administrative judiciary. For this reason, making a fair and balanced legal arrangement that will provide general and practical unity to cover the damages arising from terrorism is necessary.

Keywords: Terrorism, material damage, moral damage, compensation

BİR OY POTANSİYELİ OLARAK GENÇLİK

Mehmet Mazhar YILDIZ

Arş. Gör. Dr., Dicle Üniversitesi, mazharyildiz@windowslive.com

ÖZET

Seçim süreçleri beraberinde bir taktik savaşını da getirir. Seçime giren partiler, vaatlerini ve icraatlarını anlatarak bir oy potansiyeli elde etmeye çalışırlar. Dahası matematiksel olarak toplu oyların gelebileceği kurum veya gruplar ile sıkı bir ilişki içine girerler. Gençlik de bu gruplardan biridir. Gençlik, sahip olduğu sosyolojik yönüyle toplumların devamlılığını garanti altına alırken sahip olduğu nicel ve siyasal yönü itibariyle de önemli bir siyasal aktördür. Bu özelliği nedeniyle de gençlik, özelliklede seçim süreçlerinde bütün siyasal rakipler için bir hedef kitledir. Diğer bir deyişle gençlik, önemli bir oy potansiyelidir. Siyasi partilerin gençlik teşkilatları ve siyasal partiler ile ilişkili gençlik örgütlerinin varlığı (ocak vb.) bu önemi kanıtlamaktadır. Gençliğin önemli bir oy potansiyeli olduğu gerçeğinden hareketle bu çalışmada, ilk olarak gençliğin Türkiye siyasal yaşamı içerisindeki etkinliği ele alınacaktır. Devamında ise, gençliğin sayısal varlığının siyasal aktörler için sahip olduğu anlam ve siyasal partilerin gençlik ile ilgili geliştirdikleri politikalar üzerinde durulacaktır.

Anahtar kelimeler: Gençlik, Siyasal katılım, Oy davranışı

YOUTH AS A VOTE POTENTIAL

ABSTRACT

Election processes bring along a tactical war. The parties entering the elections try to get a vote potential by explaining their promises and practices. Moreover, they engage into a close relationship with the institutions or groups that mathematically own a block votes. Youth is one of these groups. While the youth guarantees the continuity of societies with its sociological aspect, it is also an essential political actor in terms of its quantitative and political aspects. Due to this feature, the youth is a target group for all political rivals, especially in the election process. In other words, youth is a crucial voting potential. The youth organization of political parties or the existence of youth organizations associated with political parties (Ocak etc.) are the proofs of their importance. In this study, first of all, the activity of youth in Turkey's political life will be discussed based on the fact that they have important voting potential. After that, the meaning of the quantitative existence of youth for political actors and the policies developed by political parties regarding youth will be emphasized.

Keywords: Youth, Political participation, Voting behavior

İNFORMAL BİR İLETİŞİM BİÇİMİ OLARAK OKULLARDA SÖYLENTİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Zakir ELÇİÇEK

Dr., Dicle Üniversitesi, elcicekzakir@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı, informal bir iletişim biçimi olan söylentinin kamu okullarında görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre incelenmesidir. Toplum arasında yaygın ve güçlü bir etkiye sahip olan söylentinin, örgütlerde de önemli etkilerinin olduğu yapılan gözlem ve araştırmalarla tespit edilmiştir. Eğitim örgütlerinde de söylentinin etkileri üzerine yurt içinde ve yurt dışında bazı araştırmalar yapılmıştır. Bu konunun farklı örneklemlerde ve çeşitli demografik değişkenler bağlamında değerlendirilmesi kamu okullarının yönetiminde katkı sağlayıcı bir unsur olacağı beklenmektedir. Bu amaçla bu araştırmaya teşebbüs edilmiştir. Araştırmanın verileri kolay örnekleme yöntemiyle Siirt ili kamu okullarında görev yapmakta olan 108 öğretmenden elde edilmiştir. Araştırma betimsel tarama modelinde desenlenmiştir. Veri toplama aracı olarak Han ve Dağlı (2018) tarafından geliştirilen 24 soruluk "*Örgütsel Söylenti Ölçeği*" ve demografik sorular kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analiz edilmesi sonucunda ölçek boyutları bazında şu sonuçlara ulaşılmıştır: Öğretmenlerin örgütsel söylenti düzeylerine ilişkin görüşler incelendiğinde bilgi edinme boyutu 2.78 ortalama ile "Katılmıyorum", sosyalleşme boyutu 2.41 ortalama ile "Katılmıyorum", sinik etki boyutu 3.37 ile "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin toplam örgütsel söylenti düzeylerinin 2.89 ortalama ile "Kısmen Katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bu durum örgütsel söylentinin kamu okullarında araştırmaya ve yönetilmeye değer bir konu olduğunu göstermektedir. Bu araştırmada öğretmenlerin örgütsel söylentiye yönelik görüşlerinin demografik özelliklerine göre karşılaştırılması sonucunda; kıdem yılına göre örgütsel söylentinin toplamında ve bilgi edinme ve sosyalleşme boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuca göre kıdem yılı düşük olan öğretmenlerin kedem yılı yüksek olan öğretmenlere göre daha yüksek örgütsel söylenti puanına sahip oldukları görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, görev yapılan okuldaki öğretmen sayısı ve sosyal medya kulanım sıklıkları değişkenlerine göre öğretmenlerin örgütsel söylenti puanlarının anlamlı şekilde farklılaşmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: İnformal iletişim, kamu okullarında söylenti, örgütsel Söylenti

EXAMİNATİON OF RUMOR İN SCHOOLS AS AN INFORMAL COMMUNİCATİON FORM ACCORDİNG TO TEACHERS' VİEWS

ABSTRACT

The aim of the research is to examine the rumor, which is an informal communication form, according to the opinions of teachers working in public schools. It has been determined by the observations and researches that the rumor, which has a widespread and strong effect among the society, also has important effects on the organizations. Some studies have been carried out in the country and abroad on the effects of rumor in educational organizations. Evaluation of this issue in different samples and in the context of various demographic variables is expected to be a contributing factor in the management of public schools. For this purpose, this research was attempted. The data of the study were obtained from 108 teachers working in public schools in Siirt province with easy sampling method. The research was designed in descriptive scanning model. The "Organizational Rumor Scale" with 24 questions developed by Han and Dağlı (2018) and demographic questions were used as data collection tools. As a result of the analysis of the data obtained, the following results were obtained on the basis of the scale dimensions: When the opinions about the organizational rumor levels of the teachers were examined, it was found that the dimension of information acquisition was at the level of "I do not agree" with an average of 2.78, the dimension of socialization was at the level of "I do not agree" with an average of 2.41, and the dimension of cynical effect was at the level of "Partially Agree" with an average of 3.37. is seen. It is seen that the teachers' total organizational rumor level is at the level of "Partly Agree" with an average of 2.89. This shows that organizational rumor is a subject worth investigating and managing in public schools. In this study, as a result of the comparison of teachers' views on organizational rumor according to their demographic characteristics; It has been found that there is a statistically significant difference in the sum of organizational rumor and in the dimensions of acquiring knowledge and socialization according to the seniority year. According to this result, it was seen that teachers with low seniority years had higher organizational rumor scores than teachers with high seniority years. It was found that the organizational rumor scores of the teachers did not differ significantly according to the variables of gender, marital status, educational status, the number of teachers in the school and the frequency of social media use.

Keywords: Informal communication, rumor in public schools, organizational rumor

SA'Dİ ŞİRAZÎ'NİN BOSTAN VE GÜLİSTAN ADLI ESERLERİNDE "YÖNETİM ANLAYIŞI" ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Sinan CEREYAN

Arş. Gör. Dr., Dicle Üniversitesi, sinancereyan1986@gmail.com

ÖZET

Sa'di Şirazi, Bostan ve Gülistan adlı eserlerinde yer verdiği hikâyelerde iyi bir yönetimin adalet ve düzen üzerine kurulacağını dile getirmektedir. Çünkü adalet ve düzen anlayışını, kâinatın temel dayanağı olarak görmektedir. Bu sebeple hükümdarın adil davranması neticesinde güçlü bir orduya sahip olacağını ifade etmektedir. Güçlü ordu, hükümdarın adaletine tam güvendiği için ona candan ve gönülden bağlanarak hizmet edecektir.

Sa'di, Allah'ın hâkim ve adl isimlerinin yöneticilerde de olması gerektiğini ifade etmektedir. Sa'di'ye göre yöneticilerin sahip oldukları değer ve yaşam biçimleri halkın üzerinde büyük bir etki oluşturmaktadır. Bu sebeple halk, duasında Allah'ı yüceltip ona sığındığı gibi yönetici için de Allah'a yalvarıp yöneticinin uzun ömürlü olmasını istemelidir. Çünkü yönetici yeryüzündeki barışı, huzuru, eşitliği, adaleti sağlamaya çalışmaktadır.

Sa'di'ye göre İlahın yeryüzündeki temsilcisi hükümdar olduğu için hükümdarı hep yapıcı yönüyle nazara vermeye çalışmaktadır. Sa'di'ye göre hükümdar, halkına kötü davranırsa birçok olumsuzluğa kapı aralamaktadır. Bu çalışmada Sa'di Şirazi'nin adı geçen eserlerinde yer alan yönetim anlayışına dair konular üzerinde durularak genel bir değerlendirme yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sa'di Şirazi, Gülistan, Bostan, Yönetim, Ordu,

AN EVALUATION ON “MANAGEMENT APPROACH” IN SA'Dİ SHIRAZI'S WORKS TITLED BOSTAN AND GÜLİSTAN

ABSTRACT

Sa’di Shirazi states that a good government will be based on justice and order in the stories he includes in his works called Bostan and Gülistan. Because he sees the understanding of justice and order as the basis of the universe. For this reason, he states that the ruler will have a strong army as a result of behaving fairly. The strong army will serve him wholeheartedly and sincerely, as it fully trusts the justice of the ruler. Sa’di states that the names of Allah’s judges and names should also be in the rulers. According to Sa’di, the values and lifestyles of the rulers have a great influence on the people. For this reason, the people should beg Allah for the ruler and want the ruler to have a long life, just as they glorify Allah and take refuge in him in their prayers. Because the ruler tries to provide peace, tranquility, equality and justice on earth. According to Sa’di, since the representative of God on earth is the ruler, he always tries to put the ruler into consideration with his constructive aspect. According to Sa’di, if the ruler treats his people badly, he opens the door to many negativities. In this study, a general evaluation will be made by emphasizing the issues related to the understanding of management in the mentioned works of Sa’di Shirazi.

Keywords: Sa’di Shirazi, Bostan, Gülistan, Management, Army

AYAKTAN HASTA MEMNUNİYETİNİN CHAID ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Selman KIZILKAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Dicle Üniversitesi, selman.kizilkaya@dicle.edu.tr

Lütfü SİZER

Dr., Dicle Üniversitesi, lutfu.sizer@dicle.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, ayaktan hasta memnuniyetini etkileyen faktörlerin CHAID analizi ile tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, veri toplama tekniklerinden anket yöntemi kullanılmıştır. Anket içerisinde katılımcıları tanımlayıcı özelliklerin yanında, Ayaktan Hasta Memnuniyeti Ölçeği yer almaktadır. Ölçek, randevu, etkin muayene, bekleme süresi ve danışmanlık, çalışanların tutumu ve genel memnuniyet alanlarından oluşmaktadır. Anket, Diyarbakır ilinde poliklinik hizmeti almak için hastaneye başvuranlara yüz yüze uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, ayaktan hasta memnuniyet düzeyinin orta olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında, ayaktan hasta memnuniyetini etkileyen faktörlerin sürekli ilaç kullanma durumu, medeni durum ve yaş değişkenleri olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada ayrıca yaş değişkeninin randevu, etkin muayene ve genel memnuniyeti etkilediği tespit edilmiş iken algılanan gelir düzeyinin çalışanların tutumu ile bekleme süresi ve danışmanlık alanından duyulan memnuniyeti etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak, cinsiyet değişkeninin sadece çalışan tutumundan duyulan memnuniyeti, sosyal güvencenin ise etkin muayene alanından duyulan memnuniyeti etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hasta Memnuniyeti, Randevu, Etkin Muayene

INVESTIGATION OF OUTPATIENT SATISFACTION BY CHAID ANALYSIS

ABSTRACT

This research was carried out to determine the factors affecting outpatient satisfaction with CHAID analysis. Questionnaire method, one of the data collection techniques, was used in the research. In addition to the descriptive features of the participants, the Outpatient Satisfaction Scale is included in the questionnaire. The scale consists of the areas of appointment, effective examination, waiting time and counseling, employees' attitude and general satisfaction. The questionnaire was applied face-to-face to those who applied to the hospital to receive outpatient services in Diyarbakır. The obtained data were analyzed with the SPSS package program. As a result of the analysis, it was determined that the outpatient satisfaction level was moderate. In addition, it was determined that the factors affecting outpatient satisfaction were continuous drug use, marital status and age. In the study, it was also determined that the age variable affected the appointment, effective examination and general satisfaction, while it was concluded that the perceived income level affected the employees'attitude and waiting time and counselling field. Finally, it was determined that the gender variable only affects the satisfaction of the employee's attitude, and the social security affected the satisfaction of the effective examination Field.

Keywords: Patient Satisfaction, Appointment, Effective Examination

FİNANS VE BANKACILIK

FINANCE AND BANKING

BIST-30 ENDEKSİNDE HİSSE SENEDİ FİYATLARI İLE MUHASEBE KARLILIK ORANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN 2016-2021 DÖNEMİ İÇİN GMM MODELİ İLE ANALİZİ

Erkin Nevzat GÜDELCİ

Dr. Öğr. Üyesi, Batman Üniversitesi, ErkinNevzat.Gudelci@batman.edu.tr

Kudbeddin ŞEKER

Dr.Öğr. Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, kudbeddin.seker@dpu.edu.tr

ÖZET

Yatırım aracı olarak hisse senetleri riskli getiri araçları arasında yer almaktadır. Hisse senedi fiyatları mikro ve makro düzeyde birçok değişkenden etkilenmektedir. Bu değişkenlerden bazılarının etkileri belirlenemezken, özellikle sayısal verilere odaklı hesaplanabilen verilerden oluşan bazı değişkenlerin etkileri belirlenebilmektedir. Şirketlerin finansal tablolarında yer alan karlılık oranları hisse senedi fiyatlarına olumlu veya olumsuz etkide bulunabilmektedir. Bu nedenle yatırımcılar yatırım kararlarını verirken şirketlerin finansal raporlarını da incelerler.

Bu çalışmanın amacı BIST-30 Endeksinde yer alan şirketlere ait hisse senedi fiyatlarını etkileyen değişkenleri belirlemektir. Çalışmanın veri seti 2014-2021 dönemlerine ait (8 dönem) yıllık verilerden oluşmaktadır. Çalışma verileri Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) internet sitesinden ve şirketlerin faaliyet raporlarından alınmıştır. Çalışma belirtilen dönemlerde BIST-30 Endeksinde yer alan 41 şirketi kapsamaktadır. Analizde bağımlı değişkenlerin geçmiş değerlerini de modele katan Genelleştirilmiş Momentler Metodu (GMM) yöntemi kullanılmıştır. Dinamik Panel GMM tahmincilerinin fark işlemine dayanması modelde durağanlık sorununu kaldırmaktadır. Sınama testleri sonucunda ikinci dereceden otokorelasyon çıkmaz ise model geçerlidir. Kurulan modelde bağımlı değişken olarak Hisse Senedi Fiyatı Yüzde Değişim (HSFD) ve bağımsız değişkenler olarak Aktif Karlılığı (ROA), Özsermaye Karlılığı (ROE), Net Kar Marjı (NKM) ile Esas Faaliyet Karlılığı (EFK) kullanılmıştır.

Çalışma sonucunda modelde geçmiş değeri ile yer alan Hisse Senedi Fiyatı Yüzde Değişim %1 önem derecesinde 0,01981 katsayı ile pozitif olarak bulunmuştur. Bağımsız değişkenler olan Aktif Karlılığı %1 önem derecesinde 5.2336 katsayı ile pozitif, Net Kar Marjı %1 önem derecesinde -4.86095 katsayı ile negatif ve Esas Faaliyet Karlılığı %1 önem derecesinde 3.33682 katsayı ile pozitif etkili olarak bulunmuştur. Buna göre, BIST-30 şirketlerinin aktif karlılıklarında %1'lik bir artış hisse senedi piyasa değerlerini %5.2336 artırmaktadır. Net kar marjların da %1'lik bir artış ise hisse senedi piyasa değerlerini %4.86095 azaltmakta ve esas faaliyet karlılığında %1'lik bir artış hisse senedi piyasa değerlerini %3.33682 artırmaktadır. Özsermaye Karlılığı katsayısı negatif fakat anlamsız çıkmıştır. Sınama testlerinde ikinci derecede otokorelasyon bulunmamış ve Wald testi %1 önem derecesinden anlamlı çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hisse Senedi Fiyatları, Muhasebe Karlılık Oranları, Genelleştirilmiş Momentler Metodu (GMM).

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN STOCK PRICES AND ACCOUNTING PROFITABILITY RATIOS IN BIST-30 INDEX WITH GMM MODEL FOR 2016-2021 PERIOD

ABSTRACT

As an investment tool, stocks are among the risky income instruments. Stock prices are affected by many variables at the micro and macro level. While the effects of some of these variables cannot be determined, the effects of some variables that can be calculated, especially focused on numerical data, can be determined. The profitability ratios in the financial statements of the companies can have a positive or negative effect on the stock prices. For this reason, investors also examine the financial reports of companies while making their investment decisions.

The aim of this study is to determine the variables that affect the stock prices of the companies in the BIST-30 Index. The data set of the study consists of annual data for the period of 2014-2021 (8 terms). The study data were taken from the Public Disclosure Platform (KAP) website and the annual reports of the companies. The study covers 41 companies included in the BIST-30 Index in the specified periods. The Generalized Moments Method (GMM) method, which also includes the past values of the dependent variables, was used in the analysis. The fact that the Dynamic Panel GMM estimators are based on the difference operation removes the stationarity problem in the model. If there is no quadratic autocorrelation as a result of the test tests, the model is valid. In the established model, Share Price Percentage Change (HSFD) was used as dependent variable and Return on Assets (ROA), Return on Equity (ROE), Net Profit Margin (NCM) and Operating Profitability (EFK) were used as independent variables.

As a result of the study, the Percentage Change in the Stock Price, which is included in the model with its historical value, was found to be positive with a coefficient of 0.01981 at 1% significance level. The independent variables, Return on Assets, were found to be positive with a coefficient of 5.2336 at 1% importance, Net Profit Margin was found to be negative with a coefficient of -4.86095 at 1% importance, and Operating Profitability with a coefficient of 3.33682 at 1% importance. Accordingly, a 1% increase in the return on assets of BIST-30 companies increases their stock market values by 5.2336. A 1% increase in net profit margins decreases stock market values by 4.86095%, and a 1% increase in operating profitability increases stock market values by 3.33682%. Return on Equity coefficient was negative but insignificant. There was no second-order autocorrelation in the test tests and the Wald test was significant at 1% significance level.

Keywords: Stock Prices, Accounting Profitability Ratios, Generalized Method of Moments

ÜSTEL YUMUŞATMA DURUM UZAY MODELLERİ ETS, BATS VE TBATS MODELLERİ KULLANARAK BORSA İSTANBUL (BİST)'TE HİSSE SENEDİ TAHMİNİ

Cebeli İNAN

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, cinan@bingol.edu.tr

Erkan OKTAY

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, erkanoktay@atauni.edu.tr

ÖZET

Dijitalleşmenin arttığı ve veri tabanlarına erişimin geliştiği çağımızda borsaya olan ilgi de arttı. Bu avantajlar ele alınacak verilerin daha da artması, doğrusal olup olmaması ve çoklu mevsimsellik gibi durumları da ortaya çıkardı. İşte bu durum ile baş edebilmek için geleneksel modellerin yerine modifiye edilmiş yeni modellere ihtiyaç olduğunu ortaya çıkardı. Bu çalışmada Borsa İstanbul (BİST)'in verilerinden BİST50 endeksinin aylık ortalama kapanış değerleri için 2000-2022 yılları arası verileri ele alındı. Bu değerlerin bazı tanımlayıcı istatistikleri olan ortalama, minimum, maksimum, standart sapma, çarpıklık ve basıklık gibi bilgiler verilmiştir. Daha sonra BİST50 endeksinin aylık ortalama kapanış değerlerine ait zaman serileri için beyaz gürültü özelliğine sahip olup olmadığı, trend ve/veya mevsimsel bileşen içerip içermediği araştırılmıştır. Beyaz gürültü varlığı Ljung-Box testi ve mevsimsel bileşen varlığı ise Ollech-Webel birleştirilmiş testi (WO-test) ile incelenmiştir. Sonraki aşamada ise tüm zaman serileri için, üstel yumuşatma durum uzay modelleri olan ETS, BATS ve TBATS modelleri kullanılarak zaman serisi analizleri yapılmıştır. Kurulan modellerin başarısını değerlendirmek için MSE (ortalama kare hata), RMSE(kök ortalama kare hata), MAE (ortalama mutlak hata) ve MAPE (ortalama mutlak yüzde hata) performans kriterleri kullanılmıştır. MSE, RMSE, MAE ve MAPE performans kriterleri için en küçük değeri veren model diğer modellere göre en doğru tahmin sonucunu veren modeldir. Son adımda ise, seçilen model üzerinden 24 aylık öngörüler elde edilmiştir. Analizlerin tamamı R-Project yazılımı (R Core Team, 2021) ve bu yazılımda bulunan forecast (Hyndman ve diğ. 2020), nnfor (Kourentzes, 2019) ve seastests (Ollech, 2021) paketleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Borsa İstanbul, ETS, BATS, TBATS, Zaman serileri

FORECASTING IN BORSA ISTANBUL (BIST) USING EXPONENTİAL SMOOTHİNG STATE SPACE MODELS ETS, BATS AND TBATS MODELS

ABSTRACT

In our age, where digitalization has increased and access to databases has improved, the interest in the stock market has also increased. These advantages also revealed the fact that the data to be handled increased further, whether they were linear or not, and multi-seasonality. In order to cope with this situation, it was revealed that there was a need for modified new models instead of traditional models. In this study, the data between 2000-2022 for the monthly average closing values of the BIST50 index, which is one of the data of Borsa Istanbul (BIST), was discussed. Some descriptive statistics of these values such as mean, minimum, maximum, standard deviation, skewness and kurtosis are given. Then, it was investigated whether the BIST50 index has a white noise feature for the time series of the monthly average closing values, and whether it contains a trend and/or seasonal component. The presence of white noise was examined by the Ljung-Box test and the presence of seasonal components was examined by the Ollech-Webel combined test (WO-test). In the next step, time series analyzes were performed for all time series using the exponential smoothing state space models ETS, BATS and TBATS. MSE (mean square error), RMSE (root mean square error), MAE (mean absolute error) and MAPE (mean absolute percent error) performance criteria were used to evaluate the success of the established models. The model that gives the smallest value for MSE, RMSE, MAE and MAPE performance criteria is the model that gives the most accurate prediction result compared to other models. In the last step, 24-month forecasts were obtained over the selected model. All of the analyzes were prepared using the R-Project software (R Core Team, 2021) and the forecast (Hyndman et al. 2020), nnfor (Kourentzes, 2019) and seastests (Ollech, 2021) packages included in this software.

FİYAT ARTIŞLARINA İLİŞKİN ALGILANAN ADALETİN SATIN ALMA NİYETİNE ETKİSİNDE SADAKATİN DÜZENLEYİCİ ROLÜ VAR MIDIR? BU ROL FİYAT ARTIŞ NEDENİ VE DÜZEYİNE GÖRE DEĞİŞİR Mİ?

Ümit DOĞRUL

Dr. Öğr. Üyesi, Mersin Üniversitesi, udogrul@mersin.edu.tr

ÖZET

İşletmelerin pazarlama faaliyetlerinin başarısında fiyatlandırma kararları kritik öneme sahiptir. Çünkü fiyat, tüketicilerin belirli bir ürün veya hizmeti satın almaları için bir karar kriteri olarak kabul edilir. Bu sebepten dolayı, nihai fiyatı veya fiyat değişimlerini etkili bir şekilde belirlemek için işletmelerin fiyatlandırma stratejilerine yönelik müşteri tepkilerini anlamaları gerekmektedir. Tüketiciler fiyat artışlarına yönelik tepkilerine yön veren en önemli faktörlerden biri algıladıkları fiyat adaletidir. Çünkü tüketicilerin fiyatın veya fiyatlandırma sürecinin adil olup olmadığına ilişkin algıları kararlarında etkili olmaktadır. Ancak bireyin fiyata ilişkin algıladıkları adaletin satın alma niyetine etkisi de birçok faktöre göre değişkenlik göstermektedir. Tüketicilerin markaya veya işletmeye olan sadakatine göre bu ilişki farklılaşabilmektedir. Ayrıca fiyat artışlarının nedeni ve fiyat artış düzeyinin de bu ilişkiler üzerinde önemli bir düzenleyici etkisi olması beklenmektedir. Bu çalışmanın da amacı fiyat artışlarına ilişkin algılanan adaletin satın alma niyetine etkisinde sadakatin düzenleyici rolünü ortaya koymaktır. Ayrıca çalışmada söz konusu düzenleyici etkilerin fiyat artış nedeni ve fiyat artışı düzeyine göre değişip değişmediği de incelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda araştırma amacı doğrultusunda deneysel bir tasarım oluşturulmuştur. Araştırmaya 416 kişi katılmıştır. Araştırma kapsamında belirlenen düzenleyici etki hipotezlerini test etmek amacıyla iki ve üç yönlü etkileşim etkisi incelenmiştir. İki ve üç yönlü etkileşim etkisini test etmek amacıyla Hayes' in PROCESS makrosunda 1 ve 3 nolu modeller kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre algılanan adaletin satın alma niyeti üzerine etkisinde sadakatin düzenleyici rolü olduğu belirlenmiştir. Ayrıca fiyat artışlarına ilişkin algılanan adaletin satın alma niyetine etkisinde sadakatin düzenleyici etkisinin fiyat artış nedenine ve fiyat artış düzeyine göre değiştiği de ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fiyat adaleti algısı, Fiyat artışı, Düzenleyici etki

DOES LOYALTY HAVE A MODERATION ROLE IN THE EFFECT OF PERCEIVED JUSTICE REGARDING PRICE INCREASE ON PURCHASE INTENTION? DOES THIS ROLE VARY ACCORDING TO THE REASON AND LEVEL OF THE PRICE INCREASE?

ABSTRACT

Pricing decisions are critical in the success of marketing activities of businesses. Because price is considered a decision criterion for consumers to buy a particular product or service. For this reason, businesses need to understand customer responses to their pricing strategies in order to effectively determine the final price or price changes. One of the most important factors shaping the reactions of consumers to price increases is the perceived price fairness. Because consumers' perceptions of whether the price or the pricing process is fair are influential in their decisions. However, the effect of the individual's perceived fairness regarding price on purchase intention also varies according to many factors. This relationship may differ according to the loyalty of consumers to the brand or business. In addition, the reason for price increases and the level of price increase are expected to have a significant regulatory effect on these relations. The aim of this study is to reveal the moderator role of loyalty in the effect of perceived fairness regarding price increases on purchase intention. In addition, in the study, it has been tried to examine whether the said moderation effects change according to the reason for the price increase and the level of the price increase. In this context, an experimental design was created in line with the research purpose. 416 people participated in the research. In order to test the moderation effect hypotheses determined within the scope of the research, two and three-way interaction effects were examined. Models 1 and 3 were used in Hayes' PROCESS macro to test the two- and three-way interaction effect. According to the results of the analysis, it has been determined that loyalty has a moderating role in the effect of perceived justice on purchase intention. It was also revealed that the moderator effect of loyalty on the effect of perceived fairness regarding price increases on purchase intention varies according to the reason for the price increase and the level of the price increase.

Keywords: Perceived price fairness, Price increase, Moderation effect

CC-MSV MODELİ İLE BİTCOİN VE SEÇİLİ DÖVİZ KURLARI ARASINDAKİ VOLATİLİTE ETKİLEŞİMİ

Ethem KILIÇ

Dr. Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, etemklc@hotmail.com

ÖZET

21. yüzyılın en büyük devrimlerinden bir tanesi kripto paraların finansal piyasalara kazandırılmasıdır. Kripto paralar finansal piyasalarda hem bir ödeme aracı hemde yatırımcılar için bir yatırım aracı olarak kullanılmaktadır. Fiziksel bir yapısı olmasmasına rağmen çokça tercih edilmektedir. Tercih edilmesinin temelinde işlem maliyetlerinin az olması, işlemlerin yapılmasında zaman kısıtının bulunmaması gibi nedenler yatmaktadır. Günümüzde binlerce kripto paradan bahsetmek mümkündür. Ancak bunlar arasında en çok popüler olan ve ilk olarak piyasaya çıkan Bitcoin'dir. Bitcoin'in hem ödeme aracı hem de yatırım aracı olması uluslararası alanda ticaret yapan firmaların ve yatırımcıların dikkatini çekmiştir. Bu nedenle Bitcoin ile döviz kurları arasındaki ilişki firrmalar ve yatrımcılar için önem kazandığını söylemek mümkündür. Çalışmada Bitcoin ile seçili döviz kurları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Çalışmada Bitcoin, Euro, Avusturalya doları ve Sterlin değişkenlerinin ABD doları cinsindeki değerleri kullanılmıştır. 24.11.2013–20.03.2022 dönemine ait haftalık veriler kullanarak çalışma gerçekleştirilmiştir. Değişkeneler arasındaki volatilite etkileşimi çok değişkenli stokastik volatilite modeli olan CC-MSV modeli ile analiz edilmiştir. Çok değişkenli stokastik volatilite modeli olan CC-MSV modeli sonuçlarına göre; Bitcoin, Euro, Avusturalya Dolar ve Sterlin'de meydana gelen volatilitenin kalıcı oldu saptanmıştır. Bitcoin ile Euro, Avusturalya Dolar ve Sterlin arasında volatilite etkileşimi olmadığı tespit edilmiştir. Bitcoin ile Euro, Avusturalya Dolar ve Sterlin'in volatilitelerinin öngörülebilir olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu bulgular ışığında Bitcoin ile dövize yatırım yapacak olan yatırımcıların portföylerinde ikisine yer vermeleri sağlıklı olacaktır. Çünkü Bitcoin ile dövizin getirileri aynı yönde hareket etmemektedirler.

Anahtar Kelimeler: Bitcoin, Döviz Kuru, Stokastik Volatilite.

VOLATILITY INTERACTION BETWEEN CC-MSV MODEL AND BITCOIN AND SELECTED EXCHANGE RATES

ABSTRACT

One of the biggest revolutions of the 21st century is the introduction of cryptocurrencies to the financial markets. Cryptocurrencies are used in financial markets both as a payment tool and as an investment tool for investors. Although it does not have a physical structure, it is highly preferred. The reason for its preference lies in the low transaction costs and the absence of time constraints in the execution of transactions. Today, it is possible to talk about thousands of cryptocurrencies. However, the most popular among them is Bitcoin, which was first released. The fact that Bitcoin is both a payment tool and an investment tool has attracted the attention of companies and investors doing business in the international arena. For this reason, it is possible to say that the relationship between Bitcoin and exchange rates has gained importance for companies and investors. In the study, the relationship between Bitcoin and selected exchange rates was investigated. In the study, the values of Bitcoin, Euro, Australian Dollar and Sterling variables in US dollars were usedThe study was carried out using weekly data for the period 24.11.2013-20.03.2022. The data used in the study were taken from investing.com. The data used in the study were taken from investing.com. Analyzes were made by transforming the data into return series. The volatility interaction between the variables was analyzed with the multivariate stochastic volatility model, the CC-MSV model. According to the results of the CC-MSV model, which is a multivariate stochastic volatility model; It has been determined that the volatility in Bitcoin, Euro, Australian Dollar and Sterling is permanent. It has been determined that there is no volatility interaction between Bitcoin and Euro, Australian Dollar and Sterling. It has been determined that the volatility of Bitcoin, Euro, Australian Dollar and Sterling is predictable. In the light of these findings, it would be healthy for investors who will invest in foreign currency with Bitcoin to include both in their portfolios. Because the returns of Bitcoin and foreign exchange do not move in the same direction.

Keywords: Bitcoin, Exchange Rate, Stochastic Volatility.

BANKA TÜRLERİNE GÖRE TİCARİ KREDİLERİN İSTİHDAM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: TODA-YAMAMOTO YAKLAŞIMI

Mustafa BEYBUR

Dr., Dicle Üniversitesi, mustafa.beybur@dicle.edu.tr

ÖZET

Türk bankacılık sektörü katılım ve mevduat bankalarının birlikte faaliyet gösterdiği ikili bir bankacılık sistemine sahiptir. Türkiye'de uzun yıllardan bu yana katılım bankacılığı faaliyetleri yapılmakla birlikte katılım bankacılığının bankacılık sektörü içerisindeki pazar payı özellikle son yıllarda artış göstermiştir. Gerek fon toplama gerekse fon kullandırma prensipleri birbirinden farklı olan söz konusu bu bankalar tarafından hem işletme hem de bireysel müşterilere yönelik krediler kullandırılmaktadır. Ancak katılım bankaları sadece gerçek ticari işlemleri finanse etmekte ve bu yönleri ile mevduat bankalarından farklılaşmaktadır. Bankalar tarafından kullandırılan ticari krediler işletmelerin daha fazla yatırım, üretim ve istihdam oluşturmalarına imkân vermektedir. Böylelikle kullandırılan kredilerin ekonomik büyüme ile birlikte istihdamı da arttırması beklenmektedir. Banka kredileri ile istihdam arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmaların bankacılık sektörü geneline yönelik olduğu göze çarpmaktadır. Ancak fon kullandırım prensipleri ve şekilleri farklı olan katılım ve mevduat bankalarının ayrı ayrı incelenmesi gerektiği düşünülmektedir. Böylece katılım ve mevduat bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerindeki etkisi açısından farklılık gösterip göstermediği incelenebilecektir. Ayrıca kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerindeki etkileri gerek ülke ekonomisi gerekse banka yönetimlerinin alacağı kararlar açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmada mevduat ve katılım bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerindeki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaçla 2017:01-2022:02 dönemleri arasında mevduat ve katılım bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerindeki etkisi Toda-Yamamoto nedensellik testi ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda katılım bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerinde etkili olduğu, buna karşılık mevduat bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdam üzerinde etkili olmadığı tespit edilmiştir. Sadece reel ticaretin finanse edildiği katılım bankaları tarafından kullandırılan ticari kredilerin istihdamın arttırılması açısından daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, Ticari Krediler, İstihdam, Toda-Yamamoto, Nedensellik.

THE EFFECT OF COMMERCIAL LOANS ON EMPLOYMENT BY BANK TYPES: TODA-YAMAMOTO APPROACH

ABSTRACT

The Turkish banking sector has a dual banking system in which participation and deposit banks operate together. Although participation banking activities have been carried out in Turkey for many years, the market share of participation banking in the banking sector has increased especially in recent years. These bank types, which have different fund collection and fund allocation principles, provide loans for both business and individual customers. However, participation banks only finance real commercial transactions and differ from deposit banks in these aspects. Commercial loans extended by banks allow businesses to create more investment, production and employment. Thus, it is expected that the loans extended will increase employment along with economic growth. It is striking that the studies examining the relationship between bank loans and employment are for the general banking sector. However, it is considered that participation and deposit banks, which have different fund allocation principles and forms, should be examined separately. In this way, it will be possible to examine whether commercial loans extended by participation and deposit banks have any difference in terms of their effect on employment. In addition, the effects of commercial loans on employment are important both for the country's economy and for the decisions to be taken by bank management. In this study, it is aimed to investigate the effect of commercial loans extended by deposit and participation banks on employment. For this purpose, the effect of commercial loans extended by deposit and participation banks between the periods 2017:01-2022:02 on employment was analyzed with the Toda-Yamamoto causality test. As a result of the analysis, it has been determined that commercial loans extended by participation banks have an effect on employment, whereas commercial loans extended by deposit banks have no effect on employment. It has been concluded that commercial loans extended by participation banks, where only real trade is financed, are more effective in terms of increasing employment.

Keywords: Banking, Commercial Loans, Employment, Toda-Yamamoto, Cointegration

GLOBAL FİNANS PİYASASINDA YÜKSELEN DEĞER: SUKUK

Turan ÖNDEŞ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, tondes@atauni.edu.tr

Osman Can BARAKALI

Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, osman.barakali@atauni.edu.tr

ÖZET

Sukuk sertifikaları, İslami finans işlemlerinde farklı bir fon kaynağı olarak geliştirilmiş olup, çıkarıldıkları ilk tarihten günümüze kadar pozitif büyümesini sürdürmektedir. Büyüme trendi ile birlikte aynı zamanda tüm dünya piyasalarını etkisi altına alan pandemi döneminde de mali sektörün itici güçlerinden biri haline gelmiştir. Yapısı itibariyle farklı risklere sahip yatırım araçlarını bünyesinde barındıran sukuk sertifikaları, dini hassasiyetleri olan yatırımcıların yatırım pörtföylerini çeşitlendirmelerinde önemli rol oynamaktadır. Son zamanlarda piyasalarda oluşan olağanüstü hareketliliklerle beraber değişen yatırımcı bakış açısı, sukuk piyasalarında olumlu bir biçimde kendini göstemiş ve sukuk sertifikaları tarihindeki en iyi ihraç rakamlarına ulaşmıştır. Çalışmada 2020 yılı ve öncesi dünya çapında gerçekleştirlmiş sukuk ihraçları incelenmiş ve sukuk ihraçlarının trendleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmada sukuk piyasasında değişen dinamiklere bir bakış sunulmakta ve ihraç edilen sukuk sertifikalarının yıl, tür, vade gibi özellikleri ortaya konmaya çalışılmaktadır. Çalışmada Türkiye'nin sukuk piyasasındaki konumu belirlenmekte ve sonuç kısmında pazar payının artırılması için öneriler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sukuk, Sukuk Piyasaları, İslami Fon, İslami Finans

RISING VALUE IN THE GLOBAL FINANCE MARKET: SUKUK

ABSTRACT

Sukuk certificates maintain a positive growth trajectory from the first date they were issued to the present. Along with its growth trend, it has also become one of the driving forces of the sector during the pandemic period, which affected all world markets. Incorporating investment instruments with different risks due to their structure, sukuk certificates play an important role in diversifying their investment portfolios for investors with religious sensitivities. The investor perspective, which has changed with the extraordinary activity in the markets recently, showed itself positively in the sukuk markets and reached the best issuance figures in the history of sukuk certificates. In the study, the sukuk issuances carried out worldwide in 2020 and before were examined and the trends of the sukuk issuances were tried to be revealed. The study presents an overview of the changing dynamics in the sukuk market and examines the characteristics of the issued sukuk certificates such as year, type and maturity. In the study, Turkey's position in the sukuk market is determined and in the conclusion, suggestions are presented to increase the market share of sukuk.

Keywords: Sukuk, Sukuk Markets, Sharia Funds, Islamic Finance

İŞLETME

BUSINESS ADMINISTRATION

“ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İŞLETME” KONULARINDA 2000-2020 DÖNEMİNİ ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Abdullah Zübeyr AKMAN

Öğr. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi, abdullahzubeyrakman@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma 1982-2022 yılları arasında SCOPUS veri tabanında indekslenen ve “örgüt kültürü ve işletme” alanlarında gerçekleştirilen makale ve kitap çalışmalarının genel eğilimini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda ilgili veriler bibliyometrik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bir konuda yapılan belli başlı çalışmaları bütüncül bir şekilde gösteren ve aralarında karşılaştırma imkânı veren çalışma türlerinden bir tanesi bibliyometrik analizdir. Bu analiz türünde, çalışmalar olduğu gibi gösterilir ve çalışmalar, yazarlar ve kurumlar arasında ilişkiler ağını ortaya çıkarır. Bu tür çalışmalar, ilgili alanda çalışacak akademisyen ve araştırmacılara yol gösterici bir nitelik taşımakta ve alan yazına katkı sağlamaktadır. Çalışma yöntemi olarak bibliyometrik analiz tercih edilmiştir. Analiz programı olarak “VOSviwer 1.6.18” programı kullanılmıştır. SCOPUS veri tabanında “örgüt kültürü ve işletme” anahtar kelimeleri kullanılarak araştırma yapılmış ve 3377 makaleye ulaşılmıştır. Sonuç olarak en fazla yayının 2020 yılında gerçekleştirildiği, en çok çalışma gerçekleştiren yazarın K. Kasemsap olduğu ve en fazla yayının JBE (Journal of Business Ethics) dergisinde yapıldığı görülmüştür. Yine en çok araştırma yapan kurumun Harvard Business School olduğu, en çok çalışma gerçekleştirilen ülkenin ABD olduğu ve en çok atıf alan çalışmanın ise Hansen vd. (1999) tarafından yazılan “What's your strategy for managing knowledge?” adlı çalışma olduğu görülmüştür. Ayrıca çalışma kapsamında ağ görselleri haritalarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Kültürü, İşletme, Bibliyometrik Analiz, VOSviewer.

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS ON THE PERIOD 2000-2020 ON "ORGANIZATIONAL CULTURE AND BUSINESS"

ABSTRACT

This study aims to determine the general trend of articles and books indexed in the SCOPUS database between 1982 and 2022 in the fields of "organizational culture and business". In this context, the relevant data were analyzed using the bibliometric analysis method. Bibliometric analysis is one of the types of studies that show the major studies on a subject in a holistic way and allow comparison between them. In this type of analysis, studies are shown as they are, revealing the web of relationships between studies, authors, and institutions. Such studies have a guiding quality for academicians and researchers who will work in the related field and contribute to the literature. Bibliometric analysis was preferred as the study method. "VOSviwer 1.6.18" program was used as the analysis program. In the SCOPUS database, a research was conducted using the keywords "organizational culture and business" and 3377 articles were reached. As a result, it was seen that the most publications were made in 2020, the author who performed the most studies was K. Kasemsap, and the most publications were made in JBE (Journal of Business Ethics). Again, the institution with the most research is Harvard Business School, the country with the most studies is the USA, and the most cited study is Hansen et al. (1999) "What's your strategy for managing knowledge?" has been found to be a study. In addition, network visual maps are included within the scope of the study.

Keywords: Organizational Culture, Business, Bibliometric Analysis, VOSviewer.

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA UYGULANAN DİSİPLİN CEZALARININ ANALİZİ: 2020-2021 DÖNEMİ

Kaan Ramazan ÇAKALI

Dr., Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası A.Ş., kaanramazanc@gmail.com

Gürol BALOĞLU

Dr., Süzer Grubu, gurol@live.com

ÖZET

Çalışmanın amacı muhasebe meslek mensuplarına uygulanan disiplin cezalarının analiz edilmesidir. Çalışmada TÜRMOB tarafından yayınlanan disiplin kurulu kararlarından yararlanılarak meslek mensuplarına 2020-2021 döneminde uygulanan disiplin cezaları unvan, cinsiyet, ceza türü ve kayıtlı olunan odanın bulunduğu coğrafi bölge kategorilerinde analiz edilmiştir. Ayrıca, analiz sonuçları Aslan ve Özdemir (2020) tarafından hazırlanan ve 2009-2019 dönemi verilerini içeren çalışmanın sonuçları ile karşılaştırılmıştır.

2020-2021 dönemine yönelik yapılan analizler, 2021 yılında 2020 yılına kıyasla uygulanan disiplin cezalarının sayısında artış yaşandığını, 2020 yılında en fazla uygulanan ceza 6 ay süreyle mesleki faaliyetten alıkoyma iken 2021 yılında 12 ay süreyle mesleki faaliyetten alıkoyma cezasının ilk sıraya yükseldiğini göstermektedir. 2020 ve 2021 yıllarında gerek adetsel gerekse oransal olarak en fazla ceza Marmara, en az ceza ise Doğu Anadolu bölgesinde faaliyet gösteren meslek mensuplarına uygulanmıştır. Her iki yılda da en fazla ceza SMMMlere verilirken, erkek meslek mensupları kadın meslek mensuplarına kıyasla daha fazla ceza almıştır. Buna karşın tüm disiplin cezaları içerisinde kadın meslek mensuplarının oranı 2021 yılında 2020 yılına kıyasla artış göstermiştir.

Çalışma sonuçları ile 2009-2019 dönemi verilerinin kıyaslanması neticesinde ise disiplin cezalarının gerek adetsel gerekse ceza alan meslek mensubu sayısı açısından artış gösterdiği görülmektedir. 2020-2021 döneminde 12 ay süreyle mesleki faaliyetten alıkoyma cezasında oransal olarak artış yaşanırken, meslekten çıkarma cezası ise düşüş göstermiştir. Her iki dönemde de en fazla ceza Marmara bölgesinde faaliyet gösteren meslek mensuplarına uygulanmıştır. 2020-2021 döneminde 2009-2019 dönemine kıyasla İç Anadolu ve Ege bölgesinin toplam disiplin cezaları içerisindeki paylarında azalış yaşanmıştır. 2020 ve 2021 yıllarında 2009-2019 dönemine kıyasla oransal olarak en yüksek artış SMMMlere uygulanan cezalardadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe mesleği, muhasebe meslek mensupları, etik, disiplin cezaları

ANALYSIS OF DISCIPLINARY PENALTIES IMPOSED ON ACCOUNTING PROFESSIONALS: 2020-2021 PERIOD

ABSTRACT

The aim of the study is to analyze the disciplinary penalties applied to accounting professionals. In the study, using the disciplinary committee decisions published by TURMOB, the disciplinary punishments applied to the professionals in 2020-2021 period are analyzed in the categories of title, gender, type of punishment and the geographical region where the registered room is located. In addition, the results of the analysis are compared with the results of Aslan and Özdemir (2020) that contains the data for the period of 2009-2019.

The analyzes for the 2020-2021 period show that there has been an increase in the number of disciplinary penalties applied in 2021 compared to 2020, while the most applied penalty in 2020 is 6-month suspension from professional activity, in 2021 the penalty of 12-month suspension from professional activity rose to the top. In 2020 and 2021, the maximum number of penalties, both quantitatively and proportionally, is applied to the members of the profession operating in the Marmara region, and the minimum penalty is applied to the members of the profession operating in the Eastern Anatolia region. While the highest number of penalties are given to CPAs in both years, male professionals received more penalties than female professionals. On the other hand, the proportion of female professionals among all disciplinary punishments increased in 2021 compared to 2020.

As a result of the comparison of the results of the study with the data for the period of 2009-2019, it is seen that the disciplinary penalties have increased both in terms of quantity and the number of professional members who have been punished. In the 2020-2021 period, while there is a proportional increase in the penalty of 12-month suspension from professional activity, the penalty of dismissal decreased. In both periods, the most punishment was applied to the members of the profession operating in the Marmara region. Compared to the period of 2009-2019, the share of Central Anatolia and Aegean regions in total disciplinary penalties decreased in the 2020-2021 period. Compared to the 2009-2019 period, the highest proportional increase is in the penalties applied to CPAs in 2020 and 2021.

Keywords: Accounting profession, accounting professionals, ethics, disciplinary penalties

YEŞİL TEKNOLOJİ PAZARLARINDA YEŞİL MARKA EŞİTLİĞİNİN SAĞLANMASI

Tuğba YEĞİN

Dr., Karabük Üniversitesi, yegin.tugba.dr@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma, bir yandan teknoloji sektöründe var olan markaların yeşil ürünlerinin tüketiciler tarafından daha fazla benimsenmesinde yeşil marka eşitliği performansının olası rolünü incelemeyi, diğer yandan yeşil marka eşitliğinin öngörücüleri ve sonuçları üzerine literatürdeki araştırma eksikliğini azaltmayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, Türkiye'de ikamet eden 211 Apple markasının tüketicileri ile çevrimiçi bir anket uygulayarak ampirik bir araştırma yapıyoruz. Elde edilen verilerle, birinci aşaması bu araştırmanın modeline ilişkin literatürden uyarlanan ölçeklerin geçerlilik, güvenirlik, faktör yükleme ve Pearson korelasyon analizleri, ikinci aşaması ise araştırmanın varsayımlarını test eden path analizi olmak üzere yapısal eşitlik modellemesi analizini gerçekleştiriyoruz. EFA ve DFA sonuçları; GBE, GPI, GT, GS ve GPI ölçeklerinin yapı geçerliliği, yakınsak geçerlilik, birleşik yapı geçerliliği, model uyum iyiliği ve güvenirlilik değerlerinin literatürdeki eşik değerleri sağladığını ortaya koydu (Cronbach's alpha>.60, AVE>.50 ve CR>.70). Ayrıca, ölçeklerin çoklu bağlantı sorunu olmadığını VIF<5 değeri ortaya koymuştur. Pearson korelasyon analizi sonuçları yapılar arasındaki ilişkiyi ortaya koydu. SEM sonuçları, GT→GBE (β=0.231, p<.05), GS→GBE (β=0.268, p<.05), and GBI→GBE (β=0.342, p<.05) faktörlerinin GBE'nin yordayıcıları olduğunu ve yeşil marka eşitliği performans derecesinin tüketicilerin yeşil ürünleri satın alma niyetini etkilediğini (GBE→GPI (β=0.576, p<.05)) ortaya koydu. Bu bağlamda, bu araştırmanın sonuçları, sınırlı sayıda yeşil pazar araştırmasında yer alan yeşil marka eşitliği ve öncüllerine ilişkin kavramların bir uzantısını sağlayarak literatür için teorik çıkarımlar sağlamaktadır. Ek olarak, bu araştırma, yeşil teknoloji ürünleri ile pazarda rekabet edecek markaların yöneticileri ve pazarlamacıları için, onları açıklayan ve yorumlayan ampirik kanıtlara dayalı pratik çıkarımlara sahiptir. Bu araştırma yeşil marka sahiplerine ve yöneticilerine, yeşil güven, yeşil memnuniyet ve yeşil imaj, yeşil marka eşitliği performanslarını iyileştirmeleri ile birlikte, yeşil ürünlerin daha fazla tüketici tarafından kabul edilmesi için olası yolları sunmaktadır. Yazarın bildiği kadarıyla bu çalışma, SDK performansını iyileştirme yönünde ilerleyen ülkeler bağlamında bu konuyu temel alan ilk vaka çalışması olması nedeniyle benzersiz bir değere sahiptir. Çalışmanın, yeşil marka, yeşil marka eşitliği, sürdürülebilirlik, yeşil satın alma niyeti alanlarındaki yapılacak araştırmalara rehberlik etmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil Pazarlama, Yeşil Marka, Yeşil Marka Eşitliği, Yeşil Satın Alma Niyeti, Tüketici Davranışları

ENSURING GREEN BRAND EQUITY IN GREEN TECHNOLOGY MARKETS

ABSTRACT

This study aims to examine the possible role of green brand equity performance in the consumer adoption of green products of existing brands in the technology sector, on the one hand, and to reduce the lack of research in the literature on the predictors and consequences of green brand equity, on the other hand. For this purpose, we conduct an empirical research by applying an online survey to consumers of 211 Apple brands residing in Turkey. With the data obtained, we perform structural equation modeling analysis, the first stage of which is the validity, reliability, factor loading and Pearson correlation analyzes of the scales adapted from the literature regarding the model of this research, and the second stage is the path analysis that tests the assumptions of the research. EFA and CFA results; GBE, GPI, GT, GS and GPI scales revealed that construct validity, convergent validity, combined construct validity, goodness of model fit, and reliability values provided the threshold values in the literature (Cronbach's alpha>.60, AVE>.50 and CR>.70). . In addition, VIF<5 value revealed that the scales do not have multicollinearity problems. Pearson correlation analysis results revealed the relationship between structures. SEM results, factors GT→GBE (β=0.231, p<.05), GS→GBE (β=0.268, p<.05), and GBI→GBE (β=0.342, p<.05) are predictors of GBE and that the green brand equity performance degree affects consumers' intention to purchase green products (GBE→GPI (β=0.576, p<.05)). In this context, the results of this research provide theoretical implications for the literature by providing an extension of the concepts related to green brand equity and its antecedents included in a limited number of green market studies. In addition, this research has practical implications for managers and marketers of brands that will compete in the marketplace with green technology products, based on empirical evidence explaining and interpreting them. This research is aimed at green brand owners and managers; green trust, green satisfaction, and green image, along with improving green brand equity performances, thus offering possible avenues for green products to be accepted by more consumers. To the best of the author's knowledge, this study is of unique value as it is the first case study based on this topic in the context of countries moving towards improving SDK performance. It is expected that the study will guide the researches in the fields of green brand, green brand equity, sustainability, green purchase intention.

Keywords: Green Marketing, Green Brand, Green Brand Equity, Green Purchasing Intention, Consumer Behaviors

BİR TEMSİL HAKKI ÖRNEĞİ: DÜŞÜK GELİRLİ VERGİ MÜKELLEFLERİ KLİNİĞİ

Fatma TURNA

Arş. Gör. Dr., Hakkâri Üniversitesi, fatmaturna86@gmail.com

ÖZET

Amerika Birleşik Devletleri Mükellef Hakları Bildirgesi, vergi mükelleflerinin İç Gelir Servisi'ne (The Internal Revenue Service - IRS) karşı sahip oldukları on temel hakkı vurgulayan bir belgedir. Mükellefler, karşılaştıkları vergi sorunlarında bu hakları kullanabilmektedir. Bu haklardan biri de IRS nezdinde vergi mükellefini temsil etme hakkıdır. Temsil etme hakkı, mükelleflerin IRS ile olan ilişkilerinde kendilerini temsil etmek üzere seçtikleri yetkili bir temsilci tutulmasına izin vermektedir. Çoğu durumda bir vergi mükellefi, temsil için avukat, yeminli mali müşavir veya kayıtlı temsilci gibi bir kişi seçebilmektedir. Ancak mükellefler, bu temsil hakkını kullanabilmesi için temsilciye belirli bir ücret ödemektedir. Eğer mükellefler bu ücreti ödeyemeyecek durumdaysa, Düşük Gelirli Vergi Mükellefleri Kliniği'nden yardım isteyebilmektedir. Böylece vergi anlaşmazlıklarında geliri belli bir seviyenin altında olan mükelleflerin, IRS veya federal mahkeme önünde temsil edilmesi sağlanmaktadır. Düşük Gelirli Vergi Mükellefleri Kliniği tarafından sunulan bu hizmetler, ücretsiz veya minimum bir ücret karşılığında gerçekleşmektedir. Bu çalışmada ise temsil hakkına farklı bir bakış açısı sunan bu müessesenin kapsamı ve işleyişi hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: ABD, Vergi, IRS, Temsil Hakkı, Düşük Gelirli Vergi Mükellefleri Kliniği

AN EXAMPLE OF RIGHT TO REPRESENTATION: THE LOW INCOME TAXPAYERS CLINIC

ABSTRACT

The United States Taxpayer Bill of Rights, is a document that highlights ten fundamental rights taxpayers have against the Internal Revenue Service (IRS). Taxpayers can use these rights in tax problems they encounter. One of these rights is the right to represent the taxpayer before the IRS. The Right to Retain Representation, allows taxpayers to retain an authorized representative they choose to represent them in their relationship with the IRS. In most cases, a taxpayer can choose a person for representation, such as a lawyer, certified public accountant or registered representative. However, taxpayers pay a certain fee to the representative in order to use this right of representation. If taxpayers are unable to pay this fee, they can seek help from The Low Income Taxpayers Clinic (LITC). Thus, taxpayers whose income is below a certain level in tax disputes are represented before the IRS or federal court. These services offered by the Low Income Taxpayers Clinic are provided free of charge or for a minimum fee. In this study, it is aimed to give information about the scope and functioning of this institution, which offers a different perspective on the right of representation.

Keywords: USA, Tax, IRS, Right to Retain Representation, Low Income Taxpayers Clinic

GEÇ OSMANLI VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE DİYARBAKIR'DA ÖĞRETMEN YETİŞTİREN OKULLARIN MİMARİSİ VE GÜNÜMÜZ KORUMA DURUMU

Şule ERGÜN

Arş. Gör., Çukurova Üniversitesi, suleergun@cu.edu.tr

Fatma Meral HALİFEOĞLU

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, mfhalife@gmail.com

Ruşen ERGÜN

Arş. Gör., Dicle Üniversitesi, ergun.rusen93@gmail.com

ÖZET

Geç Osmanlı Dönemi içerisinde Mutlakıyet Dönemi ile başlayan ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında da uygulaması devam eden öğretmen yetiştiren kurumların açılması, eğitim sisteminde yapılan köklü değişikliklerden biridir. Eğitim alanında yapılan bu köklü değişiklikle önce İstanbul'da daha sonra İstanbul dışındaki vilayetlerde öğretmen yetiştiren kurumlardan Darülmualliminler açılmaya başlanmış daha sonra kızlar için olan Darülmuallimat okulları bu kurumları takip etmiştir. Cumhuriyet'le beraber ise köy enstitüleri politikaları geliştirilmiş ve bu enstitüler öğretmen yetiştiren kurumlardan olmuşlardır. Daha sonra ilköğretmen okulları, öğretmen liseleri, Anadolu öğretmen liseleri, eğitim enstitüleri ve günümüz eğitim fakülteleri/enstitülerinin kurulmasına kadar çeşitli formlarda değişim göstererek öğretmen yetiştiren kurumlar süregelmişlerdir.

Geç Osmanlı Dönemi içerisinde gerek konumu gerek köklü geçmişi ile Diyarbakır Vilayeti de öğretmen yetiştirme politikalarına dahil edilen merkezlerden biri olmuştur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Diyarbakır'da öğretmen yetiştirme politikaları devam etmiş ve günümüz Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesinin açılmasına kadar dönüşerek devam etmiştir.

Bu çalışmada, Geç Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Diyarbakır merkezde açılan öğretmen okullarının konumu, tarihi, mimarisi ve günümüz koruma durumu üzerinden bir anlatım yapılmıştır. Yapılan literatür taramasından elde edilen bilgilerle günümüze ulaşan ve konumu tespit edilen yapılardan; darülmuallimin olarak kullanılan ve günümüzde Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasına bağlı olarak işlevlendirilen tarihi Diyarbakır İdadisi ve tarihi Diyarbakır Hamidiye Sanatlar Mektebi Alisi; darülmuallimat olarak kullanılan günümüz Diyarbakır Ziya Gökalp İlkokulu; Diyarbakır Erkek İlköğretmen Okulu olarak açılan günümüz Gaffar Okkan Anadolu Lisesinin mimarisi ve günümüz koruma durumu değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Darülmuallimin, Darülmuallimat, Diyarbakır, Öğretmen Yetiştiren Okul

ARCHITECTURE AND PRESENT CONSERVATION STATUS OF TEACHER TRAINING SCHOOLS IN DIYARBAKIR IN THE LATE OTTOMAN AND REPUBLIC PERIOD

ABSTRACT

The opening of teacher training institutions, which started with the Absolute Period in the Late Ottoman Period and continued in the first years of the Republic, is one of the radical changes made in the education system. With this radical change in the field of education, Darülmuallimins, one of the institutions that train teachers, first in Istanbul and then in the provinces outside Istanbul, started to be opened, and then Darülmuallimat schools for girls followed these institutions. With the Republic, the policies of village institutes were developed and these institutes became one of the institutions that train teachers. Afterwards, institutions that train teachers continued in various forms until the establishment of primary teacher schools, teacher high schools, Anatolian teacher high schools, education institutes and today's education faculties/institutes.

Diyarbakir Province, with its location and deep-rooted history in the Late Ottoman Period, became one of the centers included in teacher training policies. In the first years of the Republic, teacher training policies continued in Diyarbakır and continued until today's Dicle University Ziya Gökalp Faculty of Education was opened.

In this study, an explanation was made on the location, history, architecture and current state of conservation of the teacher schools opened in the center of Diyarbakır in the Late Ottoman and Republican Periods. With the information obtained from the literature review, the structures that have reached the present day and whose location has been determined; the historical Diyarbakır High School and the historical Diyarbakır Hamidiye Arts School Alisi, which was used as a darülmuallimin and is now functioning under the Diyarbakır Chamber of Commerce and Industry; today's Diyarbakır Ziya Gökalp Primary School used as a darülmuallimat; The architecture of today's Gaffar Okkan Anatolian High School, which was opened as Diyarbakır Boys' Primary Teachers' School, and its current conservation status were evaluated.

Keywords: Darülmuallimin, Darülmuallimat, Diyarbakır, Teacher Training School

DİYARBAKIR SURLARINDA İMAR HAREKETLERİ NEDENİYLE OLUŞAN KORUMA SORUNLARI: 1923-1950

Azad UYGUR

Yük. Lis. Öğr., Dicle Üniversitesi, azad_uygur@hotmail.com

Fatma Meral HALİFEOĞLU

Prof. Dr., Dicle Üniversitesi, mfhalife@gmail.com

ÖZET

Surlar, yapımından başlayarak Diyarbakır için en önemli kentsel eleman olmuştur. Bunun yanında genel biçimlenişi, burçların dizilimi, boyut, malzeme ve bezemeleriyle de yapım sanatının bütün detaylarını sergileyebilmiştir. Diyarbakır en önemli ticaret yolları üzerinde yer almaktadır. Batı dünyasını uzakdoğuya, diğer yandan da kuzeyi güneye bağlayan önemli bir kavşak konumundadır. Bu bakımdan savunma yapısı olarak surlar ve burçlar, yapısal ve strüktürel açıdan da dünyadaki en önemli kalelerdendir.

Bir kale kenti olarak kurulan Diyarbakır, bünyesinde barındırdığı avantajlarla sürekli elde edinilmesi gereken bir bölge olmuştur. Bundan dolayı pek çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Varoluşundan bu yana pek çok müdahaleye maruz kalan kent, özellikle Cumhuriyet'in ilanından sonra radikal değişimlerle karşı karşıya kalmıştır. Surlarla ilgili alınan kararlar ve şehrin sur dışına taşması bu değişimlerin başlıcalarını oluşturmaktadır.

Bu çalışmada, yazılı ve görsel kaynaklardan yararlanılarak surlarda Cumhuriyet sonrası yapılan müdahaleler ve imar hareketleri ile bunlardan kaynaklanan koruma sorunları anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Diyarbakır Surları, İmar Hareketleri, Koruma Sorunları

CONSERVATION PROBLEMS DUE TO ZONING MOVEMENTS IN DIYARBAKIR WALLS: 1923-1950

ABSTRACT

The walls have been the most important urban element for Diyarbakır since its construction. Besides, it has been able to exhibit all the details of the art of construction with its general formation, arrangement of the bastions, size, materials and embellishments. Diyarbakır is located on the most important trade routes. It is an important crossroad connecting the western world to the far east, and on the other hand, the north to the south. In this respect, the walls and bastions as defensive structure are among the most important castles in the world in terms of constructional and structural.

Diyarbakır, which was established as a castle city, has become a region that needs to be acquired continuously with the advantages it has. Therefore, it has hosted many civilizations. The city, which has been exposed to many interventions since existence, has faced radical changes especially after the proclamation of the Republic. The decisions taken regarding the walls and overflow of the city outside the city walls are the main changes.

In this study, the interventions and zoning movements on the city walls after Republic and the protection problems arising from them will explained by using written and visual sources.

Keywords: Diyarbakır Walls, Reconstruction Movements, Conservation Problems

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

INTERNATIONAL RELATIONS

KIBRISLI TÜRKLERİN SİYASAL STATÜ ARAYIŞI: 1960-1974

Bekir HALHALLI

Dr, Girne Üniversitesi, bekir.halhalli@kyrenia.edu.tr

Mehmet ACAR

Yük. Lis. Öğr., Lefke Avrupa Üniversitesi, mehmetacarus@yahoo.com.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı 1959 yılından önce Birleşik Krallık, Yunanistan ve Türkiye garantör ülkelerin dahil olması ile Zürih ve Londra anlaşmaları sonucu eşit hak ilkesiyle 1960 yılında kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti incelenmesi ve bu süreçte Kıbrıs Türklerinin siyasal statü mücadelesi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini oluşturan tarihi süreç değerlendirilmesidir. Garantör olarak Birleşik Krallık, Yunanistan ve Türkiye ülkelerin bu süreçteki politikalarına ve katkılarına değindikten sonra 1959'den 1974'e kadar Kıbrıs Türk toplumunun siyasal statü süreci incelenmiştir. Çalışmada, Rum ve Türk toplumların yeni devlete yönelik tutumları ele alınmakta ve toplumlar arası mücadeleyi analiz etmeden önce ortaya çıkan anayasal sorunlar açıklanmaktadır. Ayrıca, uluslararası çözüm girişimleri ve bu sürece sebep olan olaylar değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, Birleşik Krallık yönetiminin sona ermesinden Kıbrıs Harekatına kadar olan süreçte siyasal statü arayışı önemli dönemler kapsamında incelenmesi planlanmıştır. Bu doğrultuda araştırma sorusu şu şekildedir: Birleşik Krallık yönetiminin sona erişinden Kıbrıs Harekâtına kadar olan sürede Kıbrıslı Türklerin siyasal statü arayış süreci (1960-1974) nasıldır? Birleşik Krallık yönetiminin sona ermesinden sonra Kıbrıs sorunundaki değişimler ve Türkiye'nin politikasında ne tür değişikler olduğu nitel araştırma yöntemiyle irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıslı Türkler, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Siyasi Statü, Kıbrıs Cumhuriyeti.

TURKISH CYPRIOT SEEKING POLITICAL STATUS: 1960-1974

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the Republic of Cyprus, which was established in 1960 with the principle of equal rights as a result of the Zurich and London agreements with the inclusion of the United Kingdom, Greece and Turkey as the guarantor countries before 1959, and to evaluate the political status struggle of the Turkish Cypriots and the historical process that formed the Turkish Republic of Northern Cyprus. After mentioning the policies and contributions of the United Kingdom, Greece and Turkey as guarantors in this process, the political status process of the Turkish Cypriot community from 1959 to 1974 was examined. In the study, the attitudes of the Greek and Turkish societies towards the new state are discussed and the constitutional problems that arise before analyzing the inter-communal struggle are explained. In addition, international resolution initiatives and the events that led to this process were evaluated. In this context, it is planned to examine the search for political status within the scope of important periods in the process from the end of the UK administration to the Turkish military operation. In this direction, the research question is as follows: What is the process of seeking political status (1960-1974) for Turkish Cypriots from the end of the UK administration to the Turkish military operation? The changes in the Cyprus problem since the end of the British administration and what kind of changes in Turkey's policy will be examined with the qualitative research method.

Keywords: Turkish Cypriots, Turkish Republic of Northern Cyprus, Political Status, Republic of Cyprus.

TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA YUMUŞAK GÜÇ UNSURU OLARAK YUNUS EMRE ENSTİTÜLERİ: PRATİK BİR YAKLAŞIM

Ahmet Fethi GÜN

Arş. Gör., Yalova Üniversitesi, afethi.gun@yalova.edu.tr

ÖZET

Türk dış politikasında kamu diplomasisi uygulamaları özellikle 2000'li yıllardan sonra artmıştır. Türkiye'nin yeni bir hikayesinin olduğu, dış politikada daha aktif rol alınması gerektiğini ifade eden çalışmalar yapılmıştır. Bu değişen ve dönüşen dış politika felsefesi ile birlikte, pratikte yumuşak güç araçları ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu araçlardan biri de Yunus Emre Enstitüleridir. Bu çalışmada hem kamu diplomasisinin Türk dış politikasındaki yerine, hem de Yunus Emre Enstitülerinin etkinliğine seçilmiş olan birkaç merkez üzerinden bakmış olacağız.

Anahtar kelimeler: Yunus Emre Enstitüleri, kamu diplomasisi, dış politika

YUNUS EMRE INSTİTUTES AS A SOFT POWER ELEMENT İN TURKİSH FOREİGN POLİCY: A PRACTİCAL APPROACH

ABSTRACT

Public diplomacy practices in Turkish foreign policy have increased especially after the 2000s. Studies have been carried out stating that Turkey has a new story and that a more active role should be taken in foreign policy. With this changing and transforming foreign policy philosophy, soft power tools have begun to emerge in practice. One of these tools is Yunus Emre Institutes. In this study, we will look at both the place of public diplomacy in Turkish foreign policy and the effectiveness of Yunus Emre Institutes through a few selected centers.

Keywords: Yunus Emre Institutes, public diplomacy, foreign policy

SİYASET TEORİSİNİN ENTEGRASYON POLİTİKALARINA ETKİSİ: FRANSA VE İNGİLTERE ÖRNEKLERİ

Murat KARATAY

Dokt. Öğr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, murat.karatay@hbv.edu.tr

ÖZET

Göç, ait olunulan topraklardan yeni bir yere ait olma isteğiyle gerçekleştirilir. Göç, beraberinde ait olunmak istenilen topraklarda kabul edilme sürecini de başlatır. Kabul olunma, göçün hangi şartlar altında gerçekleştirildiğine bağlı olduğu gibi, gerçekleştirilen toplumun ve bağlı olduğu siyasi yapının geleneğiyle de irtibatlıdır. Siyaset teorisinin belirlediği politikalar arasında göçe ve göçmene karşı duruş ile onları topluma kaynaştırma isteği -hangi şartlar altında- ya da isteksizliği de bulunmaktadır. Bu bakımdan, Avrupa Birliği ile ortak bir göç ve entegrasyon politikasının güdülmesi amaçlanmasına karşın ülkelerin tarihsel ve teorik geçmişleri politikaları üzerinde belirleyici olmaya devam etmektedir.

Göçün bir diğer yönü de "biz ve ötekiler" karşılaşmasını ortaya koymasıdır. "Biz ve ötekiler" üzerinden şekillenen siyaset teorisi "ötekilere" karşı oluşturulacak politikayı da büyük ölçüde belirlemektedir. İngiltere ve Fransa'da öteki olmanın daha baskın şekilde hissedildiği Müslüman göçmenlere yönelik entegrasyon politikaları, siyaset teorileri tarafından daha çok yönlendirilir durumdadır. Başta dini olmak üzere dilsel ve kültürel farklılıklar uygulanan farklı politikalara karşın her iki ülkede de entegrasyon sürecini zorlaştırmıştır. Farklılıklar, siyasi yapı ve toplum nezdinde yıllar geçtikçe ulusal bütünlüğe -ağırlıklı olarak Fransa'da- tehdit olarak algılanmıştır.

Bu çalışma, İngiltere ve Fransa'nın farklı siyasi geçmişlerinin ürünü olan siyaset teorilerinden kaynaklanan entegrasyon politikalarının farklılığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Fransa, devrimle birlikte cumhuriyetçi geçmişinden ötürü bütün farklılıkları ortadan kaldıran ve sadece Fransız milletinin üyesi olmayı öngören bireyselci anlayışa dayanan bir politika geliştirirken; İngiltere, Fransa'ya kıyasla siyasi yapısını ve siyaset teorisini bambaşka yöne çeviren bir devrim geçmişine sahip olmaması ve liberal geleneğin sürdürülmesi sebebiyle entegrasyonu ulusal üyelik ile koşullandırmamıştır. İngiltere, entegrasyonu bir asimilasyonu çağrıştıran dönüştürme ya da milli kimliğe benzetme aracı olarak kullanmamış daha çok çokkültürlülüğe dayalı ırk ilişkileri olarak ele almıştır.

Teorik çalışma yöntemi, tarihsel-kronolojik okuma, metin analizi ve yorum bilimsel çıkarsama yöntemleri izlenerek gerçekleştirilen bu çalışmada siyaset teorisinin göçmen politikaları üzerindeki etkisi tarihi seyir içerisinde kavramsal ve yapısal değişiklikler de göz önünde bulundurularak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Entegrasyon, Siyaset Teorisi, Asimilasyon, Çokkültürlülük.

THE EFFECT OF POLITICAL THEORY ON INTEGRATION POLICIES: EXAMPLES OF FRANCE AND BRITAIN

ABSTRACT

Migration is carried out with the desire to belong to a new place from the lands of belonging. Migration also initiates the process of being accepted in the lands to which one wants to belong. Acceptance depends not only on the conditions under which the migration took place, but also on the tradition of the society and the political structure to which it is attached. Among the policies determined by political theory, there is also the stance against immigration and immigrants and the desire to integrate them into the society -under what conditions- or unwillingness. In this respect, although it is aimed to pursue a common migration and integration policy with the European Union, the historical and theoretical backgrounds of the countries continue to be decisive on their policies.

Another aspect of migration is that it reveals the encounter of "us and others". The political theory shaped by “us and the others” largely determines the policy to be formed against the “others”. Integration policies towards Muslim immigrants, where being the other is felt more strongly in Britain and France, is more guided by political theories. Linguistic and cultural differences, especially religious, made the integration process difficult in both countries despite the different policies implemented. Over the years, differences have been perceived as a threat to national unity, mainly in France, by the political structure and society.

This study aims to reveal the difference of integration policies arising from the political theories of Britain and France, which are the products of different political backgrounds. While France was developing a policy based on an individualist understanding that abolished all differences due to its republican past with the revolution and envisaged only being a member of the French nation; Britain has not conditioned integration with national membership due to the fact that it does not have a history of revolutions that have turned its political structure and political theory in a completely different direction compared to France, and the continuation of the liberal tradition. Britain has not used integration as a means of transformation that evokes assimilation or analogy with national identity, but rather has treated it as race relations based on multiculturalism.

In this study; which is carried out by following the theoretical study method, historical-chronological reading, text analysis and scientific inference methods; the effect of political theory on immigration policies will be discussed by considering conceptual and structural changes in the historical course.

Keywords: Migration, Integration, Political Theory, Assimilation, Multiculturalism.

İNSAN HAKLARI BAĞLAMINDA İNSANİ GÜVENLİK KAVRAMI

İbrahim MAVİ

Dr., Bahçeşehir-Uğur Eğitim Kurumları, ibrahimmavi01@gmail.com

ÖZET

Güvenlik, yakın döneme kadar devlet merkezli ve askeri stratejiler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Fakat 1990'lardan itibaren ortaya çıkan yeni gelişmeler sonucunda klasik güvenlik anlayışı değişime uğramıştır. Birleşmiş Milletler'in 1994'te yayınladığı İnsani Gelişme Raporu, insan güvenliğine ilişkin yeni bir paradigmanın ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. "Güvenlik kavramı"nın çok uzun süredir dar bir şekilde yorumlandığı göz önüne alındığında, bu rapor, klasik güvenlik anlayışının değişmeye başladığının göstergesi olmuştur. Günümüzde bireyi merkeze alan özne temelli güvenlik anlayışı vurgulanır olmuştur. Bu kapsamda değerlendirildiğinde insan güvenliğinin küresel dünya sorunlarından biri haline geldiği söylenebilir. Aynı şekilde uluslararası insan hakları normları, insan güvenliği kavramıyla bağlantılıdır. Bu nedenle çağdaş dünyada, insan hakları ve insan güvenliği arasındaki bağlantıları anlamak son derece önemlidir. Bu amaçla çalışmada yeni güvenlik alanları ile insani güvenlik kavramının birbiriyle olan ilişkisi, güvenlik anlayışının geçirmiş olduğu değişim ve bu değişimin insan haklarını etkileme süreçleri üzerinde durulmaktadır. Ayrıca insan hakları ve ihlallerinin temelde insani güvenlik anlayışıyla doğrudan ilişkili olduğu vurgulanmaktadır. Kapsamlı bir şekilde değerlendirildiğinde insani güvenlik bireylerin yaşam alanlarına etki eden temel ihtiyaçları ve insan kimliğiyle ilgilidir. Bu alanlara yönelik tehditler aynı zamanda temel hak ve özgürlüklere karşı bir tehdit anlamına gelmektedir. Ayrıca savaş politikaları sonucunda ortaya çıkan insan hareketliliği kaynak sorununun ortaya çıkmasına neden olmaktadır. İnsanlar temel yaşam kaynakları olan barınma, gıda ve sağlık ihtiyaçlarından mahrum kalmaktadır. Bunun sonucunda da insani güvenlik tehdidi ortaya çıkmakta, küresel problemler bu tehdidi arttırmaktadır. Bu konular kapsamında insani güvenlik, insan hakları bağlamında yeniden çözümlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik, insani güvenlik, insan hakları, küresel tehditler.

THE CONCEPT OF HUMAN SECURITY IN THE CONTEXT OF HUMAN RIGHTS

ABSTRACT

Security has been evaluated within the framework of state-centered and military strategies until recently. However, as a result of the new developments that have emerged since the 1990s, the classical security understanding has been eroded. The Human Development Report published by the United Nations in 1994 paved the way for the emergence of a new paradigm regarding human security. Considering that the concept of "security" has been narrowly interpreted for a long time, this report is an indication that the classical understanding of security has begun to change. Today, the subject-based security approach that puts the individual in the center has been emphasized. When evaluated in this context, it can be said that human security has become one of the global world problems. Likewise, international human rights norms are linked to the concept of human security. It is therefore extremely important to understand the links between human rights and human security in the contemporary world. For this purpose, in this study, the relationship between new security areas and the concept of human security, the change in the understanding of security and the processes of this change influencing human rights are emphasized. In addition, it is emphasized that human rights and violations are basically directly related to the understanding of human security. When evaluated comprehensively, human security is related to the basic needs of individuals affecting their living spaces and human identity. Threats against these areas also mean a threat to fundamental rights and freedoms. In addition, human mobility resulting from war policies causes resource problems. People are deprived of their basic life resources such as shelter, food and health. As a result, a human security threat emerges, and global problems increase this threat. Within the scope of these issues, human security is re-analyzed in the context of human rights.

Keywords: Security, human security, human rights, global threats.

SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI ÜYELERİNİN LİDERLİK DAVRANIŞI ALGILARINA YÖNELİK BİR UYGULAMA

Adil İBİN

Öğr. Gör. Dr., Mersin Üniversitesi, adilibin@mersin.edu.tr

ÖZET

Liberal politikaların dünya genelinde yaygınlaşması sivil toplum kuruluşlarına (STK) hem sayısal olarak hem de etki alanı olarak gücünü arttırma imkânı tanımış; bu yapılar modern dünyanın vazgeçilmez kurumları haline gelmişlerdir. Öyle ki bu tür kurumlar bölgesel ve küresel düzeyde kalkınmanın hükümetlerle birlikte ana aktörü olma yolunda ilerlemektedirler. Ancak bu derece önem atfedilen kurumlarda liderlik kavramı yeterince incelenmemiş; sınırlı kaynakların amaçlar doğrultusunda etkin kullanımı, hesap verebilirlik, yönetim ve lider-üye ilişkisi gibi temel konular ihmal edilmiştir. Bu kurumların sahip oldukları en değerli kaynağın gönüllülük esasına dayanan üyelikler olduğu düşünüldüğünde, bireylerin liderlik davranışlarına yönelik algıları oldukça önemli hale gelmektedir. Bu anlamda mevcut çalışma STK üyelerinin demografik özellikleri temelinde lider davranışlarına yönelik algılarını test etmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın verileri Mersin ilinde faaliyet gösteren sendika ve dernek üyelerinden (n= 244) anket yöntemi ile toplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda STK üyelerinin demografik özelliklerinin lider davranışı algılarına yönelik anlamlı bir fark teşkil etmediği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: STK, liderlik, lider-üye etkileşimi, liderlik davranışı tanımlama anketi.

AN EMPIRICAL RESEARCH TOWARDS NGO's MEMBERS' PERCEPTIONS OF LEADERSHIP BEHAVIOR

ABSTRACT

The widespread practice of liberal policies throughout the world has enabled non-governmental organizations (NGO) to increase their power both in number and the sphere of influence; so that such entities have become central institutions of the modern world. NGOs have begun to characterized as the main actors of regional and global development together with governments. Yet, the concept of leadership has not been adequately studied in such institutions and thus fundamental issues such as management, accountability and leader-member relationship have been neglected. Considering that the most valuable resource of these institutions is the voluntary membership, individuals' perceptions toward leadership behavior become the most critical issue. In this sense, the present study aimed to test the perceptions of NGO members towards leader behaviors based on their demographic characteristics. The data of the study was collected from the union and association members (n = 244) operating in Mersin province through survey method. The findings suggested that the demographic characteristics of the NGO members do not make a significant difference regarding the perceptions of leader behavior.

Keywords: NGO, leadership, leader-member exchange, LBDQ.

ENDONEZYA VE G-20: BEKLENTİLER, HEDEFLER VE GERÇEKLER

Ferhat DURMAZ

Öğr. Gör. Dr., Ankara Üniversitesi, ferhatdurmaz2013@gmail.com

ÖZET

2022 yılında G-20'ye dönem başkanlığı yapacak olan Endonezya'yı G-20 çerçevesinde aktif bir rol oynamaya yönlendiren birtakım faktörlerin olduğu söylenebilir. Güneydoğu Asya ülkeleri arasında G-20'ye tek üye ülke olan Endonezya, G-20 dönem başkanlığını küresel diplomatik etkinliğini artıracak bir araç olarak görmektedir. Bir diğer husus, Jakarta yönetiminin gelişmekte olan ülkeler için daha adil bir dünya düzeninin tesisi noktasında G-20 gibi küresel platformlarda aktif bir rol oynamayı bir dış politika hedefi olarak benimsemesidir. Ayrıca, 2021'in son çeyreğinde %5.02'lik bir ekonomik büyüme yakalayan Endonezya, ekonomik büyüme trendinin devam etmesi için, G-20 çerçevesinde yatırımı, dijital ekonomiyi, üretim ve sermaye genişlemesini teşvik etmek istemektedir.

Endonezya, G-20 dönem başkanlığı boyunca üç hedef belirlemiştir: (i) küresel sağlık mimarisinin güçlendirilmesi; bu hedef pandemi ile mücadelede önleme, hazırlık ve müdahale aşamalarının geliştirilmesini ve aşı, teşhis ve tedavi hizmetlerine adil erişimi içermektedir. (ii) enerji geçişi; bu hedef küresel sürdürülebilir enerji sistemini güçlendirmek için enerji erişiminin genişletilmesini, temiz teknolojilerin kullanımının artırılmasını ve yeşil/yenilenebilir enerjiye geçişin finansmanının güçlendirilmesini kapsamaktadır. (iii) dijital dönüşüm: bu hedef dijital okuryazarlık becerilerinin geliştirilmesi, ekonomik büyümeye kaynaklık edecek sektörlerin dijitalleştirilmesi ve küresel veri yönetiminin önemi üzerinde durmaktadır.

Diğer yandan, ABD ile Çin arasındaki büyük güç rekabeti ve Şubat 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgali nedeniyle Endonezya başkanlığındaki G-20'de büyük güçler arasında iş birliğinin sınırlı olacağı söylenebilir. Bir diğer husus, G-20'deki büyük güçlerin sağlık alanındaki farklı ekonomik çıkarları küresel sağlık sisteminin iyileşmesine yönelik hedeflerin uygulanmasını büyük ölçüde zorlaştırmaktadır. Başka bir boyut, Endonezya ekonomisinin imalat, ormancılık, madencilik ve taşocağı gibi geleneksel sektörlere yüksek bağımlı olması ve güçlü siyasi elitler ile holdinglerin bu sektörlerle doğrudan bağlantısı yeşil/yenilenebilir enerji konusunda Endonezya'nın düşük bir performans göstermesine neden olmaktadır.

Sonuç olarak, Endonezya, G-20 dönem başkanlığı sürecinde, küresel düzeni daha işlevsel hale getirmeye yönelik söylemler ortaya koymuştur. Dijital ekonominin güçlendirilmesi gibi hedefler Endonezya'nın ulusal çıkarlarıyla bağlantılıyken, sağlık mimarisinin güçlendirilmesi söylemi, Endonezya'nın gelişmekte olan ülkeler adına konuşma motivasyonunun bir yansımasıdır. Ancak, Endonezya'nın güç kapasitesi ve büyük güçler arasındaki anlaşmazlıklar dikkate alındığında, Endonezya'nın ortaya koyduğu hedeflerin oldukça iddialı söylemler olduğu ve uygulanmasının zor olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Endonezya, G-20, G-20 Dönem Başkanlığı, Büyük Güçler

INDONESIA AND THE G-20: EXPECTATIONS, GOALS AND REALITIES

ABSTRACT

It can be said that several factors lead Indonesia, the term president of the G20 in 2022, to play an active role in the G20. Indonesia, which is the only member of the G20 among Southeast Asian countries, sees the G20 term presidency as a tool to increase its global diplomatic effectiveness. Another issue is that the Jakarta administration has adopted as its foreign policy goal to play an active role in global platforms such as the G-20 at the point of establishing a fairer world order for developing countries. In addition, Indonesia, which achieved economic growth of 5.02% in the last quarter of 2021, wants to promote investment, digital economy, production, and capital expansion within the framework of the G-20 to continue the economic growth trend.

Indonesia has set three goals during the G20 presidency: (i) Strengthening of Global Health Architecture: This goal includes the development of prevention, preparedness, and response stages in the fight against the pandemic and equitable access to the vaccine, diagnostic, and treatment services. (ii) Energy Transition: This goal includes expanding energy access, increasing the use of clean technologies, and strengthening financing for the green/renewable energy transition to strengthen the global sustainable energy system. (iii) Digital Transformation: This target focuses on the development of digital literacy skills, the digitization of sectors that will be the source of economic growth, and the importance of global data management.

On the other hand, it can be said that cooperation between the great powers will be limited in the Indonesia-led G-20 due to the great power rivalry between the USA and China and the Russian invasion of Ukraine in February 2022. The different economic interests of the great powers in the G-20 in the field of health greatly complicate the implementation of the goals for the improvement of the global health system. The high dependence of the Indonesian economy on traditional sectors such as manufacturing, forestry, mining, and quarrying and the direct connection of powerful political elites and holdings with these sectors cause Indonesia to underperform in green/renewable energy.

As a result, Indonesia put forward discourses aimed at making the global order more functional during the G20 term presidency. While goals such as strengthening the digital economy are linked to Indonesia's national interests, the rhetoric of strengthening the health architecture reflects Indonesia's motivation to speak out on behalf of developing countries. However, given that Indonesia's limited power capacity and the disagreements between the great powers, it can be said that the goals set by Indonesia are quite ambitious discourses and difficult to implement.

Keywords: Indonesia, G20, G20 Term Presidency, Great Powers

V. ULUSLARARASI EKONOMİ, SİYASET VE YÖNETİM SEMPOZYUMU

ISEPA '22

V. INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMICS, POLITICS AND ADMINISTRATION